

An Bhruiséil, 21 Meitheamh 2022
(OR. en)

10497/22

**Comhad Idirinstitiúideach:
2021/0433(CNS)**

**FISC 143
ECOFIN 647**

NÓTA

ó:	An Uachtaránacht
chuig:	An Chomhairle
Ábhar:	Dréacht-Treoir ón gComhairle maidir le híosleibhéal domhanda cánachais a áirithiú do ghrúpaí ilnáisiúnta san Aontas – <i>Téacs comhréitigh ón Uachtaránacht agus dréachtráiteas ón gComhairle</i>

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo an téacs comhréitigh ón Uachtaránacht agus

an dréachtráiteas ón gComhairle a pléadh ag cruinniú na Comhairle (ECOFIN) an 17 Meitheamh 2022.

DRÉACHT

TREOIR ÓN gCOMHAIRLE

maidir le híosléibhéal domhanda cánachais a áirithiú do ghrúpaí ilnáisiúnta san Aontas

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 115 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Pharlaimint na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa²,

Ag gníomhú di i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Le blianta beaga anuas, tá bearta cinniúnacha glactha ag an Aontas chun an comhrac i gcoinne na pleanála ionsaithí cánach laistigh den mhargadh inmheánach a threisiú. Tá rialacha leagtha síos sna teoracha i gcoinne seachaint cánach i gcoinne creimeadh an bhoinn cánach sa mhargadh inmheánach agus i gcoinne an brabús a aistriú amach as an margadh inmheánach. Déantar na rialacha sin a thiontú i ndlí an Aontais ar na moltaí a rinne an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta (ECFE) i gcomhthéacs an tionscnaimh i gcoinne chreimeadh an bhoinn agus aistriú brabúis (BEPS) chun a áirithiú go ngearrfar cáin ar bhrabúis fiontar ilnáisiúnta (FINanna) i gcás ina ndéantar gníomhaíochtaí eacnamaíocha as a dtagann na brabúis agus ina gcruthaítear luach.

---

1 IO C , , lch..

2 IO C , , lch..

- (2) Agus iarracht leanúnach á déanamh acu deireadh a chur le cleachtais chánach FINanna, rud a chuireann ar a gcumas brabúis a aistriú go dlínsí ina bhfuil siad faoi réir cánachas ar bith nó cánachas an-íseal, tá sraith rialacha idirnáisiúnta cánach forbartha ag an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta chun a áirithiú go n-íocfaidh FINanna cion cothrom cánach cibé áit a n-oibríonn siad. Is é is aidhm don athchóiriú mór seo íosleibhéal domhanda cánachais a leagan síos le haghaidh iomaíocht maidir le rátaí cánach ioncaim chorparáidigh. Trí dheireadh a chur le cuid mhór de na buntáistí a bhaineann le brabúis a aistriú chuig dlínsí nach bhfuil aon cháin iontu nó a bhfuil cáin an-íseal acu, tabharfar cothrom iomaíochta do ghnólachtaí ar fud an domhain leis an athchóiriú domhanda maidir le cáin íosta agus, mar sin, is fearr a bheidh dlínsí in ann a mbonn cánach a chosaint.
- (3) Tá an cuspóir polaitiúil sin tiontaithe ina Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn (Rialacha Samhla GloBE) a d'fhorpheas Creat Cuimsitheach OECD/G20 maidir le BEPS an 14 Nollaig 2021, creat a bhfuil gealltanais tugtha ag na Ballstáit ina leith. Sa tuarascáil ón gComhairle chuig an gComhairle Eorpach maidir le saincheisteanna cánach a d'fhorpheas an Chomhairle an 7 Nollaig 2021³, d'athdhearbhaigh an Chomhairle go dtacaíonn sí go láidir leis an athchóiriú domhanda maidir le cáin íosta agus gheall sí an comhaontú a chur chun feidhme go pras trí bhíthin reachtaíocht an Aontais. Sa chomhthéacs sin, tá sé ríthábhachtach go gcuirfidh na Ballstáit a ngealltanais chun feidhme go héifeachtach chun íosleibhéal domhanda cánach a bhaint amach.
- (4) In Aontas ina bhfuil geilleagair atá comhtháite go dlúth, tá sé ríthábhachtach go ndéanfar an t-athchóiriú domhanda maidir le cáin íosta a chur chun feidhme ar bhealach atá comhleanúnach agus comhordaithe go leordhóthanach. I bhfianaise scála, sonraí agus teicniúlachtaí na rialacha nua idirnáisiúnta cánach sin, ní dhéanfaidh ach creat coiteann de chuid an Aontais ilroinnt an mhargaidh inmheánaigh a chosc agus na rialacha nua sin á gcur chun feidhme. Ina theannta sin, le creat coiteann, a ceapadh chun a bheith comhoiriúnach leis na saoirsí bunúsacha a ráthaítear leis an gConradh, sholáthrófaí deimhneacht dhlíthiúil do cháiniocóirí agus na rialacha á gcur chun feidhme acu.

---

3 Tuarascáil ón gComhairle chuig an gComhairle Eorpach maidir le saincheisteanna cánach a d'fhorpheas an Chomhairle an 7 Nollaig 2021, doiciméad 14767/21.

- (5) Is gá rialacha a leagan síos chun creat éifeachtúil agus comhleanúnach a bhunú le haghaidh an íosleibhéil dhomhanda cánach ar leibhéal an Aontais. Leis an gcreat sin, cruthaítear córas ina mbeidh dhá riail chomhghlasáilte, ar a dtugtar na rialacha GloBE, trínar cheart méid breise cánach ar a dtugtar cáin bhreisiúcháin a bhailiú gach uair a bheidh ráta cánach éifeachtach FIN faoi bhun an 15 % i ndlínse ar leith. I gcás den sórt sin, meastar gur dlínse í ina bhfuil cáin íseal. Tugtar an Riail um Chuimsiú Ioncaim (RCI) agus an Riail maidir le Brabús faoi thearc-cháin (UTPR) ar an dá riail sin. Faoin gcóras sin, an máthaireintiteas FIN atá lonnaithe i mBallstát, tá oibleagáid air an RCI a chur i bhfeidhm ar a sciar féin den cháin bhreisiúcháin a bhaineann le haon eintiteas den ghrúpa a bhfuil cáin íseal air, bíodh an t-eintiteas sin lonnaithe laistigh nó lasmuigh den Aontas. Ba cheart don UTPR gníomhú mar chúlstop don RCI trí aon mhéid iarmharach de cháin bhreisiúcháin a ath-leithdháileadh i gcásanna nach bhféadfadh máthaireintitis méid iomlán na cánach breisiúcháin a bhaineann le heintitis ísealchánach a bhailiú trí RCI a chur i bhfeidhm.
- (6) Tá sé riachtanach Rialacha Samhla GloBE arna gcomhaontú ag na Ballstáit a chur chun feidhme ar bhealach a bheidh chomh gar agus is féidir don chomhaontú domhanda chun a áirithiú go mbeidh na rialacha arna gcur chun feidhme ag na Ballstáit de bhun na Treorach seo cáilithe de réir bhrí Rialacha Samhla GloBE. Cloíonn an Treoir seo go dlúth le hinneachar agus le struchtúr Rialacha Samhla GloBE. Chun an chomhoiriúnacht le dlí príomha an Aontais a áirithiú, agus ar bhealach níos cruinne, leis an tsaoirse bhunaíochta, ba cheart feidhm a bheith ag rialacha na Treorach seo maidir le heintitis a bhfuil cónaí orthu i mBallstát mar aon le heintitis neamhchónaitheacha máthaireintitis atá lonnaithe sa Bhallstát sin. Ba cheart feidhm a bheith ag an Treoir seo freisin maidir le grúpaí náisiúnta mórscaála. Ar an gcaoi sin, cheapfaí an creat dlíthiúil sa chaoi nach mbeadh aon bhaol ann go ndéanfaí idirdhealú idir cásanna trasteorann agus cásanna náisiúnta. Gach eintiteas, lena n-áirítear an máthaireintiteas a chuireann RCI i bhfeidhm, atá lonnaithe i mBallstát ina bhfuil córas ísealchánach, bheidís faoi réir na cánach breisiúcháin. Ar an gcuma chéanna, na heintitis chomhdhéanaimh de chuid an mháthaireintiteas chéanna atá lonnaithe i mBallstát eile, Ballstát a bhfuil córas ísealchánach ann, bheidís faoi réir na cánach breisiúcháin.

- (7) Cé gur gá a áirithiú go ndíspreagfar cleachtais seachanta cánach, ba cheart drochthionchair ar FINanna níos lú sa mhargadh inmheánach a sheachaint. Chun na críche sin, níor cheart feidhm a bheith ag an Treoir seo ach maidir le heintitis atá lonnaithe san Aontas, eintitis ar comhaltaí iad de ghrúpaí FIN nó de ghrúpaí náisiúnta mórsála a bhfuil an tairseach bhliantúil EUR 750 000 000 ar a laghad d'ioncam comhdhlúite á comhlíonadh acu. Bheadh an tairseach sin comhsheasmhach le tairseach na rialacha idirnáisiúnta cánach atá ann cheana, mar atá na rialacha maidir le tuairisciú de réir tíre⁴. Tagraítear d'eintitis a thagann faoi raon feidhme na Treorach seo mar eintitis chomhdhéanaimh. Ba cheart eintitis áirithe a eisiamh ón raon feidhme bunaithe ar a gcuaspóir agus ar a stádas ar leith. Ba iad na heintitis eisiata sin na cinn nach mbíonn i mbun trádála ná i mbun gnó de ghnáth agus a dhéanann gníomhaíochtaí ar mhaithe leis an leas coiteann, amhail cúram sláinte poiblí agus oideachas nó bonneagar poiblí a thógáil, agus, nach mbeidís, ar na cúiseanna sin, faoi réir cánach sa Bhallstát ina bhfuil siad lonnaithe. Chun na leasanna sonracha sin a chosaint, is gá eintitis rialtais, eagraíochtaí idirnáisiúnta, eagraíochtaí neamhbhrabúis, lena n-áirítear eagraíochtaí chun críocha amhail an tsláinte phoiblí, agus cistí pinsin a eisiamh ó raon feidhme na Treorach seo. Féadfar árachóirí cúraim sláinte nach lorgaíonn nó nach ndéanann aon bhrabúis seachas ar mhaithe le cúram sláinte poiblí a áireamh in eagraíochtaí neamhbhrabúis freisin. Ba cheart cistí infheistíochta agus meáin infheistíochta eastáit réadaigh a eisiamh ón raon feidhme freisin nuair atá siad ag barr an tslabhra úinéireachta, ós rud é go ngearrtar cáin ar an ioncam a thuilleann na heintitis sin ar leibhéal a n-úinéirí.

---

4 Treoir (AE) 2016/881 ón gComhairle an 25 Bealtaine 2016 lena leasaítear Treoir 2011/16/AE maidir leis an uathmhalartú faisnéise sainordaitheach i réimse an chánachais (IO L 146, 3.6.2016, lch. 8).

- (8) An máthaireintiteas deiridh (UPE) de ghrúpa FIN nó de ghrúpa baile mórsála, a bhfuil leas rialaitheach aige go díreach nó go hindíreach i ngach comheintiteas eile den ghrúpa FIN nó den ghrúpa baile mórsála, tá sé i gcoílár an chórais. Ós rud é go gceanglaítear ar an UPE de ghnáth cuntais airgeadais na n-eintiteas uile de chuid an ghrúpa FIN nó den ghrúpa náisiúnta mórsála a chomhdhlúthú nó, murab amhlaidh atá, go n-éileofaí amhlaidh faoi chaighdeán cuntasáiochta airgeadais inghlactha, tá faisnéis chriticiúil aige agus is é ab fhearr chun a áirithiú maidir leis an leibhéal cánach in aghaidh na dlínse i gcás an ghrúpa, go gcomhlíonfaidh sé an t-íosráta comhaontaithe. Nuair a bheidh an UPE lonnaithe san Aontas, ba cheart, dá bhrí sin, an phríomhoibleagáid a bheith air faoin Treoir seo an RCI a chur i bhfeidhm ar a sciar leithdháilte den cháin bhreisiúcháin a bhaineann le gach comheintiteas íseal-chánach de ghrúpa FIN, is cuma cé acu laistigh nó lasmuigh den Aontas atá siad lonnaithe. Dhéanfadh an UPE ag barr grúpa náisiúnta mórsála an RCI a chur i bhfeidhm maidir le méid iomlán na cánach breisiúcháin i ndáil lena gcomheintitis ísealchánach.
- (9) In imthosca airithe, ba cheart an oibleagáid sin a bhogadh síos agus a chur ar chomheintitis eile den ghrúpa FIN atá lonnaithe san Aontas. Ar an gcéad dul síos, nuair is eintiteas eisiata atá sa UPE nó nuair atá sé lonnaithe i ndlínse tríú tír nach bhfuil rialacha samhla GloBE nó rialacha coibhéiseacha curtha chun feidhme aici agus, dá bhrí sin, nach bhfuil RCI cáilithe acu, ba cheart oibleagáid a bheith ar mháthaireintitis idirmheánacha (IPE) atá suite faoi bhun an UPE sa slabhra úinéireachta agus é lonnaithe san Aontas, faoin Treoir, an RCI a chur i bhfeidhm suas go dtí a sciar iomlán den cháin bhreisiúcháin, murab é go bhfuil i seilbh IPE a gceanglaítear air an RCI a chur i bhfeidhm, leas rialaitheach in IPE eile agus sa chás sin ba cheart don IPE céadluaite an RCI a chur i bhfeidhm.

- (10) Ar an dara dul síos, gan beann ar an UPE a bheith nó gan a bheith lonnaithe i ndlínse ag a bhfuil RCI cáilithe, na máthaireintitis faoi úinéireacht pháirteach (POPE) agus iad lonnaithe san Aontas, agus a bhfuil os cionn 20 % dá gcothromas faoi úinéireacht sealbhóirí leasa lasmuigh den ghrúpa, ba cheart oibleagáid a bheith orthu faoin Treoir seo an RCI a chur i bhfeidhm suas go dtí a sciar leithdháilte den cháin bhreisiúcháin. Níor cheart do POPE den sórt sin an RCI a chur i bhfeidhm, áfach, nuair atá siad ar lánúinéireacht ag POPE eile a gceanglaítear air an RCI a chur i bhfeidhm. Ar an tríú dul síos, nuair is eintiteas eisiata atá sa UPE nó nuair atá sé lonnaithe i ndlínse gan RCI cáilithe, ba cheart do na comheintitis atá sa ghrúpa an UTPR a chur i bhfeidhm maidir le haon mhéid iarmharach den cháin bhreisiúcháin nach raibh faoi réir an RCI i gcomhréir le foirmle leithdháilte bunaithe ar an líon fostaithe agus sócmhainní inláimhsithe atá acu. Ar an gceathrú dul síos, i gcás ina bhfuil an UPE lonnaithe i ndlínse tríú tír ag a bhfuil RCI cáilithe, ba cheart do chomheintitis an ghrúpa FIN an UTPF a chur i bhfeidhm maidir leis na comheintitis atá lonnaithe i ndlínse an tríú tír sin, i gcásanna inarb é dlínse ísealchánach é an tríú tír sin bunaithe ar ETR na gcomheintiteas ar fad atá sa dlínse sin, lena n-áirítear inniúlacht UPE.
- (11) I gcomhréir le cuspóirí beartais an athchóirithe dhomhanda maidir le cáin íosta i dtaca le hiomaíocht chóir chánach i measc dlínsí, ba cheart ríomh ETR a dhéanamh ar leibhéal na dlínse i gceist. Chun críocha ETR a ríomh, ba cheart foráil a dhéanamh sa Treoir seo maidir le sraith choiteann rialacha sonracha maidir leis an mbonn cánach a ríomh, dá ngairtear ioncam nó cailteanas cáilitheach, agus maidir leis na cánacha a íocadh, dá dtagraítear mar chánacha cumhdaithe. Is iad na cuntais airgeadais an túsphointe, cuntais a úsáidtear chun críocha comhdhlúthaithe agus atá faoi réir sraith coigeartuithe ina dhiaidh sin, lena n-áirítear freastal ar dhifríochtaí uainiúcháin, chun aon saobhadh idir dlínsí a sheachaint. Thairis sin, féadfar ioncam nó cailteanas cáilitheach agus cánacha cumhdaithe eintiteas áirithe a leithdháileadh ar eintitis ábhartha eile laistigh de ghrúpa FIN chun neodracht a áirithiú sa chaoi a ndéileáiltear le hioncam nó cailteanas cáilitheach ó thaobh cánach de a d'fhéadfadh a bheith faoi réir cánacha cumhdaithe i roinnt dlínsí éagsúla, mar gheall ar chineál na n-eintiteas (eintitis thréshreafa, eintitis hibrideacha nó buanbhunaíocht) nó mar gheall ar an gcóir shonrach chánach ar ioncam (íocaíocht díbhinne nó córas cánach maidir le corparáid faoi rialú eachtrach). Maidir le cánacha cumhdaithe, ba cheart forálacha na Treorach seo a léirmhíniú i bhfianaise aon treorach breise a chuirfidh ECFE ar fáil, agus ba cheart do na Ballstáit é sin a chur san áireamh lena áirithiú go ndéanfar cánacha arna gcumhdach sna Ballstáit uile agus sna dlínsí tríú tír uile a shainaithint go haonfhoirmeach.

- (12) Ba cheart ETR de ghrúpa FIN i ngach dlínse ina ndéanann sé gníomhaíochtaí nó de ghrúpa náisiúnta mórsála a chur i gcomparáid leis an íosráta cánach 15 % a comhaontaíodh chun a chinneadh an bhfuil an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórsála faoi dhliteanas cáin bhreisiúcháin a íoc agus, dá bhrí sin, ba cheart dóibh an RCI nó an UTPR a chur i bhfeidhm. Leis an ráta íosta cánach 15 % a chomhaontaigh Creat Cuimsitheach OECD/G20 maidir le CBAB, léirítear cothromaíocht i measc rátaí cánach corparáide ar fud an domhain. I gcásanna ina dtiteann ETR grúpa FIN faoi bhun an íosráta cánach i ndlínse ar leith, ba cheart an cháin bhreisiúcháin a leithdháileadh ar na heintitis sa ghrúpa FIN atá faoi dhliteanas an cháin a íoc i gcomhréir le cur i bhfeidhm an RCI agus an UTPR, chun cloí leis an ráta íosta éifeachtach 15 % a comhaontaíodh ar fud an domhain. I gcásanna ina dtiteann ETR de ghrúpa baile mórsála faoi bhun an íosráta cánach, ba cheart don UPE ag barr an ghrúpa baile mórsála an RCI a chur i bhfeidhm maidir lena gcomheintitis ísealchánach, chun a áirithiú go mbeidh an grúpa sin faoi dhliteanas cáin a íoc ar ráta íosta éifeachtach 15 %.
- (13) Chun go mbeidh na Ballstáit in ann tairbhe a bhaint as an ioncam ón gcáin bhreisiúcháin a bhailítear ar a gcomheintitis ísealchánach atá lonnaithe ar a gcríoch, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann rogha a dhéanamh córas náisiúnta um cháin bhreisiúcháin a chur i bhfeidhm. Ba cheart do na Ballstáit fógra a thabhairt don Choimisiún Eorpach nuair a roghnaíonn siad cáin bhreisiúcháin náisiúnta cáilithe a chur i bhfeidhm, rud ar cuspóir dó cinnteacht leordhóthanach a thabhairt d'údaráis chánach na mBallstát eile agus na ndlínsí tríú tíortha mar aon le grúpaí FIN maidir le hinfheidhmeacht na cánach breisiúcháin náisiúnta cáilithe go dtí comheintiteas ísealchánach sa Bhallstát sin. Comheintitis de ghrúpa FIN atá lonnaithe i mBallstát a roghnaigh córas den sórt sin a chur chun feidhme ina gcóras cánach náisiúnta féin, ba cheart dóibh an cháin bhreisiúcháin a íoc leis an mBallstát sin. Ba cheart go n-áiritheofaí leis an gcóras sin go ríomhtar an cánachas íosta éifeachtach ar ioncam cáilitheach nó ar chailteanas cáilitheach na gcomheintiteas ar an mbealach céanna agus a ríomhtar an cháin bhreisiúcháin i gcomhréir leis an Treoir seo.

- (14) Chun cur chuige comhréireach a áirithiú, ba cheart a chur san áireamh leis an gcleachtadh sin cásanna sonracha áirithe ina laghdaítear rioscaí BEPS. Dá bhrí sin, ba cheart go n-áireofaí sa Treoir díolmhú bunaithe ar thábhacht eacnamaíoch agus bunaithe ar na costais a bhaineann le fostaithe agus ar luach sócmhainní inláimhsithe i ndlínse ar leith. Leis sin, d'fhéadfaí aghaidh a thabhairt, go pointe áirithe, ar chásanna ina ndéanann grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórscaála gníomhaíochtaí eacnamaíocha a bhfuil láithreacht ábhartha ag teastáil uathu i ndlínse ísealchánach mar nach dócha go dtiocfadh borradh faoi chleachtais BEPS i gcás den sórt sin. Ba cheart cás sonrach na ngrúpaí FIN atá ag na chéad chéimeanna dá ngníomhaíocht idirnáisiúnta a mheas freisin ionas nach ndíspreagfaí forbairt gníomhaíochtaí trasteorann do ghrúpaí FIN a bhaineann leas as cáin íseal ina ndlínse náisiúnta ina bhfuil siad ag feidhmiú den chuid is mó. Dá bhrí sin, ba cheart gníomhaíochtaí náisiúnta na ngrúpaí sin a bhfuil cáin íseal orthu a eisiamh ó chur i bhfeidhm na rialacha ar feadh idirthréimhse cúig bliana, agus sin ar choinníoll nach bhfuil comheintitis ag an ngrúpa FIN i níos mó ná sé dhlínse eile. Chun cóir chomhionann a áirithiú do ghrúpaí baile mórscaála, ba cheart an t-ioncam ó ghníomhaíochtaí na ngrúpaí sin a eisiamh freisin ar feadh idirthréimhse cúig bliana.
- (14a) Anuas air sin, chun aghaidh a thabhairt ar chás ar leith na mBallstát sin ina bhfuil ceanncheathrú ag fíorbheagán grúpaí agus a dhéanann freastal ar líon chomh híseal sin de chomheintitis is go mbeadh sé díréireach é a éileamh láithreach ar riaracháin chánach na mBallstát sin RCI agus UTPR a chur i bhfeidhm, agus i bhfianaise stádais an chur chuige choitinn atá i rialacha GLoBE, bheadh sé leordhóthanach na Ballstáit a chumasú lena roghnú gan RCI agus UTPR a chur i bhfeidhm ar feadh tréimhse teoranta ama. Ba cheart fógra a thabhairt don Choimisiún faoin roghnú a rinneadh roimh dháta thrasúí na Treorach.

- (14b)) Ba cheart do na Ballstáit sin a roghnaíonn gan an IIR agus an UTPR a chur i bhfeidhm go sealadach an Treoir seo a thrasú chun cuífheidhmiú chóras íosta an chánachais dhomhanda ar ghrúpaí ilnáisiúnta san Aontas a áirithiú. Baineann seo go háirithe leis an oibleagáid atá ar chomheintitis náisiúnta na mBallstát chomheintiteas na mBallstát eile agus i ndlínsí tríú tír a chur ar an eolas ionas go mbeidh Ballstáit eile agus tríú tíortha in ann an CMI a chur i bhfeidhm. Ba cheart an t-ualach riaracháin ar chórais riaracháin cánach na mBallstát a d'fheidhmigh an rogha seo a bheith teoranta a mhéid is féidir, agus cur i bhfeidhm éifeachtach na Treorach seo ar fud an Aontais á chaomhnú ag an am céanna. Dá bhrí sin, ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit sin dul i mbun plé leis an gCoimisiún, agus a chomhairle agus a chúnamh á lorg acu d'fhonn teacht ar chomhthuiscint ar na socruithe praiticiúla a bhaineann le trasú na Treorach seo sa dlí náisiúnta.
- (15) Mar gheall ar a cineál an-luaineach agus ar thimthriall fada eacnamaíoch an tionscail seo, is gnách go mbíonn earnáil na loingseoireachta faoi réir córas malartach nó córas forlíontach cánachais sna Ballstáit. Ionas nach mbainfear an bonn ón réasúnaíocht bheartais sin agus go gceadófar do na Ballstáit leanúint de chóireáil cánach shonrach a chur i bhfeidhm ar earnáil na loingseoireachta i gcomhréir leis an gcleachtas idirnáisiúnta agus le rialacha maidir le stáitchabhair, ba cheart ioncam loingseoireachta a eisiamh ón gcóras.

- (16) Chun cothromaíocht a bhaint amach idir cuspóirí an athchóirithe dhomhanda maidir le cáin íosta agus an t-ualach riaracháin ar riaracháin chánach agus ar cháiníocóirí, ba cheart foráil a dhéanamh sa Treoir seo maidir le heisiamh *de minimis* i gcás grúpaí FIN nó grúpaí baile mórsála ag a bhfuil meánioncam níos lú ná EUR 10 000 000 agus meánioncam cáilitheach nó cailteanas cáilitheach faoi bhun EUR 1 000 000 i ndlínse ar leith. Níor cheart go n-íocfadh grúpaí FIN nó grúpaí baile mórsála den sórt sin cáin bhreisiúcháin fiú má tá ETR seo acu faoi bhun an íosráta cánach sa dlínse sin.
- (17) D'fhéadfadh cur i bhfeidhm rialacha na Treorach seo maidir le grúpaí FIN agus grúpaí náisiúnta mórsála a thagann faoina raon feidhme den chéad uair saobhadh a chruthú toisc airíonna cánacha a bheith ann, lena n-áirítear cailteanas ó bhlianta fioscacha roimhe sin, nó ó dhifríochtaí uainiúcháin, agus d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le rialacha idirthréimhseacha chun deireadh a chur leis an saobhadh sin. Ba cheart go mbeadh feidhm freisin ag laghdú de réir a chéile ar na rátaí le haghaidh an phárolla agus na sócmhainní inláimhsithe chomh maith chun aistriú rianúil chuig an gcóras nua cánach a éascú.
- (17a) Ós rud é gur cheart do ghrúpaí FIN agus grúpaí náisiúnta mórsála cáin a íoc ar leibhéal íosta i ndlínse ar leith agus le haghaidh bliain fhioscach ar leith, ba cheart é a bheith d'aidhm eisiach ag cáin bhreisiúcháin a áirithiú go mbeidh brabúis na ngrúpaí sin faoi réir cánach ag íosráta cánach éifeachtach i mbliain fhioscach ar leith. Ar an bhfáth sin, ní fheidhmíonn na rialacha maidir le cáin bhreisiúcháin mar cháin a thobhítear go díreach ar ioncam an eintitis ach ina ionad sin, feidhmítear iad ar an róbhrabús i gcomhréir le bonn caighdeánaithe agus meicníochtaí sonracha don ríomh cánach chun ioncam ar cháin íseal laistigh de na grúpaí lena mbaineann a shainaithe agus chun cáin bhreisiúcháin a fhorchur a thabharfadh ráta cánach éifeachtach grúpa ar an ioncam sin suas leis an íosleibhéal cánach a comhaontaíodh. Mar sin féin, ní chuirtear cosc ar dhlínse na rialacha sin a chur i bhfeidhm faoi chóras cánach ioncaim chorparáidigh ina dhlí náisiúnta mar thoradh ar an dearadh atá ar RCI agus UTPRmar chánacha breisiúcháin.

- (17b) Toisc go n-eascraíonn sé ón gcomhaontú polaitiúil ar thángthas air ar an leibhéal idirnáisiúnta, ba cheart gurb iad na córais chánach dáileacháin a chuirtear san áireamh sna rialacha domhanda na córais a bhí i bhfeidhm an 1 Iúil 2021 nó roimhe sin, dáta an chéad Ráiteas Réime Cuimsitheach ECFE/G20 maidir le digitiú an gheilleagair lenar comhaontaíodh an chóir speisialta a dhéanfar ar chórais cánach dáileacháin incháilithe. Níor cheart don mhéid sin cosc a chur ar athruithe ar chóras cánach dáileacháin dlínse atá i gcomhréir leis an dearadh atá air faoi láthair.
- (18) Chun an córas a chur i bhfeidhm go héifeachtúil, tá sé ríthábhachtach go ndéanfar na nósanna imeachta a chomhordú ar leibhéal grúpa. Beidh sé riachtanach córas a oibriú lena n-áiríteofar an sreabhadh faisnéise gan bhac laistigh den ghrúpa FIN agus i dtreo riaracháin chánach ina bhfuil comheintitis lonnaithe. Ba cheart gur ar an gcomheintiteas féin a bheadh an phríomhfhreagracht an tuairisceán faisnéise a chomhdú. Ba cheart feidhm a bheith ag tarscaoileadh na freagrachta sin, áfach, i gcás ina bhfuil eintiteas eile ainmnithe ag an ngrúpa FIN chun an tuairisceán faisnéise a chomhdú agus a chomhroinnt. D'fhéadfadh sé gur eintiteas áitiúil nó eintiteas ó dhlínse eile a bhfuil comhaontú údaráis inniúil i bhfeidhm aige le Ballstát an chomheintitis a bheadh i gceist. Leis an bhfaisnéis sin a chomhdaítear mar chuid den tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin, ba cheart go gceadófaí do na riaracháin chánach ina bhfuil na comheintitis lonnaithe, meastóireacht a dhéanamh ar chruinneas dhliteanas an chomheintitis i leith na cánach breisiúcháin nó na cánach breisiúcháin náisiúnta, de réir na gcásanna, trí nósanna imeachta náisiúnta a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear tuairisceáin chánach náisiúnta a chomhdú. D'fhéadfadh sé go mbeadh breis treorach atá le forbairt i gCreat Cur Chun Feidhme GloBE ó ECFE ina foinse fóna léirithe agus léirmhínte i ndáil leis sin, agus d'fhéadfadh sé go roghnódh na Ballstáit a fhorálacha a thabhairt isteach sa reachtaíocht náisiúnta. I bhfianaise na gcoigeartuithe comhlíontachta a cheanglaítear leis an gcóras seo, ba cheart tréimhse 18 mhí a dheonú do ghrúpaí a thagann faoi raon feidhme na Treorach seo den chéad uair chun na ceanglais faisnéise a chomhlíonadh.

- (19) I bhfianaise na dtairbhí a bhaineann le trédhearcacht sa réimse cánach, is ábhar misnigh é go ndéanfar méid suntasach faisnéise a chomhdú leis na húdaráis chánach sna dlínsí rannpháirteacha go léir. Ba cheart go mbeadh sé d'oibleagáid ar ghrúpaí FIN laistigh de raon feidhme na Treorach seo faisnéis chuimsitheach agus mhionsonraithe a chur ar fáil maidir lena mbrabúis agus a ráta éifeachtach cánach i ngach dlínse ina bhfuil comheintitis acu. D'fhéadfaí a bheith ag súil leis go méadófaí an trédhearcacht dá ndéanfaí tuairisciú forleathan den sórt sin.
- (19a) Agus an Treoir seo á cur chun feidhme, ba cheart do na Ballstáit úsáid a bhaint as *Tax Challenges Arising from Digitalisation of the Economy Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two)* [Dúshlán Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn (Colún a Dó)] a comhaontaíodh faoin gCreat Cuimsitheach ECFE/G20 um BEPS agus na mínithe agus na samplaí sa Tráchtairacht ó ECFE maidir le rialacha GloBE faoi Cholún a Dó, chomh maith le Creat Cur Chun Feidhme GloBE, lena n-áirítear na rialacha maidir le foráil tearmainn mar fhoinsé léirithe nó léirmhínithe chun comhsheasmhacht i gcur i bhfeidhm ar fud na mBallstát a áirithiú sa mhéid is go bhfuil siad comhsheasmhach le forálacha na Treorach seo agus le dlí an Aontais. Ba cheart na rialacha maidir le foráil tearmainn a bheith ábhartha maidir le grúpaí FIN chomh maith le grúpaí náisiúnta mórsála.

(20) Tá éifeachtacht agus cothroime an athchóirithe dhomhanda maidir le cáin íosta ag brath go mór ar a chur chun feidhme ar fud an domhain. Chun forfheidhmiú cuí na rialacha faoin Treoir seo a áirithiú, ba cheart do na Ballstáit pionóis leordhóthanacha a chur i bhfeidhm, go háirithe i leith na n-eintiteas sin nach gcomhlíonann a n-oibleagáidí tuairisceán faisnéise cánach a chomhdú agus a sciar den cháin bhreisiúcháin a íoc. Ba cheart do na Ballstáit – agus na pionóis sin á gcinneadh acu – aird ar leith a thabhairt ar an ngá atá leis an riosca nach ndearbhóidh an grúpa FIN an fhaisnéis is gá chun UTPR a chur i bhfeidhm a ghleic. Chun aghaidh a thabhairt ar an riosca sin, ba cheart de na Ballstáit pionóis athchomhairleacha a leagan síos. Beidh sé ríthábhachtach freisin go gcuirfidh príomh-chomhpháirtithe trádála uile an Aontais RCI cáilithe nó sraith rialacha coibhéiseacha i bhfeidhm maidir le cáin íosta. Maidir leis an gceist i dtaobh cibé acu atá nó nach bhfuil RCI arna cur chun feidhme ag dlínse tríú tír a chloíonn leis an gcomhaontú domhanda ina RCI cáilithe de réir bhrí an chomhaontaithe dhomhanda, is iomchuí tagairt a dhéanamh don mheasúnú atá le déanamh ar leibhéal ECFE. Thairis sin agus chun tacú le deimhneacht dhlíthiúil agus éifeachtúlacht na rialacha cánach íosta domhanda, tá sé tábhachtach na coinníollacha a shonrú tuilleadh faoinar féidir na rialacha a chuirtear chun feidhme i ndlínse tríú tír nach ndéanfaidh rialacha an chomhaontaithe dhomhanda a thrasuí a chur ar choibhéis le RCI cáilithe. Is é cuspóir an mheasúnaithe ar an gcoibhéis, den chuid is mó, cur i bhfeidhm fhorálacha na Treorach seo ag an mBallstát a shoiléiriú agus a shonrú, go háirithe a mhéid a bhaineann leis an UTPR. Chuige sin, ba cheart foráil a dhéanamh leis an Treoir seo do mheasúnú, arna ullmhú ag an gCoimisiún tar éis an mheasúnaithe ECFE a luaitear thuas, ar na critéir choibhéise bunaithe ar pharaiméadair shonracha áirithe. Éireoidh an cinneadh maidir le cé acu dlínsí tríú tír atá ag cur i bhfeidhm creataí dlíthiúla a mheastar a bheith coibhéiseach le RCI cáilithe go díreach as na critéir oibiachtúla a leagtar amach sa Treoir seo agus ba cheart dó cloí leis an measúnú ECFE dá dtagraítear thuas. D'fhéadfaí a mheas mar sin gurb iomchuí, sa chomhthéacs ar leith sin, foráil a dhéanamh do ghníomh tarmligthe. Go háirithe, níor cheart dul i muinín gnímh tharmligthe sa chomhthéacs sonrach sin a mheas mar fhasach d'ionstraimí reachtacha eile arna nglacadh faoin nós imeachta reachtach speisialta, i bhfianaise an phróisis cinnteoireachta is cuí maidir le cúrsaí cánach.

- (20a) Bheadh sé ríthábhachtach a áirithiú go ndéanfar rialacha na Treorach seo a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir le haon dlínse tríú tír nach ndéanann rialacha an chomhaontaithe dhomhanda a thrasuí agus nach ndeonaítear coibhéis ar a rialacha náisiúnta le RCI cáilithe. Ós amhlaidh atá, níor mhór modheolaíocht chomhchoiteann a fhorbairt chun méideanna a leithdháileadh – méideanna a chumhdófaí faoi rialacha an chomhaontaithe dhomhanda mar chánacha cumhdaithe – chuig eintitis laistigh de ghrúpa FIN a bheadh faoi réir na cánach breisiúcháin i gcomhréir le rialacha na Treorach seo. Chun na críche sin, ba cheart do na Ballstáit leas a bhaint as Creat Cur Chun Feidhme GloBE ó ECFE mar thagairt do leithdháileadh na gcánacha cumhdaithe sin.
- (20b) Chun eilimintí áirithe neamhriachtanacha den Treoir seo a fhorlíonadh, ba cheart an chumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. Ba cheart é a bheith d'aidhm a chinneadh, tar éis don Choimisiún measúnú a dhéanamh, cé acu dlínsí a bhfuil creat dlíthiúil ar féidir a mheas go bhfuil sé coibhéiseach le riail cháilithe um chuimsiú ioncaim. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfaí na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Ferr.
- (21) Agus an Treoir seo ag teacht i bhfeidhm in 2022 agus an teorainn ama lena trasuí ag na Ballstáit socraithe ar an 31 Nollaig 2023 ar a dhéanaí, gníomhóidh an tAontas i gcomhréir leis an amlíne a comhaontaíodh i ráiteas mhí Dheireadh Fómhair 2021 i ndáil le Creat Cuimsitheach ECFE um BEPS, ar dá réir ba cheart Colún a Dó a thabhairt isteach sa dlí in 2022, ionas go mbeidh éifeacht leis in 2023, agus UTPR ag teacht i bhfeidhm in 2024.

- (21a) Foráiltear i Ráiteas mhí Dheireadh Fómhair 2021 ECFE/G20 i ndáil le Creat Cuimsitheach um BEPS maidir le Réiteach Dhá Cholún chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair. Sa phlean mionsonraithe cur chun feidhme a ghabhann leis sin socraítear na hamlínte chun gach colún a chur chun feidhme. Ós rud é go bhfuil sé d'aidhm ag an Treoir seo Colún a Dó a chur chun feidhme, fad atáthar ag feitheamh leis an obair ar Cholún a hAon a bheith tugtha chun críche, is gá a chinntiú go gcuirtear Colún a hAon chun feidhme chomh maith. Chun na críche sin, foráiltear sa Treoir do chlásal lena gcuirtear d'oibleagáid ar an gCoimisiún tuarascáil a ullmhú ina ndéanfar athbhreithniú ar an dul chun cinn a rinneadh i gCreat Cuimsitheach um BEPS ECFE/G20. Aithnítear gur féidir leis an gCoimisiún, má mheasann siad gurb iomchuí sin, togra reachtach a thíolacadh chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair, lena bhreithniú ag na Ballstáit.
- (21b) Ba cheart don Chomhairle, roimh dheireadh gach seimeastair, ag tosú an 1 Iúil 2022, measúnú a dhéanamh ar an staid maidir le cur chun feidhme Cholún a hAon de Ráiteas ECFE/G20 maidir le Réiteach Dhá Cholún chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair a comhaontaíodh i mí Dheireadh Fómhair 2021.
- (22) Na rialacha maidir le cur i bhfeidhm UTPR, ba cheart feidhm a bheith acu ó 2024 chun cead a thabhairt do dhlínsí tríú tíortha an RCI a chur i bhfeidhm sa chéad chéim de chur chun feidhme na Rialacha Samhla GloBE.

- (23) Maidir le cuspóir na Treorach seo, chun creat comhchoiteann a chruthú le haghaidh íosleibhéal domhanda cánach laistigh den Aontas ar bhonn an chur chuige choitinn atá sna Rialacha Samhla GloBE, ní féidir le gach Ballstát é a bhaint amach go leordhóthanach agus iad ag gníomhú ina n-aonar. Dá ngníomhódh na Ballstáit go neamhspleách, bheadh an baol ann go gcruthófaí ilroinnt sa mhargadh inmheánach. Ós rud é go bhfuil sé ríthábhachtach réitigh a ghlacadh a fheidhmíonn mar is ceart sa mhargadh inmheánach ina iomláine, is fearr is féidir an cuspóir sin a bhaint amach ar leibhéal an Aontais de bharr scála an athchóirithe dhomhanda maidir le cáin íosta. Féadfaidh an tAontas, dá bhrí sin, bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach.
- (24) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí i gcomhréir le hAirteagal 42(1) de Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵ agus thug sé barúlacha foirmiúla an 10 Feabhra 2022. An ceart chun sonraí pearsanta a chosaint de réir Airteagal 8 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh chomh maith le Rialachán 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶, tá feidhm aige maidir le próiseáil sonraí pearsanta a dhéantar faoi chuimsiú na Treorach seo,

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

---

⁵Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2018 maidir le daoine nádúrtha a chosaint maidir le próiseáil sonraí pearsanta ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus Cinneadh Uimh. 1247/2002/CE (IO L 295, 21.11.2018, lch. 39).

⁶Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Treoir 95/46/CE (IO L 119, 4.5.2016, lch. 1).

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

1. Leis an Treoir seo, bunaítear bearta coiteanna le haghaidh íoschánachas éifeachtach grúpaí FIN agus grúpa náisiúnta mórsála sna foirmeacha seo a leanas:
  - (a) riail um chuimsiú ioncain (RCI) ar i gcomhréir léi a ríomhann máthaireintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála a chion in-leithdháilte de cháin bhreisiúcháin i leith chomheintitis ísealchánach an ghrúpa agus a íocann an máthaireintiteas an cháin sin;
  - (b) riail maidir le brabús faoi thearc-cháin (UTPR) ar i gcomhréir léi atá costas cánach airgid breise ag comheintiteas grúpa FIN arb ionann é agus a chion de cháin bhreisiúcháin nár gearradh faoin RCI i leith chomheintitis ísealchánach an ghrúpa.
2. Féadfaidh na Ballstáit roghnú cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe a chur i bhfeidhm ar i gcomhréir léi a dhéanfaidh na comheintitis ísealchánach go léir atá lonnaithe ina ndlínse cáin bhreisiúcháin a ríomh agus a íoc ar a mbrabús iomarcach de bhun fhorálacha na Treorach seo.

Airteagal 2

Raon Feidhme

1. Beidh feidhm ag an Treoir seo maidir le comheintitis atá lonnaithe i mBallstát de chuid an Aontais Eorpaigh ar comhaltaí de ghrúpa FIN nó de ghrúpa náisiúnta mórsála iad, grúpa ag a bhfuil ioncam bliantúil de EUR 750 000 000 nó níos mó, lena n-áirítear ioncam na n-eintiteas eisiata dá dtagraítear i mír 3, sna ráitis airgeadais chomhdhlúite dá mháthaireintitis deiridh in dhá cheann ar a laghad de na 4 bliana fhioscacha díreach roimh an mbliain fhioscach a tástáladh.

2. I gcás ina bhfuil ceann amháin nó níos mó de na 4 bliana fhioscacha dá dtagraítear i mír 1 níos faide nó níos giorra ná 12 mhí, coigeartófar an tairseach ioncain dá dtagraítear sa mhír sin go comhréireach le haghaidh gach ceann de na blianta fioscacha sin.
3. Ní bheidh feidhm ag an Treoir seo maidir leis na heintitis seo a leanas ('eintitis eisiata'):
  - (a) eintiteas rialtais, eagraíocht idirnáisiúnta, eagraíocht neamhbhrabúsach, ciste pinsin, ciste infheistíochta ar máthaireintiteas deiridh é agus meán infheistíochta réadmhaoine ar máthaireintiteas deiridh é;
  - (b) eintiteas ina a bhfuil ar a laghad 95 % de luach an eintitis faoi úinéireacht ag ceann amháin nó níos mó de na heintitis sin dá dtagraítear i bpointe (a), go díreach nó trí eintiteas eisiata amháin nó roinnt acu, seachas eintitis seirbhísí pinsin, ar eintiteas é a dhéanann ceann amháin de na nithe seo a leanas:
    - (i) a oibríonn go heisiach, nó nach mór go heisiach, chun sócmhainní a shealbhú nó chun cistí a infheistiú ar mhaithe leis an eintiteas nó na heintitis dá dtagraítear i bpointe (a); nó
    - (ii) a dhéanann gníomhaíochtaí atá coimhdeach leis na gníomhaíochtaí a dhéanann an t-eintiteas nó na heintitis dá dtagraítear i bpointe (a);
  - (c) eintiteas ina bhfuil ar laghad 85 % de luach an eintitis faoi úinéireacht, go díreach nó trí eintiteas eisiata amháin nó roinnt acu, ag ceann amháin nó níos mó de na heintitis dá dtagraítear i bpointe (a), seachas eintitis seirbhísí pinsin, ar choinníoll go ndíorthaíonn sé beagnach a ioncam uile ó dhíbhinní nó ó ghnóthachain nó ó chailteanais chothromais a eisiatar ón ríomh ar an ioncam cáilitheach i gcomhréir le pointí (b) agus (c) d'Airteagal 15(2).

De mhaolú ar an gcéad fhomhír, féadfaidh an comheintiteas is comhdaitheoir rogha a dhéanamh, i gcomhréir le hAirteagal 43(1), gan eintiteas dá dtagraítear i bpointí (b) agus (c) den fhomhír sin a láimhseáil mar eintiteas eisiata.

Airteagal 3
Sainmhíniú

Chun críoch na Treorach seo, tá feidhm ag na sainmhíniú seo a leanas:

- (1) ciallaíonn 'eintiteas' aon sócrú dlítheanach a ullmhaíonn cuntais airgeadais ar leithligh nó aon duine dlítheanach;
- (2) ciallaíonn 'comheintiteas' an méid seo a leanas:
  - (a) eintiteas ar cuid de ghrúpa FIN nó de ghrúpa náisiúnta mórsála é; agus
  - (b) aon bhuanbhunaíocht príomheintitis ar cuid de ghrúpa FIN í dá dtagraítear i bpointe (a);

- (3) ciallaíonn 'grúpa' an méid seo a leanas:
- (a) bailiúchán eintiteas a bhfuil baint acu le chéile trí úinéireacht nó trí urlámhas mar a shainmhínítear leis an gcaighdeán cuntasáíochta inghlactha le haghaidh ráitis airgeadais chomhdhlúite a ullmhaíonn an máthaireintiteas deiridh, lena n-áirítear aon eintiteas a d'fhéadfadh a bheith eisiata ó ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh, bunaithe ar a mhéid bheag, ar fhorais ábharthachta nó ar na forais go bhfuil sé ar seilbh lena dhíol agus bunaithe ar na nithe sin amháin; nó
  - (b) eintiteas ag a bhfuil buanbhunaíocht amháin nó níos mó ná sin, ar choinníoll nach cuid de ghrúpa eile mar a shainmhínítear i bpointe (a) é;
- (4) ciallaíonn 'grúpa FIN' aon ghrúpa lena n-áirítear eintiteas nó buanbhunaíocht amháin ar a laghad nach bhfuil lonnaithe i ndlínse an mháthaireintitis deiridh;
- (5) ciallaíonn 'grúpa náisiúnta mórscéala' aon ghrúpa a bhfuil na comheintitis uile lena mbaineann lonnaithe sa Bhallstát céanna;
- (6) ciallaíonn 'ráitis airgeadais chomhdhlúite' an méid seo a leanas:
- (a) na ráitis airgeadais a ullmhaíonn eintiteas i gcomhréir le caighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha, ina dtíolactar aon sócmhainn, dliteanas, ioncam, speansas nó sreabhadh airgid de chuid an eintitis agus de chuid na n-eintiteas ina bhfuil leas rialaitheach aige amhail is gur aonad aonair eacnamaíoch iad na heintitis sin;
  - (b) maidir le grúpaí mar a shainmhínítear i bpointe 3(b), na ráitis airgeadais a ullmhaíonn eintiteas i gcomhréir le caighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha;

- (c) ráitis airgeadais an mháthaireintitis deiridh nár ullmhaíodh i gcomhréir le caighdeán cuntasaíochta airgeadais inghlactha agus a coigeartaíodh ina dhiaidh sin chun aon saobhadh iomaíochta ábhartha a chosc;
- (d) i gcás nach n-ullmhaíonn an máthaireintiteas na ráitis airgeadais a dtugtar tuairisc orthu i bpointí (a), (b) nó (c), na ráitis airgeadais a d'ullmhófaí dá gceanglófaí ar an máthaireintiteas deiridh ráitis airgeadais den sórt sin a ullmhú i gcomhréir leis na nithe seo a leanas:
  - (i) caighdeán cuntasaíochta airgeadais inghlactha; nó
  - (ii) caighdeán cuntasaíochta airgeadais eile agus ar choinníoll gur coigeartaíodh aon ráiteas airgeadais den sórt sin chun aon saobhadh iomaíochta ábhartha a chosc;
- (7) ciallaíonn 'bliain fhioscach' an tréimhse chuntasaíochta ar ina leith a ullmhaíonn máthaireintiteas deiridh grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála a ráitis airgeadais chomhdhlúite nó, i gcás nach n-ullmhaíonn an máthaireintiteas ráitis airgeadais chomhdhlúite, an bhliain féilire;
- (8) ciallaíonn 'comheintiteas is comhdaitheoir' eintiteas a chomhdaíonn tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin i gcomhréir le hAirteagal 42;
- (8a) ciallaíonn 'eintiteas rialtais' eintiteas a chomhlíonann na critéir uile seo a leanas:
  - (a) is cuid de rialtas í nó tá sé faoi lánúinéireacht rialtais (lena n-áirítear aon fhoróinn pholaitiúil nó údarás áitiúil dá chuid);

- (b) níl trádáil ná gnó ar siúl aige agus tá sé de phríomhchuspóir aige:
- (i) feidhm rialtais a chomhlíonadh; nó
  - (ii) sócmhainní an rialtais nó na dlínse sin a bhainistiú nó a infheistiú trí infheistíochtaí a dhéanamh agus a shealbhú, trí shócmhainní a bhainistiú, agus trí ghníomhaíochtaí infheistíochta gaolmhara i gcomhair shócmhainní an rialtais nó na dlínse;
- (c) tá sé cuntasach don rialtas maidir lena fheidhmíocht fhoriomlán, agus cuireann sé tuairisciú bliantúil faisnéise ar fáil don rialtas; agus
- (d) dílsítear a shócmhainní don rialtas sin tráth a dhíscaoilte agus sa mhéid a dháileann sé glantuilleamh, déantar an glantuilleamh gan sin a dháileadh ar an rialtas sin gan aon chuid dá glantuilleamh a árachú chun leas daoine príobháideacha;
- (8aa) ciallaíonn 'eagraíocht idirnáisiúnta' aon eagraíocht idir-rialtasach, lena n-áirítear eagraíocht fhornáisiúnta, nó gníomhaireacht ar lánúinéireacht nó ionstraimiúlacht dá cuid a chomhlíonann na critéir uile seo a leanas i bpointí (a) go (c) thíos:
- (a) atá comhdhéanta de rialtais go príomha;
  - (b) a rinne comhaontú faoi cheanncheathrú nó a rinne comhaontú an-chosúil leis an dlínse ina bhfuil sé bunaithe, mar shampla, socruithe a thugann pribhléidí agus díolúintí d'oifigí nó do bhunaíochtaí na heagraíochta atá sa dlínse; agus
  - (c) a chuireann an dlí nó a dhoiciméid rialaithe cosc ar a hioncam ag dul chun tairbhe daoine príobháideacha

- (8b) ciallaíonn 'eagraíocht neamhbhrabúsach' eintiteas a chomhlíonann na critéir uile seo a leanas:
- (a) tá sé bunaithe agus á fheidhmiú ina dhlínse chónaithe:
    - (i) chun críoch creidimh, carthanais, eolaíochta, ealaíne, cultúir, lúthchleasaíochta, nó oideachais, agus nó chun críoch eile comhchosúil; nó
    - (ii) mar eagraíocht ghairmiúil, cumann gnó, comhlachas tráchtála, eagraíocht saothair, eagraíocht talmhaíochta nó ghairneoireachta, cumann sibhialta, nó mar eagraíocht atá á feidhmiú go heisiach chun an leas sóisialta a chur chun cinn;
  - (b) tá beagnach an t-ioncam uile ó na gníomhaíochtaí a luaitear i mír (a) díolmhaithe ó cháin ioncaim ina dhlínse chónaithe;
  - (c) níl aon scairshealbhóirí ná comhaltaí aige a bhfuil leas dílsithe nó tairbhiúil acu ina ioncam nó ina shócmhainní;
  - (d) ní fhéadfar ioncam ná sócmhainní an eintitis a dháileadh ar dhuine príobháideach ná ar eintiteas neamhcharthanúil, ná a chur i bhfeidhm chun tairbhe an duine nó an eintitis sin, seachas:
    - (i) de bhun iompar ghníomhaíochtaí carthanúla an eintitis;
    - (ii) mar íocaíocht cúitimh réasúnaigh as seirbhísí a tugadh nó as maoin nó caipiteal a úsáid; nó
    - (iii) mar íocaíocht arb ionann í agus margadhluach cóir na maoine a cheannaigh an t-eintiteas, agus

(e) ar an eintiteas a fhoirceannadh, a leachtú nó a dhíscaoileadh, ní mór a shócmhainní uile a dháileadh nó filleadh ar eagraíocht neamhbhrabúsach nó ar rialtas (lena n-áirítear aon eintiteas rialtais) dhlínse chónaithe an eintitis nó aon fhoroinn pholaitiúil de;

ach ní áirítear aon eintiteas a bhfuil trádáil nó gnó ar bun aige nach bhfuil baint dhíreach acu leis na críocha dár bunaíodh é.

(9) ciallaíonn 'eintiteas tréshreafa' eintiteas a mhéid atá sé trédhearcach go fíoscach maidir lena ioncam, a chaiteachas, a bhrabús nó a chailteanas sa dlínse inar cruthaíodh é mura bhfuil sé ina chónaitheoir chun críoch cánach ná faoi réir cáin chumhdaithe ar a ioncam nó ar a bhrabús i ndlínse eile.

Meastar eintiteas tréshreafa:

(a) ina eintiteas atá trédhearcach ó thaobh cánach de i ndáil lena ioncam, lena chaiteachas, lena bhrabús nó lena chailteanas a mhéid atá sé trédhearcach go fíoscach sa dlínse ina bhfuil a úinéir lonnaithe;

(b) ina eintiteas hibrideach droim ar ais i ndáil lena ioncam, lena chaiteachas, lena bhrabús nó lena chailteanas a mhéid nach bhfuil sé trédhearcach go fíoscach sa dlínse ina bhfuil a úinéir lonnaithe;

Chun críoch an tsainmhínte sin, ciallaíonn eintiteas atá trédhearcach go fíoscach eintiteas a gcaitheann dlíthe dlínse lena ioncam, lena chaiteachas, lena bhrabús nó lena chailteanas amhail is gur dhíorthaigh nó gur thabhaigh úinéir an eintitis sin go díreach é go comhréireach lena leas san eintiteas sin.

Déileálfar le leas úinéireachta in eintiteas nó i mbuanbhunaíocht ar comheintiteas é mar eintiteas atá á shealbhú trí struchtúr atá trédhearcach ó thaobh cánach de má shealbhaítear an leas úinéireachta sin go hindíreach trí shlabhra d'eintitis thrédhearcacha chánach.

Comheintiteas nach cónaitheoir chun críoch cánach é agus nach bhfuil faoi réir cáin chumhdaithe nó cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe bunaithe ar a áit bhainistíochta, ar áit a chruthaithe nó ar chritéir chomhchosúla, déileálfar leis mar eintiteas tréshreafa agus eintiteas atá trédhearcach ó thaobh cánach de i ndáil lena ioncam, a chaiteachas, a bhrabús nó a chaillteanas a mhéid is gurb amhlaidh an méid seo a leanas:

- (i) tá a úinéirí lonnaithe i ndlínse ina gcaitear leis an eintiteas mar eintiteas atá trédhearcach go fíoscach;
- (ii) níl áit ghnó aige sa dlínse inar cruthaíodh é; agus
- (iii) níl an t-ioncam, an caiteachas, an brabús ná an cailteanas inchurtha i leith buanbhunaíochta;

(10) ciallaíonn 'buanbhunaíocht' an méid seo a leanas:

- (a) áit ghnó nó áit a mheastar a bheith ina háit ghnó atá lonnaithe i ndlínse ina gcaitear leis an áit sin mar bhuanbhunaíocht i gcomhréir le Conradh Cánach infheidhme atá i bhfeidhm ar choinníoll go ngearrann an dlínse sin cáin ar an ioncam is inchurtha ina leith i gcomhréir le foráil atá cosúil le hAirteagal 7 de Shamhailchoinbhinsiún Cánach ECFE ar Ioncam agus ar Chaipiteal⁷;
- (b) mura bhfuil aon chonradh cánach infheidhme i bhfeidhm, áit ghnó nó áit a mheastar a bheith ina háit ghnó atá lonnaithe i ndlínse ina ngearrtar cáin ar an ioncam is inchurtha i leith na háite ghnó sin ar ghlanbhonn ar shlí atá cosúil leis an tslí a ngearrtar cáin ar a cónaitheoirí féin chun críoch cánach;

---

7 Samhailchoinbhinsiún Cánach ECFE ar Ioncam agus ar Chaipiteal, leasaithe.

- (c) mura bhfuil aon chóras cánach corparáide ag dlínse, áit ghnó nó áit a mheastar a bheith ina háit ghnó atá lonnaithe sa dlínse sin ar áit í a gcaithfí léi mar bhuanbhunaíocht i gcomhréir le Samhailchoinbhinsiún Cánach ECFE ar Ioncam agus ar Chaipiteal, ar choinníoll go mbeadh sé de cheart ag an dlínse sin cáin a ghearradh ar an ioncam a bheadh inchurtha i leith na háite ghnó i gcomhréir le hAirteagal 7 den choinbhinsiún sin; nó
  - (d) áit ghnó nó áit a mheastar a bheith ina háit ghnó nach bhfuil cur síos air i bpointí (a) go (c) trína ndéantar oibríochtaí lasmuigh den dlínse ina bhfuil an t-eintiteas lonnaithe, má dhíolmhaíonn an dlínse sin an t-ioncam is inchurtha i leith na n-oibríochtaí sin;
- (11) ciallaíonn 'máthaireintiteas deiridh' an méid seo a leanas:
- (a) eintiteas a bhfuil leas urlámhais in aon eintiteas eile ar úinéireacht aige go díreach nó go hindíreach agus nach bhfuil ar úinéireacht ag aon eintiteas eile, go díreach nó go hindíreach, ag a bhfuil leas urlámhais ann; nó
  - (b) príomheintiteas grúpa arna shainiú i bpointe (3)(b);
- (12) ciallaíonn 'íosráta cánach' cúig déag faoin gcéad (15 %);
- (13) ciallaíonn 'cáin bhreisiúcháin' an cháin bhreisiúcháin a ríomhtar le haghaidh dlínse nó le haghaidh comheintitis de bhun Airteagal 26;

- (14) ciallaíonn 'córas cánach maidir le cuideachtaí faoi rialú eachtrach' tacar rialacha cánach, seachas RCI cáilithe, faoina bhfuil scairshealbhóir díreach nó indíreach eintiteas eachtrach nó príomheintiteas buanbhunaíochta, faoi réir cánachais ar a chion den ioncam a thuilleann an comheintiteas eachtrach sin nó ar a chion den ioncam uile, gan beann ar cé acu a dháiltear an t-ioncam sin ar an scairshealbhóir nó nach ndáiltear;
- (15) ciallaíonn 'RCI cáilithe' tacar rialacha a chuirtear chun feidhme i ndlí náisiúnta dlínse, ar choinníoll nach gcuireann an dlínse sin aon sochair ar fáil a bhaineann leis na rialacha sin, agus ar tacar é:
- (a) atá coibhéiseach leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tíortha, le Rialacha Samhla ECFE⁸ ar i gcomhréir leo a ríomhann agus a íocann máthaireintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála a chion is in-leithdháilte den cháin bhreisiúcháin i leith chomheintitis ísealchánach an ghrúpa;
  - (b) a riartar ar bhealach atá comhsheasmhach leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tír, Rialacha Samhla ECFE⁹;
- (16) ciallaíonn 'comheintiteas ísealchánach' an méid seo a leanas:
- (a) comheintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála atá lonnaithe i ndlínse ísealchánach; nó
  - (b) comheintiteas gan stát ag a bhfuil ioncam cáilitheach agus ráta cánach éifeachtach, i leith bliain fhioscach, atá níos ísle ná an t-íosráta cánach;

---

8 Dúshlán Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn(Colún a Dó).

9 Dúshlán Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn (Colún a Dó).

(17) ciallaíonn 'máthaireintiteas idirmheánach' comheintiteas a bhfuil leas úinéireachta i gcomheintiteas eile sa ghrúpa FIN céanna nó sa ghrúpa náisiúnta mórsála céanna ar úinéireacht aige, go díreach nó go hindíreach, agus nach gcáilíonn mar mháthaireintiteas deiridh, mar mháthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht, mar bhuanbhunaíocht nó mar eintiteas infheistíochta;

(18) ciallaíonn 'leas urlámhais' leas úinéireachta in eintiteas lena gceanglaítear ar an sealbhóir leasa, nó lena gceanglófaí ar an sealbhóir leasa sócmhainní, dliteanais, ioncam, costais agus sreafaí airgeadais an eintitis a chomhdhlúthú ar bhonn líne ar líne, i gcomhréir le caighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha;

Maidir le príomheintiteas, meastar go bhfuil leasanna urlámhais a bhuanbhunaíochtaí féin aige.

(19) ciallaíonn 'máthaireintitis faoi pháirt-úinéireacht' comheintiteas a bhfuil leas úinéireachta i gcomheintiteas eile sa ghrúpa FIN céanna nó sa ghrúpa náisiúnta mórsála céanna, agus ar úinéireacht aige go díreach nó go hindíreach, ar comheintiteas é a bhfuil níos mó ná 20 % dá leas úinéireachta ina bhrabúis ar seilbh, go díreach nó go hindíreach, ag duine amháin nó daoine éagsúla nach comheintitis den ghrúpa FIN nó den ghrúpa náisiúnta mórsála iad agus nach gcáilíonn mar mháthaireintiteas deiridh, mar bhuanbhunaíocht ná mar eintiteas infheistíochta;

(20) ciallaíonn 'leas úinéireachta' aon leas cothromais lena ngabhann cearta ar bhrabúis, ar chaipiteal nó ar chúlchistí eintitis nó buanbhunaíochta;

(21) ciallaíonn 'máthaireintiteas' máthaireintiteas deiridh, nach eintiteas eisiata, máthaireintiteas idirmheánach ná máthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht é;

- (22) ciallaíonn 'caighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha' caighdeáin idirnáisiúnta um thuairisciú airgeadais (CITA agus CITA arna nglacadh ag an Aontas de bhun Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002) agus prionsabail chuntasaíochta na hAstráile, na Brasaíle, Cheanada, Bhallstáit an Aontais Eorpaigh, comhaltaí den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch, Hong Cong (an tSín), na Seapáine, Mheicsiceo, na Nua-Shéalainne, Dhaon-Phoblacht na Síne, Phoblacht na hIndia, Phoblacht na Cóiré, na Rúise, Shingepór, na hEilvéise, na Ríochta Aontaithe agus Stáit Aontaithe Mheiriceá, prionsabail a nglactar leo go ginearálta;
- (23) ciallaíonn 'cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe' cáin bhreisiúcháin a chuirtear chun feidhme i ndlí náisiúnta dlínse ar choinníoll nach gcuireann an dlínse sin aon sochair ar fáil a bhaineann leis na rialacha sin, agus ar tacar é:
- (a) déantar foráil léi maidir le róbhrabúis comheintiteas atá lonnaithe sa dlínse sin a chinneadh i gcomhréir leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tíortha, Rialacha Samhla ECFE¹⁰ agus maidir leis an íosráta cánach a chur i bhfeidhm maidir leis na róbhrabúis sin le haghaidh na dlínse agus na gcomheintiteas i gcomhréir leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tíortha, Rialacha Samhla ECFE¹¹; agus
- (b) a riartar ar bhealach atá comhsheasmhach leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tír, Rialacha Samhla ECFE¹²;

---

10 Dúshlám Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn(Colún a Dó).

11 Dúshlám Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn (Colún a Dó).

12 Dúshlám Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn(Colún a Dó).

- (23a) ciallaíonn 'glanluach de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe' meánluachanna tosaigh agus deiridh sócmhainní inláimhsithe tar éis dímheas, ídiú agus lagú carntha a chur san áireamh, mar a thairfeadtar sna ráitis airgeadais.
- (24) ciallaíonn 'eintiteas infheistíochta' an méid seo a leanas:
- (a) ciste infheistíochta nó meán infheistíochta réadmhaoine;
  - (b) eintiteas atá 95 % ar úinéireacht, go díreach nó trí shlabhra de na heintitis sin, ag eintiteas dá dtagraítear i bpointe (a), agus a oibríonn go heisiach nó nach mór go heisiach chun sócmhainní a shealbhú nó cistí a infheistiú dá thairbhe; nó
  - (c) eintiteas a bhfuil 85 % ar a laghad dá luach ar úinéireacht ag eintiteas dá dtagraítear i bpointe (a), ar choinníoll go ndíorthaíonn sé a ioncam uile nach mór ó dhíbhinní nó ó ghnóthachain nó ó chailteanais chothromais a eisiatar ón ríomh ar an ioncam cáilitheach chun críoch na Treorach seo;
- (25) ciallaíonn 'ciste infheistíochta' eintiteas nó socrú lena gcomhlíontar na coinníollacha uile seo a leanas:
- (a) ceapadh é chun sócmhainní airgeadais agus neamh-airgeadais ó roinnt infheisteoirí, cuid acu nach bhfuil aon nasc eatarthu, a chomhthiomsú;
  - (b) infheistíonn sé i gcomhréir le beartas infheistíochta sainithe;
  - (c) cuireann sé ar a gcumas do na hinfeisteoirí costais idirbhirt, taighde agus anailise a laghdú nó an riosca a leathadh le chéile;

- (d) ceapadh é go príomha chun ioncam nó gnóthachain infheistíochta a ghiniúint nó chun cosaint a ghiniúint ar theagmhas nó ar thoradh áirithe nó ginearálta;
  - (e) tá ceart ag a infheisteoirí ar thoradh ó shócmhainní an chiste nó ar ioncam a thuilleann na sócmhainní sin, bunaithe ar an ranníocaíocht a rinne siad;
  - (f) tá an ciste nó bainistíocht an chiste, faoi réir an chórais rialála lena n-áirítear rialáil iomchuí maidir le frithsciúradh airgid agus cosaint infheisteoirí le haghaidh cistí infheistíochta sa dlínse ina bhfuil sé bunaithe nó ina mbainistítear é; agus
  - (g) bainistíonn gairmithe bainistíochta cistí infheistíochta an ciste thar ceann na n-infheisteoirí;
- (26) ciallaíonn 'meán infheistíochta réadmhaoine' eintiteas atá ar seilbh go forleathan lena sealbhaítear maoin dho-aistrithe den chuid is mó agus atá faoi réir leibhéal aonair cánachais, faoina chúram féin nó faoi chúram a shealbhóirí leasa, agus bíonn bliain iarchurtha amháin ar a mhéad aige;
- (27) ciallaíonn 'ciste pinsin' an méid seo a leanas:
- (a) eintiteas a bhunaítear agus a oibrítear go heisiach nó nach mór go heisiach i ndlínse chun sochair scoir agus sochair choimhdeacha nó theagmhasacha a riar nó a sholáthar do dhaoine aonair más rud é:

- (i) go bhfuil an t-eintiteas sin á rialú amhlaidh ag an dlínse sin nó ag ceann dá foranna polaitiúla nó dá húdaráis áitiúla; nó
  - (ii) go ndéantar na sochair sin a dhaingniú nó a chosaint ar shlí eile le rialacháin náisiúnta agus go gcistítear iad le comhthiomsú sócmhainní arna sealbhú trí shocrú muiníneach nó trí iontaobhaí chun comhlíonadh na n-oibleagáidí pinsin comhfhreagracha a áirithiú i gcoinne cás dócmhainneachta ghrúpaí FIN agus na ngrúpaí náisiúnta mórsála;
- (b) eintiteas seirbhísí pinsin;
- (28) ciallaíonn 'eintiteas seirbhísí pinsin' eintiteas a bhunaítear agus a oibrítear go heisiach nó nach mór go heisiach chun cistí a infheistiú chun sochar na n-eintiteas dá dtagraítear i bpointe 27(a) nó chun gníomhaíochtaí a dhéanamh atá coimhdeach leis na gníomhaíochtaí rialáilte dá dtagraítear i bpointe 27(a), i gcás ina bhfuil an t-eintiteas seirbhísí pinsin ina chuid den ghrúpa céanna a dhéanann na gníomhaíochtaí sin;
- (29) ciallaíonn 'dlínse ísealchánach', maidir le grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála in aon bhliain fhioscach ar bith, Ballstát nó dlínse tríú tír ina bhfuil ioncam cáilitheach ag grúpa FIN nó ag an ngrúpa náisiúnta mórsála agus ina bhfuil sé faoi réir ráta cánach éifeachtach atá níos ísle ná an t-íosráta cánach;
- (30) ciallaíonn 'ioncam nó cailteanas cáilitheach' an glanioncam nó an glanchailteanas cuntasáíochta airgeadais atá ag comheintiteas arna choigeartú i gcomhréir leis na rialacha a shainmhínítear i gCaibidil III agus i gCaibidlí VI agus VII den Treoir seo;

- (31) ciallaíonn 'cáin bharúlach in-aisíoctha dhícháilithe' aon cháin, seachas cáin bharúlach cháilithe a fhabhraíonn nó a íocann comheintiteas a bhfuil an méid seo a leanas i gceist léi:
- (a) tá sí in-aisíoctha le húinéir tairbhiúil díbhinne a dháileann comheintiteas den sórt sin i leith na díbhinne sin nó tá sí inchreidiúnaithe ag an úinéir tairbhiúil in aghaidh dliteanas cánach seachas dliteanas cánach i leith na díbhinne sin; nó
  - (b) tá sí in-aisíoctha leis an gcuideachta is dáilteoir tráth a dháiltear díbhinn ar scairshealbhóir.

Chun críoch an tsainmhínte seo, ciallaíonn cáin bharúlach cháilithe cáin chumhdaithe a fhabhraíonn nó a íocann comheintiteas, lena n-áirítear buanbhunaíocht, ar cáin í atá in-aisíoctha nó inchreidiúnaithe le faighteoir na díbhinne arna dáileadh ag an gcomheintiteas nó ag an bpríomheintiteas, (nó i gcás cáin chumhdaithe a fhabhraíonn nó a íocann buanbhunaíocht, díbhinn arna dáileadh ag an bpríomheintiteas) a mhéid atá an aisíocaíocht iníoctha, nó a dhéantar ceann díobh seo a leanas:

- (a) soláthraíonn dlínse seachas an dlínse a fhorchuir na cánacha cumhdaithe an creidmheas;
- (b) soláthraítear an creidmheas d'úinéir tairbhiúil na díbhinne atá faoi réir cáin ag ráta ainmnithe, ráta ainmnithe arb ionann é nó ar mó é ná an t-íosráta cánach, cáin a ghearrtar ar an díbhinn a fuarthas faoi dhlí náisiúnta na dlínse inar forchuireadh na cánacha cumhdaithe ar an gcomheintiteas;

- (c) soláthraítear an creidmheas do dhuine aonair arb é úinéir tairbhiúil na díbhinne agus atá ina chónaitheoir chun críoch cánach sa dlínse inar forcuireadh na cánacha cumhdaithe ar an gcomheintiteas agus atá faoi réir ráta cánach ainmniúil arb ionann é nó ar mó é ná an ráta cánach caighdeánach is infheidhme maidir le gnáthioncam; nó
- (d) soláthraítear an creidmheas d'eintiteas rialtais, d'eagraíocht idirnáisiúnta cónaitheach, d'eagraíocht neamhbhrabúsach cónaitheach, do chiste pinsin, d'eintiteas infheistíochta nach cuid den ghrúpa FIN é nó de ghrúpa náisiúnta mórsála do chuideachta árachais saoil chónaitheach, a mhéid a fhaightear an díbhinn i ndáil le gníomhaíochtaí ciste pinsin cónaitheacha agus atá sí faoi réir cáin ar shlí chomhchosúil le díbhinn a fhaigheann ciste pinsin.

Chun críocha an phointe seo:

- (i) tá eagraíocht neamhbhrabúis, nó ciste pinsin, cónaitheach i ndlínse má chruthaítear agus má bhainistítear iad sa dlínse sin;
- (ii) tá cónaí ar eintiteas infheistíochta i ndlínse má chruthaítear agus má rialáiltear sa dlínse sin é;
- (iii) tá cónaí ar chuideachta árachais saoil sa dlínse ina bhfuil sí lonnaithe.

(32)(a) ciallaíonn 'creidmheas cánach in-aisíochta cáilithe an méid seo a leanas:

- (a) creidmheas cánach in-aisíochta a cheaptar ar bhealach nach mór é a íoc mar íocaíocht airgid thirim nó mar choibhéis airgid le comheintiteas laistigh de 4 bliana ón dáta óna bhfuil an comheintiteas i dteideal an creidmheas cánach in-aisíochta a fháil faoi dhlíthe na dlínse a dheonaíonn an creidmheas; nó
- (b) má tá an creidmheas cánach in-aisíochta i bpáirt, an chuid den chreidmheas cánach in-aisíochta is iníochta mar íocaíocht airgid thirim nó mar choibhéis airgid le comheintiteas laistigh de 4 bliana ón dáta óna bhfuil an comheintiteas i dteideal an creidmheas cánach in-aisíochta páirteach a fháil;

Ní bheidh ar áireamh i gcreidmheas cánach inaisíochta cáilithe aon mhéid cánach is inchreidiúnaithe nó is inaisíochta de bhun cáin bharúlach cháilithe nó cáin bharúlach inaisíochta dícháilithe.

(32)(b) ciallaíonn 'creidmheas cánach inaisíochta neamhcháilithe' creidmheas cánach nach creidmheas cánach inaisíochta cáilithe é ach atá inaisíochta go hiomlán nó go páirteach.

(33) ciallaíonn 'príomheintiteas' eintiteas a áiríonn glanioncam nó glanchaillteanas cuntasáíochta airgeadais buanbhunaíochta ina ráitis airgeadais;

(34) ciallaíonn 'úinéir comheintitis' comheintiteas a bhfuil leas úinéireachta ar úinéireacht aige, go díreach nó go hindíreach, i gcomheintiteas eile de chuid an ghrúpa FIN chéanna nó an ghrúpa náisiúnta mórsála chéanna;

- (35) ciallaíonn 'córas cánach dáileachán incháilithe' córas cánach corparáide lena ndéantar an méid seo a leanas:
- (a) ní fhorchuirtear cáin ioncaim ar bhrabúis ach amháin nuair a dháiltear na brabúis sin ar scairshealbhóirí nó nuair a mheastar go ndáiltear iad, nó i gcás ina dtabhaíonn an chuideachta costais áirithe nach costais ghnó iad;
  - (b) forchuirtear cáin ar ráta atá cothrom leis an íosráta cánach nó níos mó ná an ráta sin; agus
  - (c) bhí sé i bhfeidhm ar an 1 Iúil 2021 nó roimhe sin;
- (36) ciallaíonn 'riail cháilithe maidir le brabús faoi thearc-cháin' (UTPR cáilithe) tacar de rialacha a chuirtear chun feidhme i ndlí náisiúnta dlínse, ar choinníoll nach gcuireann an dlínse sin aon sochair ar fáil a bhaineann leis na rialacha sin, agus ar tacar é:
- (a) atá coibhéiseach leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tíortha, Rialacha Samhla ECFE¹³, ar i gcomhréir leo a bhailíonn dlínse a chion in-leithdháilte de cháin bhreisiúcháin grúpa FIN, ar cáin í nár gearradh faoi RCI i leith chomheintitis ísealchánach an ghrúpa sin;
  - (b) a riartar ar bhealach atá comhsheasmhach leis na rialacha a leagtar síos sa Treoir seo nó, a mhéid a bhaineann le dlínsí tríú tír, Rialacha Samhla ECFE¹⁴;
- (37) ciallaíonn 'eintiteas is comhdaitheoir ainmnithe' an comheintiteas, seachas an máthaireintiteas deiridh, a cheap an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórsála chun na hoibleagáidí comhdúcháin a leagtar amach in Airteagal 42 a chomhlíonadh thar ceann an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála.

---

13 Dúshlán Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn(Colún a Dó).

14 Dúshlán Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn(Colún a Dó).

Airteagal 4
Suíomh comheintitis

1. Chun críoch na Treorach seo, tá comheintiteas, seachas eintiteas srutha, lonnaithe sa dlínse ina meastar é a bheith ina chónaitheoir chun críoch cánach bunaithe ar a áit bhainistíochta, ar áit a chruthaithe nó ar chritéir chomhchosúla.

Maidir le comheintiteas nach eintiteas tréshreafa é, i gcás nach féidir suíomh an chomheintitis sin a chinneadh bunaithe ar an gcéad fhomhír, measfar é a bheith lonnaithe sa dlínse inar cruthaíodh é.

2. Measfar eintiteas tréshreafa a bheith gan stát, ach amháin más máthaireintiteas deiridh ghrúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórscála é nó má cheanglaítear air riail um chuimsiú ioncaim a chur i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagail 5, 6 agus 7, agus sa chás sin measfar an t-eintiteas tréshreafa a bheith lonnaithe sa dlínse inar cruthaíodh é.

3. Tá buanbhunaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3, pointe (10)(a), lonnaithe sa dlínse ina gcaitear léi mar bhuanbhunaíocht agus ina bhfuil sí faoi dhliteanas cáin a íoc faoin gconradh cánach is infheidhme atá i bhfeidhm.

Tá buanbhunaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3, pointe (10)(b), lonnaithe sa dlínse ina bhfuil sí faoi réir glanbhonn cánach bunaithe ar a láithreach gnó.

Tá buanbhunaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3, pointe (10)(c), lonnaithe sa dlínse ina bhfuil sí suite.

Meastar buanbhunaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3, pointe 10(d), a bheith gan stát.

4. I gcás ina bhfuil comheintiteas lonnaithe in dhá dhlínse agus ina bhfuil Conradh cánach infheidhme i bhfeidhm ag na dlínsí sin, meastar an comheintiteas a bheith lonnaithe sa dlínse ina meastar é a bheith ina chónaitheoir chun críoch cánach faoin gconradh cánach sin.

Ina gcás ina gceanglaítear leis an gconradh cánach is infheidhme go dtiocfadh na húdaráis inniúla ar chomhaontú frithpháirteach maidir le cónaitheacht mheasta an chomheintitis chun críoch cánach agus nach dtagtar ar chomhaontú, beidh feidhm ag mír 5.

I gcás nach bhfuil aon fhaoiseamh ann le haghaidh an chánachais dhúbailte faoin gconradh cánach is infheidhme atá i bhfeidhm, mar gheall go bhfuil comheintiteas ina chónaitheoir chun críoch cánach an dá pháirtí chonarthaigh, beidh feidhm ag mír 5.

5. I gcás ina bhfuil comheintiteas lonnaithe in dhá dhlínse agus nach bhfuil Conradh cánach infheidhme ag na dlínsí sin, meastar an comheintiteas a bheith lonnaithe sa dlínse inar gearradh an méid is mó cánacha cumhdaithe le haghaidh na bliana fiosaí.

Chun an méid cánacha cumhdaithe dá dtagraítear sa chéad fhomhír a ríomh, ní chuirfear san áireamh an méid cánach a íocadh i gcomhréir le córas cánach cuideachtaí eachtracha rialaithe.

Más ionann an méid cánacha cumhdaithe atá dlite sa dá dhlínse nó má an méid sin cothrom le nialas, meastar an comheintiteas a bheith lonnaithe sa dlínse ina bhfuil an méid is mó eisiámh ioncaim bunaithe ar shubstaint arna ríomh ar bhonn eintitis i gcomhréir le hAirteagal 27.

Más ionann méid an eisiámh ioncaim bunaithe ar shubstaint sa dá dhlínse nó má tá an méid sin cothrom le nialas, measfar an comheintiteas a bheith gan stát, ach amháin más máthaireintiteas deiridh é, agus sa chás sin measfar é a bheith lonnaithe sa dlínse inar cruthaíodh é.

6. I gcás ina meastar, mar thoradh ar mhíreanna 4 agus 5 a chur i bhfeidhm, go meastar an máthaireintiteas a bheith lonnaithe i ndlínse nach bhfuil sé faoi réir RCI cáilithe, meastar an máthaireintiteas a bheith faoi réir RCI cáilithe na dlínse eile maidir le cuimsiú ioncaim, ach amháin má tá conradh cánach infheidhme i bhfeidhm lena dtoirmeasctar riail den sórt sin a chur i bhfeidhm.
7. I gcás ina n-athraíonn comheintiteas a shuíomh i gcaitheamh bliain fhioscach, beidh sé lonnaithe sa dlínse inar measadh é a bheith lonnaithe faoin Airteagal seo ag tús na bliana fioscaí sin.

CAIBIDIL II

AN RIAIL UM CHUIMSIÚ IONCAIM AGUS AN RIAIL MAIDIR LE BRABÚS FAOI THEARC-CHÁIN

Airteagal 5

Máthaireintiteas deiridh san Aontas

1. Maidir le máthaireintiteas deiridh ar comheintiteas é atá lonnaithe i mBallstát, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil sé faoi réir na cánach breisiúcháin don bhliain fhioscach ('cáin bhreisiúcháin RCI') i leith a chomheintiteas ísealchánach atá lonnaithe i ndlínse eile nó atá gan stát.
2. I gcás ina bhfuil comheintiteas, ar máthaireintiteas deiridh é de ghrúpa FIN nó de ghrúpa náisiúnta mórskála, lonnaithe i mBallstát atá ina dlínse ísealchánach, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil sé faoi réir cháin bhreisiúcháin RCI ina leith féin agus i leith na gcomheintiteas ísealchánach uile den ghrúpa atá lonnaithe sa Bhallstát céanna le haghaidh na bliana fioscaí.

Airteagal 6

Máthaireintiteas idirmheánach san Aontas

1. Maidir le máthaireintiteas idirmheánach atá lonnaithe i mBallstát ar máthaireintiteas idirmheánach é atá ar seilbh ag máthaireintiteas deiridh atá lonnaithe i ndlínse tríú tír, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil sé faoi réir cháin bhreisiúcháin RCI don bhliain airgeadais maidir lena chomheintitis ísealchánach atá lonnaithe i ndlínse eile nó atá gan stát.
2. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas idirmheánach lonnaithe i mBallstát ar dlínse ísealchánach é agus atá ar seilbh ag máthaireintiteas deiridh atá lonnaithe i ndlínse tríú tír, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil sé faoi réir cháin breisiúcháin RCI ina leith féin agus i leith a gcomheintiteas ísealchánach atá lonnaithe sa Bhallstát céanna le haghaidh na bliana fíosaí.
3. Ní bheidh feidhm ag mír 1 ná ag mír 2 sna cásanna seo a leanas:
  - (a) tá an máthaireintiteas deiridh faoi réir riail cháilithe um chuimsiú ioncaim le haghaidh na bliana fíosaí sin; nó
  - (b) tá máthaireintiteas idirmheánach eile lonnaithe i ndlínse ina bhfuil sé faoi réir RCI cáilithe agus tá úinéireacht aige, go díreach nó go hindíreach, ar leas urlámhais sa mháthaireintiteas idirmheánach.

Airteagal 6a

Máthaireintiteas idirmheánach atá lonnaithe san Aontas agus atá i seilbh máthaireintitis deiridh eisiata

1. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas idirmheánach atá lonnaithe i mBallstát agus atá ina sheilbh ag máthaireintiteas deiridh eisiata, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil an máthaireintiteas idirmheánach faoi réir cháin bhreisiúcháin RCI don bhliain airgeadais maidir lena chomheintitis ísealchánach atá lonnaithe i ndlínse eile nó atá gan stát.
2. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas idirmheánach atá lonnaithe i mBallstát ar dlínse ísealchánach é agus ina bhfuil sé ina sheilbh ag máthaireintiteas deiridh ar eintiteas eisiata é, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil sé faoi réir cháin breisiúcháin RCI ina leith féin agus i leith a gcomheintiteas ísealchánach atá lonnaithe sa Bhallstát céanna le haghaidh na bliana fiosaí.
3. Ní bheidh feidhm ag mír 1 ná ag mír 2 i gcás ina bhfuil máthairghnóthas idirmheánach eile lonnaithe i ndlínse ina bhfuil sé faoi réir riail cháilithe um chuimsiú ioncaim don bhliain fhioscach sin agus ina bhfuil leas rialaithe aige, go díreach nó go hindíreach, sa mháthaireintiteas idirmheánach dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2.

Airteagal 7

Máthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht san Aontas

1. Maidir le máthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht atá lonnaithe i mBallstát, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil sé faoi réir cháin bhreisiúcháin RCI don bhliain airgeadais i leith a chomheintiteas ísealchánach atá lonnaithe i ndlínse eile nó atá gan stát.
2. Áiritheoidh na Ballstát, i gcás ina bhfuil eintiteas faoi pháirt-úinéireacht lonnaithe i mBallstát atá ina dhlínse ísealchánach, go bhfuil an t-eintiteas sin faoi réir cháin bhreisiúcháin RCI ina leith féin agus i leith a gcomheintiteas ísealchánach atá lonnaithe sa Bhallstát céanna le haghaidh na bliana fiosaí.
3. Ní bheidh feidhm ag míreanna 1 ná 2 i gcás ina bhfuil leasanna úinéireachta an mháthaireintitis faoi pháirt-úinéireacht ar seilbh ina n-iomláine, go díreach nó go hindíreach, ag máthaireintiteas eile faoi pháirt-úinéireacht atá faoi réir riail cháilithe um chuimsiú ioncaim le haghaidh na bliana fiosaí sin.

Airteagal 8

An cháin bhreisiúcháin a leithdháileadh faoin riail um chuimsiú ioncaim

1. Maidir le cáin bhreisiúcháin RCI atá dlite de mháthaireintiteas i leith comheintiteas ísealchánach de bhun Airteagail 5(1), 6(1), 6a(1) agus 7(1), beidh an cháin sin cothrom le cáin bhreisiúcháin an chomheintitis ísealchánach, mar a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 26, arna iolrú faoi chion in-leithdháilte an mháthaireintitis den cháin bhreisiúcháin sin le haghaidh na bliana fioscaí.
2. Is éard a bheidh i gcion in-leithdháilte máthaireintitis den cháin bhreisiúcháin i leith comheintiteas ísealchánach an chomhréir de leas úinéireachta an mháthaireintitis in ioncam cáilitheach an chomheintitis ísealchánach. Beidh cion leas úinéireachta an mháthaireintitis san ioncam cáilitheach cothrom le hioncam cáilitheach an chomheintitis ísealchánach don bhliain fhioscach, arna laghdú de mhéid an ioncaim sin is inchurtha i leith leasanna úinéireachta arna sealbhú ag úinéirí eile, arna roinnt ar ioncam cáilitheach an chomheintitis ísealchánach don bhliain fhioscach.

Is é an méid ioncaim cháilithigh is inchurtha i leith leasanna úinéireachta i gcomheintiteas ísealchánach arna shealbhú ag úinéirí eile an méid a gcaithfí leis mar ioncam inchurtha i leith na n-úinéirí sin faoi phrionsabail an chaighdeáin cuntasaoíochta airgeadais inghlactha a úsáidtear i ráitis chomhdhlúite airgeadais an mháthaireintitis deiridh dá mba ionann glanioncam an chomheintitis ísealchánach agus a ioncam cáilitheach agus:

- (a) má bhí ráitis chomhdhlúite airgeadais ullmhaithe ag an máthaireintiteas i gcomhréir leis an gcaighdeán cuntasaoíochta sin (na ráitis chomhdhlúite airgeadais hipitéiseacha);

- (b) dá mba leis an máthaireintiteas leas rialaithe sa chomheintiteas ísealchánach sa chaoi is go ndearnadh ioncam agus costais uile an chomheintitis ísealchánach a chomhdhlúthú ar bhonn líne ar líne le hioncam agus costais an mháthaireintitis sna ráitis chomhdhlúite airgeadais hipitéiseacha;
  - (c) má bhí ioncam cáilitheach uile an chomheintitis ísealchánach inchurtha i leith idirbhearta le daoine nach grúpeintitis iad; agus
  - (d) má bhí gach leas úinéireachta nach raibh i seilbh dhíreach nó indíreach an mháthaireintitis i seilbh daoine seachas grúpeintitis.
3. I dteannta an mhéid a leithdháiltear ar mháthaireintiteas i gcomhréir le mír 1, áireofar le cáin bhreisiúcháin RCI atá dlite de mháthaireintiteas de bhun Airteagail 5(2), 6(2), 6a(2) agus 7(2), don bhliain fhioscach, i gcomhréir le hAirteagal 26, na méideanna seo a leanas:
- a) méid iomlán na cánach breisiúcháin arna ríomh don mháthaireintiteas sin;
  - b) méid na cánach breisiúcháin arna ríomh dá chomheintitis ísealchánach atá lonnaithe sa Bhallstát céanna arna iolrú faoi sciar in-leithdháilte an mháthaireintitis sa cháin bhreisiúcháin sin don bhliain fhioscach.

Airteagal 9

Sásra fritháirimh na rialach maidir le cuimsiú ioncaim

I gcás ina bhfuil leas úinéireachta i gcomheintiteas ísealchánach ar úinéireacht ag máthaireintiteas atá lonnaithe i mBallstát, bíodh sé sin go hindíreach trí mháthaireintiteas idirmheánach nó trí mháthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht atá faoi réir RCI cáilithe le haghaidh na bliana fioscaí, laghdófar an cháin bhreisiúcháin atá dlite de bhun Airteagail 5 go 7 faoi mhéid arb ionann é agus cion in-leithdháilte sciar an mháthaireintiteas chéadluaite den cháin bhreisiúcháin atá dlite den mháthaireintiteas eile.

Airteagal 10

Roghnú cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe a chur i bhfeidhm

1. Féadfaidh na Ballstáit roghnú cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe a chur i bhfeidhm.

Má roghnaíonn Ballstát ina bhfuil comheintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála lonnaithe cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe a chur i bhfeidhm, beidh gach comheintiteas ísealchánach de chuid an ghrúpa FIN nó de chuid grúpa náisiúnta mórsála sa Bhallstát sin faoi réir na cánach breisiúcháin náisiúnta cáilithe sin le haghaidh na bliana fioscaí.

Faoi cháin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe, féadfar brabúis bharrachais náisiúnta na gcomheintiteas ísealchánach a ríomh bunaithe ar chaighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha nó ar chaighdeán cuntasáíochta airgeadais údaraithe arna cheadú ag an gcomhlacht cuntasáíochta údaraithe agus arna choigeartú chun aon saobhadh iomaíochta ábhartha a chosc, seachas an caighdeán cuntasáíochta airgeadais a úsáidtear sna ráitis chomhdhlúite airgeadais.

2. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórskála lonnaithe i mBallstát agus ina bhfuil na comheintitis atá ar seilbh aige go díreach nó go hindíreach lonnaithe sa Bhallstát sin nó i ndlínse eile, tríú tír, i gcás ina bhfuil na comheintitis sin faoi réir cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe le haghaidh na bliana fiosaí sna dlínsí sin, laghdófar méid aon chánach breisiúcháin náisiúnta cáilithe a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 26, ar cáin í atá dlite den mháthaireintiteas de bhun Airteagail 5 agus 7, suas go nialas, faoi mhéid na cánach breisiúcháin cáilithe náisiúnta atá dlite de féin nó de na comheintitis sin.

D'ainneoin na chéad fomhíre, má ríomhadh an cháin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe do bhliain fhioscach i gcomhréir le caighdeán inghlactha cuntasáiochta an mháthaireintitis deiridh nó le Caighdeán Idirnáisiúnta Tuairiscithe Airgeadais (IFRS nó IFRS arna nglacadh ag an Aontas de bhun Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002), ní dhéanfar aon cháin bhreisiúcháin a ríomh i gcomhréir le hAirteagal 26 don bhliain fhioscach sin i ndáil le comheintitis an ghrúpa FIN sin nó an ghrúpa náisiúnta mórskála sin atá lonnaithe sa Bhallstát sin. Tá an fhomhír seo gan dochar do ríomh aon chánach breisiúcháin breise de bhun Airteagal 28 i gcás nach gcuireann Ballstát cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe i bhfeidhm chun aon cháin bhreisiúcháin bhreise a eascraíonn faoi Airteagal 28 a bhailiú.

3. I gcás nach ndearnadh méid na cánach breisiúcháin náisiúnta cáilithe do bhliain fhioscach a íoc laistigh de na 4 bliana fhioscacha tar éis na bliana fiosaí ina raibh sé dlite, cuirfear an méid cánach breisiúcháin náisiúnta nár íocadh leis an gcáin bhreisiúcháin dhlínsiúil a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 26(3) agus ní fhéadfaidh an Ballstát a rinne an roghnú de bhun mhír 1 í a bhailiú a thuilleadh.

4. Ballstáit a roghnaíonn cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe a chur i bhfeidhm, cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas faoin roghnú sin laistigh de 4 mhí tar éis glacadh a ndlíthe, a rialachán agus a bhforálacha riaracháin náisiúnta lena dtabharfar cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe isteach. Beidh an roghnú sin bailí agus ní fhéadfar é a chúlghairm ar feadh tréimhse 3 bliana. Ag deireadh gach tréimhse 3 bliana, déanfar an roghnú a athnuachan go huathoibríoch, mura rud é go gcúlghairfidh an Ballstát a roghnú. Tabharfar fógra don Choimisiún, tráth nach déanaí ná 4 mhí roimh dheireadh na tréimhse 3 bliana, faoi aon chúlghairm ar an roghnaithe.

Airteagal 11

UTPR a chur i bhfeidhm ar fud ghrúpa FIN

1. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas deiridh ghrúpa FIN lonnaithe i ndlínse tríú tír nach gcuirtear riail cháilithe maidir le cuimsiú ioncaim i bhfeidhm, nó i gcás inar eintiteas eisiata é an máthaireintiteas de chuid ghrúpa FIN, áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil na comheintitis atá lonnaithe san Aontas faoi réir, sa Bhallstát ina bhfuil siad lonnaithe, coigeartú arb ionann é agus méid cháin bhreisiúcháin UTPR arna leithdháileadh ar an mBallstát sin don bhliain fhioscach i gcomhréir le hAirteagal 13.

Chun na críche sin, féadfaidh an coigeartú sin a bheith i bhfoirm cáin bhreisiúcháin atá dlite de na comheintitis sin nó i bhfoirm diúltú asbhainte i gcoinne ioncam inchánach na gcomheintiteas sin as a n-eascaíonn méid dliteanais cánach is gá chun méid cánach breisiúcháin UTPR a leithdháiltear ar an mBallstát sin a bhailiú.

2. I gcás ina gcuirfidh Ballstát an coigeartú i bhfeidhm de bhun mhír 1 i bhfoirm diúltú asbhainte i gcoinne ioncam inchánach, beidh feidhm ag an gcoigeartú sin a mhéid is féidir i ndáil leis an mbliain inchánach ina mbeidh deireadh leis mbliain fhioscach inar ríomhadh méid cánach breisiúcháin UTPR agus inar leithdháileadh an méid sin ar Bhallstát i gcomhréir le hAirteagal 13.

Aon mhéid cánach breisiúcháin UTPR a bheidh dlite fós i leith bliain fhioscach mar thoradh ar dhiúltú asbhainte i gcoinne ioncaim inchánach don bhliain fhioscach sin a chur i bhfeidhm, déanfar é a thabhairt ar aghaidh a mhéid is gá agus beidh sé, maidir le gach bliain fhioscach ina dhiaidh sin, faoi réir an choigeartaithe de bhun mhír 1 go dtí go mbeidh méid cánach breisiúcháin UTPR a leithdháileadh ar an mBallstát sin don bhliain fhioscach sin glanta.

3. Ní bheidh comheintitis ar eintitis infheistíochta iad faoi réir an Airteagail seo.

Airteagal 12

UTPR a chur i bhfeidhm i ndlínse an máthaireintitis deiridh

1. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas deiridh grúpa FIN lonnaithe i dtríú tír ísealchánach, áiríteoidh na Ballstáit go bhfuil na comheintitis atá lonnaithe san Aontas faoi réir, sa Bhallstát ina bhfuil siad lonnaithe, coigeartú arb ionann é agus méid cháin bhreisiúcháin UTPR arna leithdháileadh ar an mBallstát sin don bhliain fhioscach i gcomhréir le hAirteagal 13.

Chun na críche sin, féadfaidh an coigeartú sin a bheith i bhfoirm cáin bhreisiúcháin atá dlite de na comheintitis sin nó i bhfoirm diúltú asbhainte i gcoinne ioncam inchánach na gcomheintiteas sin as a n-eascraíonn méid dliteanais cánach is gá chun méid cánach breisiúcháin UTPR a leithdháiltear ar an mBallstát sin a bhailiú.

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír nuair a bheidh an máthaireintiteas deiridh sa dlínse tríú tír ísealchánach sin faoi réir RCI cáilithe i ndáil leis féin agus lena gcomheintitis ísealchánach atá lonnaithe sa dlínse sin.

2. I gcás ina gcuirfidh Ballstát an coigeartú i bhfeidhm de bhun mhír 1 i bhfoirm diúltú asbhainte i gcoinne ioncam inchánach, beidh feidhm ag an gcoigeartú sin a mhéid is féidir i ndáil leis an mbliain inchánach ina mbeidh deireadh leis mbliain fhioscach inar ríomhadh méid cánach breisiúcháin UTPR agus inar leithdháileadh an méid sin ar Bhallstát i gcomhréir le hAirteagal 13.

Aon mhéid cánach breisiúcháin UTPR a bheidh dlite fós i leith bliain fhioscach mar thoradh ar dhiúltú asbhainte i gcoinne ioncaim inchánach don bhliain fhioscach sin a chur i bhfeidhm, déanfar é a thabhairt ar aghaidh a mhéid is gá agus beidh sé, maidir le gach bliain fhioscach ina dhiaidh sin, faoi réir an choigeartaithe de bhun mhír 1 go dtí go mbeidh méid cánach breisiúcháin UTPR a leithdháileadh ar an mBallstát sin don bhliain fhioscach sin íoctha.

3. Ní bheidh comheintitis ar eintitis infheistíochta iad faoi réir an Airteagail seo.

Airteagal 13

Méid cháin bhreisiúcháin UTPR a ríomh agus a leithdháileadh

1. Ríomhfar méid cháin bhreisiúcháin RÍFTC a leithdháilfear ar Bhallstát trí cháin bhreisiúcháin RÍFTC iomlán, mar a chinntear i gcomhréir le mír 2, a iolrú faoi chéatadán RÍFTC an Bhallstáit, mar a chinntear i gcomhréir le mír 5.
2. Beidh an cháin bhreisiúcháin UTPR iomlán le haghaidh bliain fhioscach cothrom le hiomlán na cánach breisiúcháin arna ríomh do gach comheintiteas ísealchánach de ghrúpa FIN le haghaidh na bliana fíosaí sin, mar a chinntear i gcomhréir le hAirteagal 26, faoi réir na gcoigeartuithe a leagtar amach i míreanna 3 agus 4.
3. Beidh cáin bhreisiúcháin UTPR ar chomheintiteas ísealchánach cothrom le nialas i gcás ina bhfuil, don bhliain fhioscach, leasanna úinéireachta uile an mháthaireintitis deiridh sa chomheintiteas ísealchánach sin á sealbhú go díreach nó go hindíreach ag máthaireintiteas amháin nó níos mó, a gceanglaítear orthu RCI cáilithe a chur i bhfeidhm i ndáil leis an gcomheintiteas ísealchánach sin don bhliain fhioscach sin.
4. I gcás nach bhfuil feidhm ag mír 3, déanfar cáin bhreisiúcháin UTPR atá ag comheintiteas ísealchánach a laghdú le sciar leithdháilte an mháthaireintitis de cháin bhreisiúcháin an chomheintitis ísealchánach sin a thugtar faoi réim faoi RCI cáilithe.

5. Ríomhfar céatadán RÍFTC Ballstáit le haghaidh gach bliana fiosaí agus le haghaidh gach grúpa FIN, de réir na foirmle seo a leanas:

$$50\%x \frac{((\text{líon fostaithe an Bhallstáit}))}{\text{líon fostaithe na ndlínsí UTPR go léir}} + 50\%x \frac{\text{líon iomlán sócmhainní inláimhsithe an Bhallstáit}}{\text{líon iomlán sócmhainní inláimhsithe na ndlínsí UTPR go léir}}$$

sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás inarb é an líon fostaithe sa Bhallstát líon iomlán fostaithe chomheintitis uile an ghrúpa FIN atá lonnaithe sa Bhallstát sin;
- (b) i gcás inarb é an líon fostaithe sna dlínsí uile ag a bhfuil RÍFTC cáilithe líon iomlán fostaithe chomheintitis uile an ghrúpa FIN atá lonnaithe sa dlínse ag a bhfuil RÍFTC i bhfeidhm le haghaidh na bliana fiosaí;
- (c) i gcás inarb é luach iomlán na sócmhainní inláimhsithe sa Bhallstát iomlán na nglanluachanna de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe chomheintitis an ghrúpa FIN atá lonnaithe sa Bhallstát sin;
- (d) Maidir le luach iomlán na sócmhainní inláimhsithe sna dlínsí uile ag a bhfuil UTPR cáilithe, is éard atá ann iomlán na nglanluachanna de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe chomheintitis uile an ghrúpa FIN atá lonnaithe i ndlínse ina bhfuil UTPR cáilithe i bhfeidhm le haghaidh na bliana fiosaí.

6. Is éard a bheidh sa líon fostaithe líon fostaithe na gcomheintiteas uile atá lonnaithe sa dlínse ábhartha, ar fostaithe iad a fhostaítear ar bhonn coibhéiseach lánaimseartha, lena n-áirítear conraitheoirí neamhspleácha ar choinníoll go nglacann siad páirt i ngnáthghníomhaíochtaí oibriúcháin an chomheintitis.

Áireofar leis na sócmhainní inláimhsithe sócmhainní inláimhsithe na gcomheintiteas uile atá lonnaithe sa dlínse ábhartha ach ní áireofar leis airgead tirim ná coibhéis airgid thirim, sócmhainní doláimhsithe ná sócmhainní airgeadais. Maidir le buanbhunaíochtaí, ba cheart sócmhainní inláimhsithe a leithdháileadh ar choinníoll go n-áireofar na sócmhainní inláimhsithe sin i gcuntais airgeadais ar leithligh na buanbhunaíochta sin arna gcinneadh le hAirteagal 17(1) agus arna gcoigeartú i gcomhréir le hAirteagal 17(2). Ní dhéanfar na sócmhainní inláimhsithe a leithdháiltear ar dhlínse chánach buanbhunaíochta a chur san áireamh i gcás sócmhainní inláimhsithe dhlínse cánach an phríomheintitis.

7. Maidir leis na fostaithe a n-áirítear a gcostais phárolla i gcuntais airgeadais ar leithligh na buanbhunaíochta sin agus maidir le sócmhainní inláimhsithe a áirítear sna cuntais sin, leithdháilfear ar an mbuanbhunaíocht sin iad de bhun Airteagal 17(1) arna gcoigeartú i gcomhréir le hAirteagal 17(2).

Ní dhéanfar líon na bhfostaithe ná na sócmhainní inláimhsithe a chuirtear i leith dhlínse chánach buanbhunaíochta a chur san áireamh i gcás líon na bhfostaithe agus sócmhainní inláimhsithe dhlínse cánach an phríomheintitis.

An líon fostaithe agus an glanluach de réir na leabhar a ghabhann leis na sócmhainní inláimhsithe atá ar seilbh ag eintiteas infheistíochta, eisiafar ó eilimintí na foirmle iad.

Líon fostaithe eintitis tréshreafa agus an glanluach de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe eintitis tréshreafa, eisiafar ó eilimintí na foirmle iad, ach amháin má leithdháiltear ar bhuanbhunaíocht iad nó, in uireasa buanbhunaíochta, má leithdháiltear iad ar na comheintitis atá lonnaithe sa dlínse inar cruthaíodh an t-eintiteas tréshreafa.

8. De mhaolú ar mhír 5, measfar céatadán UTPR de chuid dlínse i gcomhair grúpa FIN a bheith nialasach do bhliain fhioscach fad nach raibh mar thoradh ar an méid cánach breisiúcháin UTPR arna leithdháileadh ar an dlínse sin i mbliain fhioscach roimhe sin go bhfuil costas breise cánach airgid ag comheintitis an ghrúpa FIN sin atá lonnaithe sa dlínse sin arb ionann é, ar an iomlán, agus méid cánach breisiúcháin UTPR don bhliain fhioscach roimhe sin a leithdháiltear ar an dlínse sin.

An líon fostaithe agus an glanluach de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe comheintiteas grúpa FIN, ar grúpa é atá lonnaithe i ndlínse ag a bhfuil céatadán UTPR atá cothrom le nialas le haghaidh na bliana fioscaí, eisiafar an líon fostaithe agus glanluach na sócmhainní sin ó eilimintí na foirmle chun cháin bhreisiúcháin UTPR iomlán a dháileadh ar an ngrúpa FIN le haghaidh na bliana fioscaí sin.

9. Ní bheidh feidhm ag mír 8 maidir le bliain fhioscach má tá céatadán UTPR de nialas ag gach dlínse ag a bhfuil UTPR cáilithe atá i bhfeidhm don bhliain fhioscach i gcomhair ghrúpa FIN don bhliain fhioscach sin.

CAIBIDIL III

AN tIONCAM NÓ AN CAILLTEANAS CÁILITHEACH A RÍOMH

Airteagal 14

An t-ioncam nó an cailteanas cáilitheach a chinneadh

1. Ríomhfar ioncam nó cailteanas cáilitheach comheintitis trí na coigeartuithe a leagtar amach in Airteagail 15 go 18 a dhéanamh ar ghlanioncam nó ar ghlancaillteanas cuntasaíochta airgeadais an chomheintitis le haghaidh na bliana fioscaí sula ndéantar aon choigeartú comhdhlúthúcháin chun deireadh a chur le hidirbhearta inghrúpa, mar a chinntear faoin gcaighdeán cuntasaíochta a úsáidtear chun ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh a ullmhú.

2. I gcás nach bhfuil sé indéanta go réasúnach an glanioncam nó an glanchaillteanas cuntasáíochta airgeadais atá ag comheintiteas a chinneadh bunaithe ar an gcaighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha nó ar an gcaighdeán cuntasáíochta airgeadais údaraithe a úsáidtear chun ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh a ullmhú, féadfar glanioncam nó glanchaillteanas cuntasáíochta airgeadais an chomheintitis le haghaidh na bliana fiosaí a chinneadh trí chaighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha nó caighdeán cuntasáíochta airgeadais údaraithe eile a úsáid, ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) coinnítear cuntais airgeadais an chomheintitis ar bun bunaithe ar an gcaighdeán cuntasáíochta sin;
- (b) tá an fhaisnéis sna cuntais airgeadais iontaofa; agus
- (c) difríochtaí buana is mó ná EUR 1 000 000 a eascraíonn ó phrionsabal nó ó chaighdeán áirithe a chur i bhfeidhm ar mhíreanna ioncaim nó costais nó ar idirbhearta, ar prionsabal nó caighdeán é atá difriúil ón gcaighdeán airgeadais a úsáidtear chun ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh a ullmhú, coigeartófar na difríochtaí sin chun go mbeidh siad i gcomhréir leis an gcur chuige is gá le haghaidh na míre sin faoin gcaighdeán cuntasáíochta a úsáidtear chun na ráitis airgeadais chomhdhlúite a ullmhú.

Ciallaíonn caighdeán cuntasáíochta airgeadais údaraithe, i leith eintitis, tacar prionsabal cuntasáíochta is inghlactha go ginearálta a cheadaíonn comhlacht cuntasáíochta údaraithe sa dlínse ina bhfuil an t-eintiteas sin lonnaithe. Chun críoch an tsainmhíneithe sin, ciallaíonn comhlacht cuntasáíochta údaraithe comhlacht ag a bhfuil údarás dlíthiúil i ndlínse chun caighdeáin chuntasáíochta a fhorordú, a leagan síos nó a ghlacadh chun críoch tuairiscithe airgeadais.

3. I gcás nár ullmhaigh an máthaireintiteas deiridh a ráitis airgeadais chomhdhlúite i gcomhréir le caighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha dá dtagraítear in Airteagal 3(6)(c), coigeartófar ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh chun aon saobhadh iomaíochta ábhartha a chosc.

4. I gcás nach n-ullmhaíonn an máthaireintiteas deiridh ráitis airgeadais chomhdhlúite dá dtagraítear in Airteagal 3(6)(a), (b) agus (c), is éard a bheidh i ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh dá dtagraítear in Airteagal 3(6)(d) na ráitis airgeadais a d'ullmhófaí dá gceanglófaí ar an máthaireintiteas deiridh ráitis airgeadais chomhdhlúite den sórt sin a ullmhú i gcomhréir leis na nithe seo a leanas:

(a) caighdeán cuntasáochta airgeadais inghlactha; nó

(b) caighdeán cuntasáochta airgeadais údaraithe ar choinníoll go gcoigeartaítear na ráitis airgeadais chomhdhlúite sin chun aon saobhadh iomaíochta ábhartha a chosc.

5. I gcás ina gcuireann Ballstát nó tríú tír cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe i bhfeidhm, féadfar glanioncam nó glanchailteanas cuntasáochta airgeadais na gcomheintiteas atá lonnaithe sa Bhallstát sin nó sa tríú tír a chinneadh i gcomhréir le caighdeán cuntasáochta airgeadais inghlactha nó caighdeán cuntasáochta airgeadais údaraithe atá éagsúil ón gcaighdeán cuntasáochta airgeadais a úsáideadh i ráitis chomhdhlúite airgeadais an mháthaireintitis deiridh ar choinníoll go ndéantar an glanioncam nó an glanchailteanas cuntasáochta airgeadais sin a choigeartú chun saobhadh iomaíochta ábhartha a chosc.

6. Maidir le cur i bhfeidhm prionsabail nó nós imeachta sonracha faoi thacar prionsabal cuntasáochta is inghlactha go ginearálta, i gcás ina bhfuil saobhadh iomaíochta ábhartha ann mar thoradh air sin, coigeartófar an cur chuige cuntasáochta a úsáidtear i leith aon mhíre nó aon idirbhirt atá faoi réir an phrionsabail nó an nós imeachta sin chun go mbeidh sé i gcomhréir leis an gcur chuige is gá le haghaidh na míre nó an idirbhirt faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (CITA agus CITA arna nglacadh ag an Aontas de bhun Rialachán (CE) Uimh. 1606/2002).

Maidir le cur i bhfeidhm prionsabail nó nós imeachta sonracha faoi thacar prionsabal cuntasáochta is inghlactha go ginearálta, ciallaíonn saobhadh iomaíochta ábhartha cur i bhfeidhm a bhfuil athrúchán comhiomlán ioncaim nó caiteachais is mó ná EUR 75 000 000 i mbliain fhioscach mar thoradh air i gcomparáid leis an méid a chinnfí dá gcuirfí an prionsabal nó an nós imeachta comhfhreagrach i bhfeidhm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais.

Airteagal 15

Coigeartuithe chun an t-ioncam nó an cailteanas cáilitheach a chinneadh

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'glanchostas cánacha' glanmhéid na nithe seo a leanas:
    - (i) cánacha cumhdaithe a fabhraíodh mar chostas agus aon chánacha cumhdaithe reatha agus iarchurtha atá ar áireamh sa chostas cánach ioncaim, lena n-áirítear cánacha cumhdaithe ar ioncam atá eisiata ó ríomh an ioncaim cháilithigh nó cailteanais;
    - (ii) sócmhainní cánach iarchurtha atá inchurtha i leith cailteanas le haghaidh na bliana fiosaí;
    - (iii) cánacha breisiúcháin náisiúnta cáilithe a fhabhraítear mar chostas;
    - (iv) cánacha a thagann chun cinn de bhun rialacha na Treorach seo nó, maidir le dlínsí trúú tír, Rialacha Samhla ECFE¹⁵, a fabhraíodh mar chostas; agus
    - (v) cánacha barúlacha in-aisíoctha dícháilithe a fhabhraítear mar chostas;

---

15 Dúshlán Chánach a eascraíonn as Digiteáil an Gheilleagair Rialacha Samhla Domhanda i gcoinne Chreimeadh an Bhoinn(Colún a Dó).

- (b) ciallaíonn 'díbhinn eisiata' díbhinní nó dáileacháin eile a fhaightear nó a fhabhraítear i leith leas úinéireachta, seachas díbhinní nó dáileacháin eile a fhaightear nó a fhabhraítear i leith na nithe seo a leanas:
- (i) leas úinéireachta:
    - o atá i seilbh an ghrúpa in eintiteas ag a bhfuil cearta ar níos lú ná 10 % de bhrabúis, de chaipiteal nó de chúlchistí an eintitis sin, nó cearta vótála an eintitis sin ag dáta an dáileacháin nó na diúscartha ('scairsheilbh punainne'); agus
    - o atá faoi úinéireacht eacnamaíoch an chomheintitis a fhaigheann na díbhinní nó na dáileacháin eile nó a fhabhraíonn ar feadh tréimhse is lú ná bliain amháin ar dháta an dáileacháin;
  - (ii) leas úinéireachta in eintiteas infheistíochta atá faoi réir roghnú de bhun Airteagal 41;
- (c) ciallaíonn 'gnóthachan nó cailteanas eisiata' gnóthachan, brabús nó cailteanas, a áirítear in ioncam nó i gcaillteanas cuntasáíochta airgeadais an chomheintitis, ar ioncam nó cailteanas é a eascraíonn ó na nithe seo a leanas:
- (i) gnóthachain agus cailteanais a eascraíonn ó athruithe ar luach cóir leasa úinéireachta, ach amháin le haghaidh scairsheilbh phunainne;
  - (ii) brabúis nó cailteanais i leith leas úinéireachta a áirítear faoi mhodh cuntasáíochta an chothromais; agus
  - (iii) gnóthachain agus cailteanais ó dhiúscairt leasa úinéireachta, seachas diúscairt scairsheilbhe punainne;

- (d) ciallaíonn 'gnóthachan nó caillteanas modha athluachála cuimsithe' glanghnóthachan nó glanchaillteanas, arna mhéadú nó arna laghdú faoi aon chánacha cumhdaithe lena mbaineann le haghaidh na bliana fioscaí, ar gnóthachan nó caillteanas é a eascraíonn ó mhodh nó ó chleachtas cuntasáiochta lena ndéantar an méid seo a leanas i leith gach maoinne, gléasra nó trealamh:
- (i) coigeartaítear luach na maoinne sin de réir na leabhar chuig a luach cóir;
  - (ii) taifeadtar na hathruithe ar luach ioncaim chuimsithigh eile; agus
  - (iii) ní thuairiscítear an gnóthachan nó an caillteanas a fhabhraítear in ioncam cuimsitheach eile trí chuntas brabúis agus caillteanais ina dhiaidh sin;
- (e) ciallaíonn 'gnóthachan nó caillteanas neamhshiméadrach airgeadra eachtraigh' gnóthachain nó caillteanais airgeadra eachtraigh eintitis a bhfuil a airgeadra cuntasáiochta agus a chuid airgeadraí feidhmiúla cánach difriúil agus:
- (i) áirítear sa ríomh ar ioncam nó ar chaillteanas inchánach an chomheintitis é agus tá sé inchurtha i leith luaineacht sa ráta malartaithe idir airgeadra cuntasáiochta feidhmiúil agus airgeadra cánach feidhmiúil an chomheintitis;
  - (ii) áirítear sa ríomh ar ghlanioncam nó ar ghlanachaillteanas cuntasáiochta airgeadais an chomheintitis é agus tá sé inchurtha i leith luaineacht sa ráta malartaithe idir airgeadra cuntasáiochta feidhmiúil agus airgeadra cánach feidhmiúil an chomheintitis;

- (iii) áirítear sa ríomh ar ghlánioncam nó ar ghlanchaillteanas cuntasáíochta airgeadais an chomheintitis é agus tá sé inchurtha i leith luaineacht sa ráta malartaithe idir airgeadra eachtrach agus airgeadra cuntasáíochta feidhmiúil an chomheintitis; agus
- (iv) is inchurtha i leith luaineachtaí sa ráta malairte idir airgeadra eachtrach agus airgeadra cánach feidhmiúil an chomheintitis, cibé an bhfuil nó nach bhfuil an gnóthachan nó an caillteanas airgeadra eachtraigh sin ar áireamh san ioncam inchánach;

Is é an t-airgeadra cánach feidhmiúil an t-airgeadra feidhmiúil a úsáidtear chun ioncam nó caillteanas inchánach an chomheintitis a chinneadh maidir le cáin chumhdaithe sa dlínse ina bhfuil sí lonnaithe. Is é an t-airgeadra cuntasáíochta feidhmiúil an t-airgeadra feidhmiúil a úsáidtear chun glánioncam nó glanchaillteanas cuntasáíochta airgeadais an chomheintitis a chinneadh. Is éard is tríú airgeadra eachtrach ann airgeadra nach airgeadra feidhmiúil cánach nó airgeadra feidhmeach cuntasáíochta an chomheintitis é.

- (f) ciallaíonn 'costas dícháilithe de bharr beartais' an méid seo a leanas:
  - (i) costas a fhabhraíonn an comheintiteas as íocaíochtaí neamhdhleathacha, lena n-áirítear breabanna agus síntí láimhe; agus
  - (ii) costas a fhabhraíonn an comheintiteas le haghaidh fíneálacha agus pionóis atá cothrom le EUR 50 000 nó níos mó ná sin nó atá cothrom le méid coibhéiseach san airgeadra feidhmiúil ina ríomhtar glánioncam nó glanchaillteanas cuntasáíochta airgeadais an chomheintitis;

- (g) ciallaíonn 'earráidí a rinneadh i dtréimhse roimhe seo agus athruithe ar na prionsabail chuntasaíochta' athrú ar chothromas tosaigh comheintitis ag tús bliana fioscaí atá inchurtha i leith na nithe seo a leanas:
- (i) ceartúchán ar earráid a rinneadh maidir le glanioncam nó glanchailteanas cuntasaíochta airgeadais a chinneadh i mbliain fhioscach roimhe seo, ar earráid í a rinne difear don ioncam nó do na costais ar féidir iad a áireamh sa ríomh ar an ioncam nó ar an gcaillteanas cáilitheach sa bhliain fhioscach sin, ach amháin a mhéid a bhí sé de thoradh ar an gceartúchán earráide sin go raibh laghdú ábhartha ar dhliteanas i leith cánacha cumhdaithe faoi réir Airteagal 24; agus
  - (ii) athrú ar phrionsabail nó ar bheartas cuntasaíochta a rinne difear don ioncam nó do na costais a áiríodh sa ríomh ar an ioncam nó ar an gcaillteanas cáilitheach;
- (h) ciallaíonn 'costas pinsin fabhraithe' an difríocht idir an méid costais dliteanais pinsin a áiríodh sa ghlánioncam nó sa ghlanchailteanas cuntasaíochta airgeadais agus an méid a ranníodadh le ciste pinsin le haghaidh na bliana fioscaí.

2. Coigeartófar glanioncam nó glanchailteanas comheintitis faoi mhéid na míreanna seo a leanas chun a ioncam nó a chailteanas cáilitheach a chinneadh:
- (a) glanchostais cánacha;
  - (b) díbhinní eisiata;
  - (c) gnóthachain nó cailteanais chothromais eisiata;
  - (d) gnóthachain nó cailteanais modha athluachála cuimsithe;
  - (e) gnóthachain nó cailteanais ó dhiúscairt sócmhainní agus dliteanas a eisiatar de bhun Airteagal 33;
  - (f) gnóthachain nó cailteanais neamshiméadracha airgeadra eachtraigh;
  - (g) costais dhícháilithe de bharr beartais;
  - (h) earráidí a rinneadh i dtréimhse roimhe seo agus athruithe ar na prionsabail chuntasaíochta; agus
  - (i) costais phinsin fhabhraithe.

3. Nuair a roghnaítear an comheintiteas is comhdaitheoir, féadfaidh comheintiteas an méid a cheadaítear mar asbhaint agus a ioncam inchánach á ríomh ina shuíomh a ionadú le haghaidh an mhéid arna chostas ina chuntais airgeadais do chostas nó caiteachas de chuid an chomheintitis sin ar íocadh cúiteamh stocbhunaithe leis.

I gcás nár úsáideadh an rogha chun na stoc-roghanna a úsáid, aischuirfear an méid costais i dtaca le cúiteamh stoc-bhunaithe a ais baineadh ó ghlanioncam nó ó ghlanchailteanas cuntasaíochta airgeadais an chomheintitis chun a ioncam nó a chailteanas cáilitheach a ríomh le haghaidh na bliana fioscaí roimhe sin ar fad, áireofar an méid sin sa bhliain fhioscach ina ndeachaigh an rogha in éag.

I gcás inar taifeadadh cuid den mhéid costais i dtaca le cúiteamh stoc-bhunaithe i gcuntais airgeadais an chomheintitis i mblianta fioscacha roimh an mbliain fhioscach ina ndéantar an roghnú, áireofar méid atá cothrom leis an difríocht idir an méid iomlán costais i dtaca le cúiteamh stoc-bhunaithe a asbhaineadh le haghaidh an ríomha ar a ioncam nó ar a chailteanas cáilitheach sna blianta fioscacha sin roimhe seo agus an méid iomlán costais i dtaca le cúiteamh stoc-bhunaithe a d'asbhainfí le haghaidh an ríomha ar a ioncam nó ar a chailteanas cáilitheach sna blianta fioscacha sin roimhe seo dá ndéanfaí an roghnú sna blianta fioscacha sin, áireofar an méid sin in ioncam nó i gcaillteanas cáilitheach an chomheintitis le haghaidh na bliana fioscaí sin.

Déanfar an roghnú i gcomhréir le hAirteagal 43(1) agus beidh feidhm chomhsheasmhach aige maidir leis na comheintitis uile atá lonnaithe sa dlínse chéanna le haghaidh na bliana ina ndéantar an roghnú agus le haghaidh na mblianta fioscacha uile ina dhiaidh sin.

Sa bhliain fhioscach ina gcúlghairtear an roghnú, an méid costais neamhíoctha i dtaca le cúiteamh stoc-bhunaithe a asbhaintear de bhun an roghnaithe atá níos mó ná an costas cuntasaíochta airgeadais a fhabhraítear, áireofar sa ríomh ar ioncam nó ar chailteanas cáilitheach an chomheintitis é.

4. Maidir le haon idirbheart idir comheintitis atá lonnaithe i ndlínsí éagsúla agus nach bhfuil taifeadta sa mhéid céanna i gcuntais airgeadais an dá comheintiteas nó nach bhfuil comhsheasmhach le prionsabal an fheidhmithe neamhspleách, ní mór é a choigeartú ionas go mbeidh sé sa mhéid céanna agus comhsheasmhach le prionsabal an fheidhmithe neamhspleách.

Déanfar cailteanas ó dhíolachán nó aistriú eile sócmhainne idir dhá chomheintiteas atá lonnaithe sa dlínse chéanna agus nach dtaifeadtar go comhsheasmhach le prionsabal an fheidhmithe neamhspleách a choigeartú bunaithe ar phrionsabal an fheidhmithe neamhspleách má áirítear an cailteanas sin agus an t-ioncam nó an cailteanas cáilitheach á ríomh.

Chun críoch na míre seo, ciallaíonn prionsabal an fheidhmithe neamhspleách an prionsabal faoina gcaithfear idirbhearta idir comheintitis a thaifeadadh trí thagairt a dhéanamh do na coinníollacha a bheadh faighte idir fiontair neamhspleácha in idirbhearta inchomparáide agus in imthosca inchomparáide.

5. Caithfear le creidmheasanna cánacha in-aisíoctha cáilithe dá dtagraítear in Airteagal 3(32) mar ioncam chun ioncam nó cailteanas cáilitheach comheintitis a ríomh. Ní chaithfear le creidmheasanna cánacha in-aisíoctha neamhcháilithe mar ioncam chun ioncam nó cailteanas cáilitheach comheintitis a ríomh.
6. Arna roghnú sin don chomheintiteas is comhdaitheoir, maidir le gnóthachain agus cailteanais i leith sócmhainní agus dliteanais atá faoi réir luach cóir nó cuntasaíocht laghdaithe i ráitis airgeadais chomhdhlúite le haghaidh bliain fhioscach, féadfar iad a chinneadh ar bhonn an phrionsabail réadaithe chun ioncam nó cailteanas cáilitheach a ríomh.

Gnóthachain nó cailteanais atá ann mar thoradh ar luach cothrom nó ar an gcuntasaíocht laghdaithe a chur i bhfeidhm i leith sócmhainne nó dliteanais, eisiafar iad ón ríomh ar ioncam nó ar chailteanas cáilitheach comheintitis faoin gcéad fhomhír.

Maidir le luach sócmhainne nó dliteanais de réir na leabhar chun gnóthachan nó cailteanas a chinneadh faoin gcéad fhomhír, is éard a bheidh sa luach sin luach na sócmhainne de réir na leabhar tráth a fuarthas í nó luach an dliteanais de réir na leabhar tráth a tabhaíodh é, nó luach na sócmhainne nó an dliteanais ar an gcéad lá den bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú, pé dáta acu is déanaí.

Déanfar an roghnú i gcomhréir le hAirteagal 43(1) agus beidh feidhm aige maidir leis na comheintitis ar fad atá lonnaithe sa dlínse ina ndéantar an roghnú, ach amháin má roghnaíonn an comheintiteas is comhdaitheoir an roghnú a theorannú do shócmhainní inláimhsithe na gcomheintiteas nó d'eintitis infheistíochta.

Sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú a chúlghairm, maidir le méid atá cothrom leis an difríocht idir luach cóir na sócmhainne nó an dliteanais agus luach na sócmhainne nó an dliteanais de réir na leabhar ar an gcéad lá den bhliain fhioscach ina gcinntear an chúlghairm de bhun an roghnaithe araon, déanfar é a áireamh (má tá an luach cóir níos mó ná an luach de réir na leabhar) nó a asbhaint (má tá an luach de réir na leabhar níos mó ná an luach cóir), chun ioncam nó cailiteanas cáilitheach na gcomheintiteas a ríomh.

7. Arna roghnú sin don chomheintiteas is comhdaitheoir, maidir le hioncam nó cailiteanas cáilitheach comheintitis atá lonnaithe i ndlínse a eascraíonn ó dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe áitiúla atá lonnaithe sa dlínse sin ag comheintiteas den sórt sin chuig tríú páirtithe (seachas ball den ghrúpa), féadfar an t-ioncam nó an cailiteanas cáilitheach sin le haghaidh bliain fhioscach a choigeartú ar an gcaoi seo a leanas. Chun críoch na míre seo, is maoin dho-aistrithe atá lonnaithe sa dlínse chéanna leis an gcomheintiteas atá sna sócmhainní inláimhsithe áitiúla.

Maidir leis an nglanhnóthachan a eascraíonn ó dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe áitiúla dá dtagraítear sa chéad fhomhír sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú, fritháireofar an glanhnóthachan sin in aghaidh aon ghlanchailiteanais de chuid comheintitis atá lonnaithe sa dlínse sin a eascraíonn ó dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe áitiúla dá dtagraítear sa chéad fhomhír sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú agus sna 4 bliana fhioscacha roimh an mbliain fhioscach sin (an 'tréimhse 5 bliana'). Fritháireofar an glanhnóthachan in aghaidh an ghlanchailiteanais, más ann dó, a tháinig chun cinn sa bhliain fhioscach is luaithe sa tréimhse 5 bliana. Tabharfar aon mhéid glanhnóthachain iarmharach ar aghaidh agus fritháireofar é in aghaidh aon ghlanchailiteanais a tháinig chun cinn sna blianta fioscacha ina dhiaidh sin sa tréimhse 5 bliana.

Maidir le haon mhéid glanghnóthachain iarmharach atá fós ann tar éis an dara fomhír a chur i bhfeidhm, dáilfear go cothrom é thar an tréimhse 5 bliana chun ioncam nó cailteanas cáilitheach gach comheintitis atá lonnaithe sa dlínse sin a ríomh, ar comheintitis iad a rinne glanghnóthachan ó dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe áitiúla dá dtagraítear sa chéad fhomhír sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú. Beidh méid iarmharach an glanghnóthachain a leithdháiltear ar chomheintiteas comhréireach le glanghnóthachan an chomheintitis sin arna roinnt ar ghlanghnóthachan na gcomheintiteas uile.

I gcás nach ndéanann aon chomheintiteas i ndlínse glanghnóthachan ó dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe áitiúla dá dtagraítear sa chéad fhomhír sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú, leithdháilfear méid iarmharach an ghlanghnóthachain dá dtagraítear sa tríú fhomhír go cothrom ar gach comheintiteas sa dlínse sin agus dáilfear go cothrom ar an tréimhse 5 bliana é le haghaidh an ríomha ar ioncam nó ar chaillteanas cáilitheach na gcomheintiteas sin.

Beidh aon choigeartú faoin mhír seo do na blianta fioscacha roimh bhliain an roghnaithe faoi réir coigeartuithe i gcomhréir le hAirteagal 28(1). Déanfar an roghnú ar bhonn bliantúil i gcomhréir le hAirteagal 43(2).

8. Aon chostas a bhaineann le socrú maoinithe lena soláthraíonn comheintiteas amháin nó níos mó creidmheas do chomheintiteas amháin eile den ghrúpa céanna nó níos mó (an 'comhaontú maoinithe inghrúpa'), ní chuirfear an costas sin san áireamh agus ioncam nó cailteanas cáilitheach comheintitis á ríomh má tá na coinníollacha seo a leanas i gceist:

- (a) tá an comheintiteas lonnaithe i ndlínse ísealchánach nó i ndlínse ina ngearrfaí cáin íseal mura raibh an costas fabhraithe ag an gcomheintiteas;
- (b) is féidir a thuar go réasúnach, le linn thréimhse ionchasach an tsocraithe maoinithe inghrúpa, go méadófaí leis an socrú maoinithe inghrúpa an méid costas a chuirfear san áireamh chun ioncam nó cailiteanas cáilitheach an chomheintitis sin a ríomh, agus nach mbeadh sé mar thoradh air sin go méadófaí ioncam inchánach an chomheintitis go comhréireach, lena soláthrófaí an creidmheas (an contrapháirtí');
- (c) tá an contrapháirtí lonnaithe i ndlínse nach dlínse ísealchánach í nó i ndlínse nach mbeadh cáin íseal inti mura raibh an t-ioncam a bhaineann leis an gcostas fabhraithe ag an gcontrapháirtí;

9. Féadfaidh an máthaireintiteas deiridh roghnú a chur chuige cuntasáiochta comhdhlúite a chur i bhfeidhm chun ioncam, costas, gnóthachain agus cailiteanais ó idirbhearta idir comheintitis atá lonnaithe sa dlínse chéanna agus a chuimsítear i ngrúpa comhdhlúthúcháin cánach a dhíothú chun glanioncam nó glanchailiteanas cáilitheach na gcomheintiteas sin a ríomh.

Déanfar an roghnú i gcomhréir le hAirteagal 43(1).

Sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú nó ina gcúlghairtear an roghnú, déanfar coigeartuithe iomchuí chun nach dtabharfar míreanna ioncaim nó cailiteanais cháilithigh san áireamh níos mó ná uair amháin nó nach bhfágfar ar lár iad mar thoradh ar an roghnú nó ar an gcúlghairm sin a dhéanamh.

10. Maidir le cuideachta árachais, eisiafaidh sé ón ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach aon mhéid a ghearrtar ar shealbhóirí polasaí le haghaidh na gcánacha a íocann an chuideachta árachais i leith íocaíochtaí a íoctar leis na sealbhóirí polasaí. Maidir leis an ríomh ar ioncam nó ar chaillteanas cáilitheach, áireoidh cuideachta árachais aon íocaíocht a íoctar leis na sealbhóirí polasaí nach léirítear ina ghlanioncam nó ina ghlanchailteanas cuntasáíochta airgeadais a mhéid a léirítear an méadú nó an laghdú comhfhreagrach ar dhliteanas i leith na sealbhóirí polasaí ina ghlanioncam nó ina ghlanchailteanas cuntasáíochta airgeadais.
11. Aon mhéid a aithnítear mar laghdú ar chothromas comheintitis agus atá ann mar thoradh ar dháileacháin a rinneadh nó atá dlite i leith ionstraim arna heisiúint ag an gcomheintiteas sin de bhun na gceanglas rialála stuamachta ('caipiteal leibhéal 1 breise'), caithear leis an méid sin mar chostas sa ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach.

Aon mhéid a aithnítear mar mhéadú ar chothromas comheintitis agus atá ann mar thoradh ar dháileacháin a fuarthas nó atá le fáil i leith caipiteal leibhéal 1 breise atá ar seilbh ag an gcomheintiteas, áireofar sa ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach é.

Airteagal 16

Eisiamh maidir le hioncam loingseoireachta idirnáisiúnta

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'ioncam idirnáisiúnta loingseoireachta' glanioncam a fhaigheann eintiteas comhpháirte ó na gníomhaíochtaí seo a leanas, i gcás nach ndéantar an t-iompar trí uiscebhealaí intíre laistigh den dlínse chéanna:
    - (i) paisinéirí nó lasta a iompar ar long i dtrácht idirnáisiúnta, cibé acu atá an long faoi úinéireacht an chomheintitis, ar léas aige nó ar fáil dó ar bhealach éigin eile;
    - (ii) paisinéirí nó lastas a iompar ar long i dtrácht idirnáisiúnta faoi shocruithe maidir le cairtfhóstu slótán;
    - (iii) léasú loinge atá le húsáid chun paisinéirí nó lasta a iompar i dtrácht idirnáisiúnta ar cairtfhóstu lánfheistithe, lánchrúailte agus lánsoláthartha;
    - (iv) léasú loinge a úsáidtear chun paisinéirí nó lasta a iompar i dtrácht idirnáisiúnta, ar bhonn cairtfhóstu lom, chuig comheintiteas eile;
    - (v) rannpháirtíocht i gcomhthiomsú, i gcomhghnólacht nó i ngníomhaireacht oibriúcháin idirnáisiúnta chun paisinéirí nó lasta a iompar ar long i dtrácht idirnáisiúnta; agus
    - (vi) díolachán loinge a úsáidtear chun paisinéirí nó lastas a iompar i dtrácht idirnáisiúnta ar choinníoll go raibh an long ar seilbh ag an gcomheintiteas lena húsáid ar feadh bliain amháin ar a laghad;

(b) ciallaíonn 'ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta cáilithe coimhdeach' glanioncam a fhaigheann comheintiteas ó cheann de na gníomhaíochtaí seo a leanas, ar choinníoll go ndéantar na gníomhaíochtaí sin go príomha i ndáil le paisinéirí nó lasta a iompar ar long i dtrácht idirnáisiúnta:

- (i) long a léasú, ar bhonn cairtffhostú lom, chuig fiontar loingseoireachta eile nach comheintiteas é, ar choinníoll nach faide ná 3 bliana an chairt;
- (ii) díolachán ticéad arna n-eisiúint ag fiontair loingseoireachta eile le haghaidh na coda náisiúnta d'aistear idirnáisiúnta;
- (iii) léasú agus stóráil ghearrthéarmach coimeádán nó táillí coinneála as coimeádáin a thabhairt ar ais go déanach;
- (iv) seirbhísí a sholáthraíonn innealtóirí, foireann chothabhála, láimhseálaithe lasta, foireann lónadóireachta agus foireann um seirbhísí do chustaiméirí d'fhiontair loingseoireachta eile; agus
- (v) ioncam infheistíochta, i gcás ina ndéantar an infheistíocht a ghineann an t-ioncam mar chuid dhílis d'fheidhmiú na gnólachta a oibríonn na longa i dtrácht idirnáisiúnta.

2. Ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta agus ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeach cáilithe comheintitis, eisiafar ón ríomh ar a ioncam nó ar a chailteanas cáilitheach iad, ar choinníoll go léiríonn an comheintiteas go ndéantar bainistíocht straitéiseach nó tráchtála na long lena mbaineann laistigh den dlínse ina bhfuil an comheintiteas lonnaithe, a bheag nó a mhór.

3. I gcás ina bhfuil cailteanas mar thoradh ar an ríomh ar ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta agus ar ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeach cáilithe comheintitis, eisiafar an cailteanas sin ón ríomh ar ioncam nó ar chailteanas cáilitheach an chomheintitis.

4. Ní rachaidh ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeach cáilithe comhiomlánaithe de chuid gach comheintitis atá lonnaithe i ndlínse thar 50 % d'ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta na gcomheintiteas sin.
5. Na costais a thabhaíonn comheintiteas atá inchurtha go díreach i leith a ghníomhaíochtaí loingseoireachta idirnáisiúnta agus a ghníomhaíochtaí loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeacha cáilithe dá dtagraítear i mír 1, leithdháilfear na costais sin ar na gníomhaíochtaí sin chun glanioncam loingseoireachta idirnáisiúnta agus glanioncam loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeach cáilithe an chomheintitis a ríomh.

Na costais a thabhaíonn comheintiteas mar thoradh indéach ar a ghníomhaíochtaí loingseoireachta idirnáisiúnta agus a ghníomhaíochtaí loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeacha cáilithe dá dtagraítear i mír 1, asbhainfear na costais sin d'ioncaim an chomheintitis ó na gníomhaíochtaí sin chun a ghlanioncam loingseoireachta idirnáisiúnta agus glanioncam loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeach cáilithe an chomheintitis a ríomh ar bhonn a ioncam ó na gníomhaíochtaí sin i gcomhréir lena ioncaim iomlána.
6. Na costais dhíreacha agus indéacha atá inchurtha i leith ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta comheintitis agus ioncam loingseoireachta idirnáisiúnta coimhdeach cáilithe comheintitis i gcomhréir le mír 5, eiseofar iad ón ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach iad.

Airteagal 17

An t-ioncam nó an cailteanas cáilitheach a leithdháileadh idir príomheintiteas agus buanbhunaíocht

1. I gcás gur buanbhunaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3, pointe (10)(a), (b) nó (c) é comheintiteas, is éard a bheidh ina ghlanioncam nó ina ghlanchailteanas cuntasáochta airgeadais an glanioncam nó an glanchailteanas a léirítear i gcuntais airgeadais ar leithligh na buanbhunaíochta.

I gcás nach bhfuil cuntais airgeadais ar leithligh ag buanbhunaíocht, is éard a bheidh ina ghlanioncam nó ina ghlanchailteanas cuntasáochta airgeadais an méid a léireofaí ina chuntais airgeadais ar leithligh dá n-ullmhófaí iad ar bhonn neamhspleách agus i gcomhréir leis an gcaighdeán cuntasáochta a úsáidtear chun ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh a ullmhú.

2. I gcás ina gcomhlíonann comheintiteas an sainmhíniú ar bhuanbhunaíocht in Airteagal 3, pointe (10)(a) nó (b). coigeartófar a ghlanioncam nó a ghlanchailteanas cuntasáochta airgeadais chun na méideanna agus na míreanna ioncaim agus costais atá inchurtha ina leith amháin a léiriú i gcomhréir leis an gconradh cánach is infheidhme nó le dlí náisiúnta na dlínse ina bhfuil sé lonnaithe, gan beann ar an méid ioncaim atá faoi réir cánach agus an méid costas in-asbhainte sa dlínse sin.

I gcás ina gcomhlíonann comheintiteas an sainmhíniú ar bhuanbhunaíocht in Airteagal 3, pointe (10)(c), coigeartófar a ghlanioncam nó a ghlanchailteanas cuntasáochta airgeadais chun léiriú a thabhairt ar na méideanna agus na míreanna ioncaim agus costais a bheadh inchurtha ina leith amháin i gcomhréir le hAirteagal 7 de Samhailchoinbhinsiún Cánach ECFE¹⁶.

---

16 Samhailchoinbhinsiún Cánach ECFE ar Ioncam agus ar Chaipiteal, leasaithe

3. I gcás ina gcomhlíonann comheintiteas an sainmhíniú ar bhuanbhunaíocht in Airteagal 3, pointe (10)(d), ríomhfar a ghlanioncam nó a ghlanchailteanas cuntasáíochta airgeadais bunaithe ar na méideanna agus na míreanna ioncaim a dhíolmhaítear sa dlínse ina bhfuil an príomheintiteas lonnaithe, ar míreanna iad atá inchurtha i leith na n-oibríochtaí a dhéantar lasmuigh den dlínse sin agus bunaithe ar na méideanna agus na míreanna costais nach n-asbhaintear chun críoch cánach sa dlínse ina bhfuil an príomheintiteas lonnaithe, ar míreanna iad atá inchurtha i leith na n-oibríochtaí sin lasmuigh den dlínse sin.
4. Ní chuirfear glanioncam nó glanchailteanas cuntasáíochta airgeadais buanbhunaíochta san áireamh chun ioncam nó cailteanas cáilitheach an phríomheintitis a chinneadh, ach amháin de réir mar a fhoráiltear dó i mír 5.
5. Caithfear le cailteanas cáilitheach buanbhunaíochta mar chostas de chuid an phríomheintitis chun a ioncam nó a chailteanas cáilitheach a ríomh a mhéid a chaithfear le cailteanas buanbhunaíochta mar chostas le linn ioncam inchánach náisiúnta an phríomheintitis sin a ríomh agus nach ndéantar é a fhritháireamh in aghaidh míre den ioncam inchánach náisiúnta atá faoi réir cánach faoi dhlíthe dhlínse an phríomheintitis agus dhlínse na buanbhunaíochta araon.

Ioncam cáilitheach a thuilleann an bhuanbhunaíocht ina dhiaidh sin, caithfear leis mar ioncam cáilitheach de chuid an phríomheintitis suas go dtí méid an chailteanais cháilithigh ar caitheadh leis cheana mar chostas de chuid an phríomheintitis faoin gcéad fhomhír.

Airteagal 18

Ioncam nó cailteanas eintitis tréshreafa a leithdháileadh

1. Maidir le glanioncam nó glanchaillteanas cuntasáochta airgeadais comheintitis ar eintiteas tréshreafa é, laghdófar an t-ioncam nó an cailteanas sin faoin méid is in-leithdháilte ar a úinéirí nach eintitis ghrúpa iad agus a bhfuil a leas úinéireachta san eintiteas tréshreafa sin ar seilbh acu go díreach nó trí eintiteas amháin atá trédhearcach go fíoscach nó níos mó ná sin, ach amháin sna cásanna seo a leanas:
  - (a) is máthaireintiteas deiridh é an t-eintiteas tréshreafa; nó
  - (b) tá an t-eintiteas tréshreafa ar seilbh ag máthaireintiteas deiridh den sórt sin go díreach nó trí shlabhra eintiteas atá trédhearcach go fíoscach.
2. Glanioncam nó glanchaillteanas cuntasáochta airgeadais comheintitis ar eintiteas tréshreafa é, laghdófar an t-ioncam nó an cailteanas sin faoin nglanioncam nó faoin nglanchaillteanas cuntasáochta airgeadais a leithdháiltear ar chomheintiteas eile.
3. I gcás ina ndéanann eintiteas tréshreafa gnó go hiomlán nó go páirteach trí bhuanbhunaíocht, a ghlanioncam nó a glanchaillteanas cuntasáochta airgeadais atá fós ann tar éis mír 1 a chur i bhfeidhm, leithdháilfear ar an mbuanbhunaíocht sin é i gcomhréir le hAirteagal 17.
4. I gcás nach eintiteas atá trédhearcach go fíoscach é an máthaireintiteas deiridh, an glanioncam nó an glanchaillteanas cuntasáochta airgeadais atá fós ann tar éis míreanna 1 agus 3 a chur i bhfeidhm, leithdháilfear ar a úinéirí comheintitis é i gcomhréir lena leasanna úinéireachta san eintiteas tréshreafa.

5. I gcás inar eintiteas tréshreafa é atá trédhearcach go fioscach é an máthaireintiteas deiridh nó eintiteas hibrídeach droim ar ais, leithdháilfear aon ghlanioncam nó aon ghlanchailleanas cuntasaíochta airgeadais an chomheintitis tréshreafa atá fós ann tar éis míreanna 1 agus 3 a chur i bhfeidhm, leithdháilfear ar an máthaireintiteas deiridh nó ar an eintiteas hibrídeach droim ar ais é.
6. Cuirfear míreanna 3, 4 agus 5 i bhfeidhm ar leithligh i ndáil le gach leas úinéireachta san eintiteas tréshreafa.

CAIBIDIL IV

CÁNACHA CUMHDAITHE COIGEARTAITHE A RÍOMH

Airteagal 19

Cánacha cumhdaithe

1. Cuimseofar na cánacha seo a leanas le cánacha cumhdaithe comheintitis:
  - (a) cánacha a taifeadadh i gcuntais airgeadais comheintitis maidir lena ioncam nó lena bhrabúis, nó maidir lena chion d'ioncam nó de bhrabúis chomheintitis ina bhfuil leas úinéireachta aige;
  - (b) cánacha a ghearrtar ar bhrabúis dháilte, ar dháileacháin bhrabúis mheasta agus ar chostais nach costais ghnó iad a fhorchuirtear faoi chóras cánach dáileachán incháilithe;
  - (c) cánacha a fhorchuirtear in ionad cáin corparáide is infheidhme go ginearálta; agus
  - (d) cánacha a thoibhítear faoi threoir tuilleamh coimeádta agus cothromas corparáide, lena n-áirítear cánacha ar chomhpháirteanna éagsúla bunaithe ar ioncam agus ar chothromas.

2. Ní chuimseofar na cánacha seo a leanas le cánacha cumhdaithe comheintitis:
- (a) an cháin bhreisiúcháin a fhabhraíonn máthaireintiteas faoi RCI cáilithe;
  - (b) an cháin bhreisiúcháin a fhabhraíonn comheintiteas faoi cháin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe;
  - (c) cánacha is inchurtha i leith coigeartú a rinne comheintiteas mar thoradh ar RÍFTC cáilithe a chur i bhfeidhm;
  - (d) cáin bharúlach in-aisíoctha dhícháilithe; agus
  - (e) cánacha a íocann cuideachta árachais i leith íocaíochtaí leis na sealbhóirí polasaí.
3. Maidir le cánacha cumhdaithe i leith aon ghlanghnóthachain nó aon ghlanchailteanas a eascraíonn ó dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe áitiúil dá dtagraítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 15(7) sa bhliain fhioscach ina ndéantar an roghnú, eisiafar ón ríomh ar chánacha cumhdaithe iad.

Airteagal 20

Cánacha cumhdaithe coigeartaithe

1. Cinnfear cánacha cumhdaithe coigeartaithe comheintitis le haghaidh bliain fhioscach trí iomlán an chostais cánach reatha a fhabhraítear ina ghlanioncam nó ina ghlanchailteanas cuntasaíochta airgeadais a choigeartú maidir le cánacha cumhdaithe le haghaidh na bliana fiosaí faoi na méideanna seo a leanas:
- (a) glanmhéid a bhreiseanna agus a laghduithe ar chánacha cumhdaithe le haghaidh na bliana fiosaí mar a leagtar amach i míreanna 2 agus 3;
  - (b) an méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán a leagtar amach in Airteagal 21; agus

- (c) aon mhéadú nó aon laghdú ar chánacha cumhdaithe a taifeadadh i gcothromas nó in ioncam cuimsitheach eile a bhaineann le méideanna a áirítear sa ríomh ar ioncam nó ar chaillteanas cáilitheach a bheidh faoi réir cánach faoi rialacha áitiúla cánach.
2. Áireofar na nithe seo a leanas ar na breiseanna ar chánacha cumhdaithe comheintitis le haghaidh na bliana fiosaí:
- (a) aon cháin chumhdaithe dá bhfabhraítear mar chostas sa bhrabús roimh cháin sna cuntais airgeadais;
- (b) aon shócmhainn cánach iarchurtha maidir le caillteanas cáilitheach a úsáideadh de bhun Airteagal 22(2);
- (c) aon chánacha cumhdaithe a bhaineann le seasamh cánach neamhchinnte, cánacha a eisiadh roimhe seo faoi phointe (d) de mhír 3 agus a íoctar le haghaidh na bliana fiosaí; agus
- (d) aon chreidmheas nó aisíocaíocht i leith creidmheas cánach in-aisíoctha cáilithe a fabhraíodh mar laghdú ar an gcostas cánach reatha.
3. Áireofar na nithe seo a leanas ar na laghduithe ar chánacha cumhdaithe comheintitis le haghaidh na bliana fiosaí:
- (a) an méid costais cánach reatha i leith ioncaim a eisiadh ón ríomh ar ioncam nó ar chaillteanas cáilitheach faoi Chaibidil III;
- (b) aon chreidmheas nó aisíocaíocht i leith creidmheas cánach in-aisíoctha neamhcháilithe nár taifeadadh mar laghdú ar an gcostas cánach reatha;
- (c) aon chánacha cumhdaithe a aisíocadh le comheintiteas nó a cuireadh dá shochar, méid nár caitheadh leis mar choigeartú ar an gcostas cánach reatha sna cuntais airgeadais, ach amháin má bhaineann sé le creidmheas cánach in-aisíoctha cáilithe;

- (d) an méid costais cánach reatha, a bhaineann le seasamh cánach neamhchinnte; agus
  - (e) aon chostas cánach reatha nach meastar go n-íocfar é laistigh de 3 bliana ó dheireadh na bliana fioscaí.
4. Chun na cánacha cumhdaithe coigeartaithe a ríomh, i gcás ina dtugtar tuairisc ar mhéid cánach cumhdaithe i níos mó ná pointe amháin i míreanna 1 go 3, ní chuirfear san áireamh ach uair amháin é.
5. I gcás nach bhfuil glanioncam cáilitheach i ndlínse le haghaidh bliain fhioscach, agus ina bhfuil an méid cánacha cumhdaithe coigeartaithe le haghaidh na dlínse sin diúltach agus níos lú ná méid atá cothrom leis an nglanchaillteanas cáilitheach arna iolrú faoin íosráta cánach (na 'cánacha cumhdaithe coigeartaithe a mheastar a bheidh ann'), an méid atá cothrom leis an difríocht idir an méid cánacha cumhdaithe coigeartaithe agus an méid cánacha cumhdaithe coigeartaithe a mheastar a bheidh ann, caithfear leis an méid sin mar cháin bhreisiúcháin bhreise le haghaidh na bliana fioscaí sin. Leithdháilfear an méid cánach breisiúcháin breise ar gach comheintiteas sa dlínse i gcomhréir le hAirteagal 28(3).

Airteagal 21

An méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:
- (a) ciallaíonn 'fabhrú dícheadaithe':
    - (i) aon ghluaiseacht sa chostas cánach iarchurtha a fhabhraítear i gcuntais airgeadais comheintitis, ar ghluaiseacht í a bhaineann le seasamh cánach neamhchinnte agus;
    - (ii) aon ghluaiseacht sa chostas cánach iarchurtha a fhabhraítear i gcuntais airgeadais comheintitis, ar ghluaiseacht í a bhaineann le dáileacháin ó chomheintiteas.

(b) ciallaíonn 'fabhrú neamhéilithe' aon mhéadú ar dhliteanas cánach iarchurtha a thairfeadtar i gcuntais airgeadais comheintitis le haghaidh bliain fhioscach, ar dliteanas é nach meastar go n-íocfar é laistigh den tréimhse a leagtar síos i mír 7 agus a roghnaíonn an comheintiteas go bliantúil, i gcomhréir le hAirteagal 43(2), is comhdaitheoir gan a áireamh sa mhéid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán le haghaidh na bliana fiosaí sin.

2. I gcás ina bhfuil an ráta cánach a chuirtear i bhfeidhm chun críocha an chostais cánach iarchurtha a ríomh comhionann leis an íosráta cánach nó faoina bhun, is éard a bheidh sa mhéid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán atá le cur le cánacha cumhdaithe coigeartaithe comheintitis le haghaidh bliain fhioscach de bhun phointe (b) d'Airteagal 20(1) ná an costas cánach iarchurtha a fhabhraítear ina chuntais airgeadais i leith cánacha cumhdaithe, faoi réir na gcoigeartuithe a shonraítear i míreanna 3 go 6.

I gcás ina bhfuil an ráta cánach a chuirtear i bhfeidhm chun críocha an chostais cánach iarchurtha a ríomh os cionn an íosráta éifeachtaigh, is éard a bheidh sa mhéid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán atá le cur le cánacha cumhdaithe coigeartaithe comheintitis le haghaidh bliain fhioscach de bhun phointe (b) d'Airteagal 20(1) ná an costas cánach iarchurtha a fhabhraítear ina chuntais airgeadais i leith cánacha cumhdaithe arna athmhúnlú ag an íosráta cánach, faoi réir na gcoigeartuithe a shonraítear i míreanna 3 go 6.

3. Méadófar an méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán faoi na méideanna seo a leanas:

- (a) aon fhabhrú dícheadaithe nó fabhrú neamhéilithe a íocadh le linn na bliana fiosaí; agus
- (b) aon dliteanas cánach iarchurtha athghafa a cinneadh i mbliain fhioscach roimhe sin, méid a íocadh le linn na bliana fiosaí.

4. I mbliain fhioscach, i gcás nach n-aithnítear sócmhainn cailteanais cánach iarchurtha sna cuntais airgeadais toisc nach gcomhlíontar na critéir aitheantais, laghdófar an méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán faoin méid a laghdódh an méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán dá bhfabhrófaí sócmhainn cailteanais cánach iarchurtha le haghaidh na bliana fiosaí.
5. Ní áireofar leis an méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán na méideanna seo a leanas:
- (a) an méid costais cánach iarchurtha i leith míreanna a eisiatar ón ríomh ar ioncam nó ar chailteanas cáilitheach faoi Chaibidil III;
  - (b) an méid costais cánach iarchurtha i leith fabhruithe dícheadaithe agus fabhruithe neamhéilithe;
  - (c) tionchar coigeartaithe luachála nó coigeartaithe aitheanta cuntasáíochta i leith sócmhainn cánach iarchurtha;
  - (d) an méid costais cánach iarchurtha a eascraíonn ó atomhas i leith athrú ar an ráta cánach náisiúnta is infheidhme; agus
  - (e) an méid costais cánach iarchurtha maidir le creidmheasanna cánach a ghiniúint agus a úsáid.
6. I gcás ina dtaipeadtar sócmhainn cánach iarchurtha, sócmhainn atá inchurtha i leith cailteanas cáilitheach comheintitis, le haghaidh bliain fhioscach ag ráta atá níos ísle ná an t-íosráta cánach, féadfar í a athmhúnlú ag an íosráta cánach sa bhliain fhioscach chéanna má éiríonn leis an gcáiníocóir a léiriú go bhfuil sócmhainn cánach inchurtha i leith cailteanas cáilitheach.

I gcás ina méadaítear sócmhainn cánach iarchurtha de bhun na chéad fomhíre, laghdófar an méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán dá réir sin.

7. Maidir le dliteanas cánach iarchurtha nach n-aisiompraítear nó nach n-íoctar laistigh de na 5 bliana fhioscacha ina dhiaidh sin, athghabhfar é a mhéid a cuireadh san áireamh é i méid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán comheintitis.

An méid den dliteanas cánach iarchurtha athghafa a chinntear le haghaidh na bliana fiosaí reatha, caithfear leis mar laghdú ar chánacha cumhdaithe sa chúigiú bliain roimh an mbliain fhioscach reatha agus athríomhfar an ráta cánach éifeachtach agus cáin bhreisiúcháin na bliana sin i gcomhréir le hAirteagal 28(1). Is é an dliteanas cánach iarchurtha athghafa le haghaidh na bliana fiosaí reatha méid an mhéadaithe ar chatagóir an dliteanais chánach iarchurtha a áiríodh i méid iomlán an choigeartaithe cánach iarchurtha sa chúigiú bliain fhioscach roimhe sin nár aisiompaíodh faoi dheireadh an lae dheiridh den bhliain fhioscach reatha.

8. De mhaolú ar mhír 7, i gcás gur fabhrú eisceachta athghabhála é an dliteanas cánach iarchurtha, ní dhéanfar é a athghabháil fiú mura n-aisiompaítear nó nach n-íoctar laistigh de na 5 bliana fhioscacha ina dhiaidh sin é. Is éard a bheidh i bhfabhrú eisceachta athghabhála méid costais cánach fhabhráite atá inchurtha i leith athruithe ar dhliteanais chánach iarchurtha ghaolmhara, i leith na nithe seo a leanas:

- (a) liúntais aisghabhála costas ar shócmhainní inláimhsithe;
- (b) costas ceadúnais nó socraithe chomhchosúil ó rialtas le haghaidh úsáid maoinne do-aistrithe nó saothrú acmhainní nádúrtha a bhfuil infheistíocht mhór i sócmhainní inláimhsithe i gceist leis;
- (c) costais taighde agus forbartha;
- (d) costais dhíchoimisiúnaithe agus feabhsúcháin;
- (e) cuntasáíocht luacha chóir maidir le glanghnóthachain neamhréadaithe;

- (f) glanghnóthachain ó mhalartú airgeadraí eachtracha;
- (g) costais éadála iarchurtha maidir le cúlchistí árachais agus polasaithe árachais;
- (h) gnóthachain ó dhíolachán maoinne inláimhsithe atá lonnaithe sa dlínse chéanna ina bhfuil an comheintiteas lonnaithe, ar gnóthachain iad a athinfheistítear i maoin inláimhsithe sa dlínse chéanna; agus
- (i) méideanna breise a fhabhraítear mar thoradh ar athruithe ar na prionsabail cuntasaíochta maidir leis na míreanna a liostaítear faoi phointí (a) go (h).

Airteagal 22

Roghnú cailteanais cháilithigh

1. De mhaolú ar Airteagal 21, féadfaidh comheintiteas is comhdaitheoir roghnú cailteanais cháilithigh a dhéanamh le haghaidh dlínse ar i gcomhréir leis a chinnfear sócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach le haghaidh gach bliana fioscaí ina bhfuil glanchailteanas cáilitheach sa dlínse sin. Chun na críche sin, an tsócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach, beidh sí cothrom leis an nglanchailteanas cáilitheach sa dlínse le haghaidh bliain fhioscach arna iolrú faoin íosráta cánach.

Ní féidir roghnú cailteanais cháilithigh a dhéanamh le haghaidh dlínse ag a bhfuil córas cánach dáileachán incháilithe mar a shainmhínítear in Airteagal 38.

2. An tsócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach a chinntear de bhun mhír 1, úsáidfeadh í in aon bhliain fhioscach ina dhiaidh sin ina bhfuil glanioncam cáilitheach le haghaidh na dlínse, méid glanioncaim cháilithigh atá cothrom leis an nglanioncam cáilitheach arna iolrú faoin íosráta cánach nó más ísle ná sin é, méid na sócmhainne cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach atá le fáil.

3. An tsócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach, laghdófar í faoin méid a úsáidtear le haghaidh bliain fhioscach agus tabharfar an t-iarmhéid ar aghaidh chuig na blianta fioscacha ina dhiaidh sin.
4. I gcás ina gcúlghairtear roghnú cailteanais cháilithigh, laghdófar aon sócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach atá fós ann go nialas ón gcéad lá den chéad bhliain fhioscach nach bhfuil an roghnú cailteanais cháilithigh infheidhme a thuilleadh ar aghaidh.
5. Comhdófar an roghnú cailteanais cháilithigh leis an gcéad tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin de chuid an ghrúpa FIN nó de ghrúpa náisiúnta mórsála, tuairisceán lena gcuimsítear an dlínse ina ndéantar an roghnú.
6. Eintiteas tréshreafa arb é máthaireintiteas deiridh an ghrúpa FIN é nó an ghrúpa náisiúnta mórsála, i gcás ina ndéanann sé roghnú cailteanais cháilithigh faoin Airteagal seo, ríomhfar an tsócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach faoi threoir chaillteanas cáilitheach an eintitis tréshreafa tar éis laghdú de bhun Airteagal 36(3).

Airteagal 23

Leithdháileadh sonracha cánacha cumhdaithe a thabhaíonn cineálacha áirithe comheintiteas

1. Leithdháilfear ar bhuanbhunaíocht méid aon chánach cumhdaithe a áirítear i gcuntais airgeadais comheintitis ar cáin í a bhaineann le hioncam nó le cailteanas cáilitheach na buanbhunaíochta.
2. Leithdháilfear ar úinéir comheintitis méid aon chánach cumhdaithe a áirítear i gcuntais airgeadais comheintitis atá trédhearcach go fhioscach, ar cáin í a bhaineann le hioncam nó le cailteanas cáilitheach a leithdháiltear ar an úinéir comheintitis sin i gcomhréir le hAirteagal 18(4).

3. Leithdháilfear ar chomheintiteas méid aon chánach cumhdaithe a áirítear i gcuntais airgeadais a úinéirí comheintitis díreacha nó indíreacha faoi chóras cánach cuideachtaí eachtracha rialaithe ar a gcion d'ioncam cuideachtaí eachtracha rialaithe.
4. Maidir le comheintiteas ar eintiteas hibrídeach é, leithdháilfear air méid aon chánach cumhdaithe a áirítear i gcuntais airgeadais a úinéara comheintitis, ar cáin í a bhaineann le hioncam nó le cailiteanas cáilitheach an eintitis hibrídigh.

Ciallaíonn eintiteas hibrídeach eintiteas a gcaitear leis mar dhuine ar leithligh chun críoch cánach ioncaim sa dlínse ina bhfuil sé lonnaithe ach a gcaitear leis mar eintiteas atá trédhearcach go fíoscach sa dlínse ina bhfuil a úinéir lonnaithe;

5. Maidir le comheintiteas a rinne dáileachán le linn na bliana fiosaí, leithdháilfear air méid aon chánach cumhdaithe a fhabhraítear i gcuntais airgeadais a úinéirí comheintitis díreacha ar na dáileacháin sin.
6. Maidir le comheintiteas, a leithdháileadh cánacha cumhdaithe air de bhun mhíreanna 3 agus 4 maidir le hioncam éighníomhach, áireoidh sé na cánacha cumhdaithe sin i méid atá cothrom leis na cánacha cumhdaithe a leithdháileadh i leith an ioncaim éighníomhaigh sin.

De mhaolú ar an gcéad fhomhír, an méid atá ann mar thoradh ar an gcéatadán cánach breisiúcháin le haghaidh na dlínse a iolrú faoi mhéid ioncam éighníomhach an chomheintitis a áirítear faoi chóras cánach cuideachtaí eachtracha rialaithe nó faoi riail maidir le trédhearcacht fhioscach, áireoidh an comheintiteas an méid sin i gcás ina bhfuil an toradh níos lú ná an méid a chinntear faoin gcéad fhomhír. Chun críoch na fomhíre seo, cinnfear an céatadán cánach breisiúcháin le haghaidh na dlínse gan aird a thabhairt ar chánacha cumhdaithe a thabhaíonn an t-úinéir comheintitis i dtaca leis an ioncam éighníomhach sin.

Aon cháin chumhdaithe a thabhaíonn an t-úinéir comheintitis i dtaca leis an ioncam éighníomhach sin ar cáin í atá fós ann tar éis an mhír seo a chur i bhfeidhm, ní leithdháilfear faoi mhíreanna 3 ná 4 í.

Chun críoch na míre seo, ciallaíonn ioncam éighníomhach na míreanna ioncaim seo a leanas a áirítear in ioncam cáilitheach a mhéid a bhí úinéir comheintitis faoi réir cáin faoi chóras cánach cuideachtaí eachtracha rialaithe nó mar thoradh ar leas úinéireachta in eintiteas hibrídeach:

- (a) díbhinn nó coibhéisí díbhinne;
- (b) ús nó coibhéisí úis;
- (c) cíos;
- (d) ríchíos;
- (e) blianachtaí; nó
- (f) glanghnóthachain ó mhaoin ar cineál maoine é a dhéanann ioncam a dtugtar tuairisc air i bpointí (a) go (e).

7. I gcás ina gcaitear le hioncam cáilitheach buanbhunaíochta mar ioncam cáilitheach de chuid an phríomheintitis i gcomhréir le hAirteagal 17(5), aon cháin chumhdaithe a thagann chun cinn sa dlínse ina bhfuil an bhuanbhunaíocht lonnaithe agus a bhaineann leis an ioncam sin, caithfear léi mar chánacha cumhdaithe de chuid an phríomheintitis i gcás méid nach mó ná an t-ioncam sin arna iolrú faoin ráta cánach is airde a ghearrtar ar ghnáthioncam sa dlínse ina bhfuil an príomheintiteas lonnaithe.

Airteagal 24

Coigeartuithe iarchomhdaithe agus athruithe ar rátaí cánach

1. I gcás ina dtaifeadann comheintiteas coigeartú ar a chánacha cumhdaithe ina chuntais airgeadais le haghaidh bliain fhioscach roimhe seo, caithfear leis an gcoigeartú sin mar choigeartú ar chánacha cumhdaithe sa bhliain fhioscach ina ndéantar an coigeartú, ach amháin má bhaineann an coigeartú le bliain fhioscach ina bhfuil laghdú ar chánacha cumhdaithe sa dlínse.

I gcás ina bhfuil laghdú ar chánacha cumhdaithe a áiríodh i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe an chomheintitis le haghaidh bliain fhioscach roimhe seo, athríomhfar an ráta cánach éifeachtach agus an cháin bhreisiúcháin le haghaidh na bliana fioscaí sin i gcomhréir le hAirteagal 28(1) trí na cánacha cumhdaithe coigeartaithe a laghdú faoi mhéid an laghdaithe ar chánacha cumhdaithe. Coigeartófar an t-ioncam cáilitheach le haghaidh na bliana fioscaí agus aon bhliana fioscaí roimhe seo dá réir sin.

Arna roghnú bliantúil don chomheintiteas is comhdaitheoir, arna dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 43(2), féadfar caitheamh le laghdú neamhthábhachtach ar chánacha cumhdaithe mar choigeartú ar chánacha cumhdaithe sa bhliain fhioscach ina ndéantar an coigeartú. Is éard a bheidh i laghdú neamhthábhachtach ar chánacha cumhdaithe laghdú comhiomlán is lú ná EUR 1 000 000 ar na cánacha cumhdaithe coigeartaithe a chinntear le haghaidh na dlínse i gcomhair na bliana fioscaí.

2. I gcás ina laghdaítear an ráta cánach náisiúnta is infheidhme faoi bhun an íosráta cánach agus go bhfuil costas cánach iarchurtha ann mar thoradh ar an laghdú sin, caithfear le méid an chostais cánach iarchurtha a bheidh mar thoradh air sin mar choigeartú ar dhliteanas an chomheintitis i leith cánacha cumhdaithe a chuirtear san áireamh de bhun Airteagal 20 le haghaidh bliain fhioscach roimhe sin.
3. I gcás inar tugadh costas cánach iarchurtha san áireamh ag ráta atá níos ísle ná an t-íosráta cánach agus ina méadaítear an ráta cánach is infheidhme níos déanaí, nuair a íocfar an méid costais cánach iarchurtha atá ann mar thoradh ar an méadú sin, caithfear leis mar choigeartú ar dhliteanas comheintitis i leith cánacha cumhdaithe a éilíodh i mbliain fhioscach roimhe sin i gcomhréir le hAirteagal 20.

Ní bheidh an coigeartú faoin gcéad fhomhír níos mó ná méid atá cothrom leis an gcostas cánach iarchurtha arna athmhúnlú ag an íosráta cánach.
4. I gcás nach n-íoctar níos mó ná EUR 1 000 000 den mhéid a fhabhraíonn comheintiteas mar chostas cánach reatha agus a áirítear i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe le haghaidh bliain fhioscach, i gcás nach n-íoctar é laistigh de 3 bliana tar éis dheireadh na bliana fiosaí sin, athríomhfar an ráta cánach éifeachtach agus an cháin bhreisiúcháin le haghaidh na bliana fiosaí inar éilíodh an méid neamhíoctha mar cháin chumhdaithe i gcomhréir le hAirteagal 28(1) tríd an méid neamhíoctha sin a eisiáil ó na cánacha cumhdaithe coigeartaithe.

CAIBIDIL V

AN RÁTA CÁNACH ÉIFEACTACH AGUS AN CHÁIN BHREISIÚCHÁIN A RÍOMH

Airteagal 25

An ráta cánach éifeachtach a chinneadh

1. Ráta cánach éifeachtach grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála le haghaidh gach bliana fioscaí agus le haghaidh gach dlínse, ríomhfar an ráta sin, ar choinníoll go bhfuil glanioncam cáilitheach sa dlínse, i gcomhréir leis an bhfoirmle seo a leanas:

An ráta cánach éifeachtach

$$= \frac{\text{cánacha cumhdaithe coigeartaithe na gcomheintiteas sa dlínse}}{\text{glanioncam cáilitheach na gcomheintiteas sa dlínse}}$$

i gcás inarb éard atá i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe na gcomheintiteas iomlán chánacha cumhdaithe coigeartaithe na gcomheintiteas uile atá lonnaithe sa dlínse chéanna arna gcinneadh i gcomhréir le Caibidil IV.

2. Cinnfear glanioncam cáilitheach nó caillteanas cáilitheach na gcomheintiteas sa dlínse le haghaidh bliain fhioscach i gcomhréir leis an bhfoirmle seo a leanas:

Glanioncam cáilitheach nó caillteanas cáilitheach

= glanioncam cáilitheach na gcomheintiteas sa dlínse

– caillteanas cáilitheach na gcomheintiteas sa dlínse

sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás inarb éard atá in ioncam cáilitheach na gcomheintiteas méid dearfach, más ann dó, d'iomlán ioncaim cháilitheacha na gcomheintiteas atá lonnaithe sa dlínse, arna gcinneadh i gcomhréir le Caibidil III;
- (b) i gcás inarb éard atá i gcaillteanais cháilitheacha na gcomheintiteas iomlán chaillteanais cháilitheacha na gcomheintiteas atá lonnaithe sa dlínse, arna gcinneadh i gcomhréir le Caibidil III.
3. Cánacha cumhdaithe coigeartaithe agus ioncam nó caillteanas cáilitheach comheintiteas ar comheintitis infheistíochta iad, eisiatar iad ón ríomh ar an ráta cánach éifeachtach i gcomhréir le mír 1 agus ón ríomh ar an nglanioncam cáilitheach i gcomhréir le mír 2.
4. Ráta cánach éifeachtach gach comheintiteas gan stát, ríomhfar le haghaidh gach bliana fioscaí é ar leithligh ó ráta cánach éifeachtach gach comheintiteas eile.

Airteagal 26

An cháin bhreisiúcháin a ríomh

1. I gcás ina bhfuil ráta cánach éifeachtach dlínse ina bhfuil comheintitis lonnaithe faoi bhun an íosráta cánach le haghaidh bliain fhioscach, déanfaidh an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórsála ríomh ar leithligh ar an gcáin bhreisiúcháin le haghaidh gach ceann dá chomheintitis ag a bhfuil ioncam cáilitheach a áirítear sa ríomh ar ghlanioncam cáilitheach na dlínse sin. Ríomhfar an cháin bhreisiúcháin ar bhonn dlínsiúil.
2. Is éard a bheidh sa chéatadán cánach breisiúcháin le haghaidh dlínse i gcomhair bliain fhioscach an difríocht dhearfach i bpointe céatadáin, más ann di, arna ríomh i gcomhréir leis an bhfoirmle seo a leanas:

$$\text{Céatadán cánach breisiúcháin} = \text{Íosráta cánach} - \text{ráta cánach éifeachtach}$$

i gcás inarb éard atá sa ráta cánach éifeachtach an ráta a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 25.

3. Is éard a bheidh sa cháin bhreisiúcháin dhlínsiúil i gcomhair bliain fhioscach an méid dearfach, más ann dó, arna ríomh i gcomhréir leis an bhfoirmle seo a leanas:

$$\text{An cháin bhreisiúcháin dhlínsiúil} (= (\text{an céatadán cánach breisiúcháin } x \text{ an róbhrabús}) \\ +) \text{an cháin bhreisiúcháin bhreise} - \text{an cháin bhreisiúcháin náisiúnta}$$

sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás inarb éard atá sa cháin bhreisiúcháin bhreise an méid cánach a chinntear i gcomhréir le hAirteagal 28 le haghaidh na bliana fiosaí;
- (b) i gcás inarb í an cháin bhreisiúcháin náisiúnta méid na cánach le haghaidh na bliana fiosaí arna chinneadh i gcomhréir le hAirteagal 10 nó faoi íoscháin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe náisiúnta de chuid dlínse tríú tír.

4. An róbhrabús le haghaidh na dlínse i gcomhair na bliana fiosaí dá dtagraítear i mír 3, an méid dearfach, más ann dó, ríomhfar i gcomhréir leis an bhfoirmle seo a leanas é:

$$\text{Róbhrabús} = \text{glanioncam cáilitheach} - \text{eisiaimh} - \text{ioncaim} - \text{ar shubstaint}$$

sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás inarb éard atá sa ghlanioncam cáilitheach an t-ioncam a chinntear i gcomhréir le hAirteagal 25(2) le haghaidh na dlínse;
- (b) i gcás inarb éard atá san eisiaimh ioncaim bunaithe ar shubstaint an méid a chinntear i gcomhréir le hAirteagal 27 le haghaidh na dlínse.

5. Ríomhfar céatadán cánach breisiúcháin comheintitis le haghaidh na bliana fiosaí reatha i gcomhréir leis an bhfoirmle seo a leanas:

$$\text{Cáin bhreisiúcháin comheintitis} = \text{an cháin bhreisiúcháin dhlínsiúil}$$

$$x \frac{\text{ioncam cáilitheach an chomheintitis}}{\text{ioncam cáilitheach comhiomlán na gcomheintiteas}}$$

sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás inarb éard atá in ioncam cáilitheach comheintitis le haghaidh na dlínse le haghaidh bliain fhioscach an t-ioncam a chinntear i gcomhréir le Caibidil III;
- (b) i gcás inarb éard atá in ioncam cáilitheach comhiomlán na gcomheintiteas uile le haghaidh dlínse le haghaidh bliain fhioscach suim ioncam cáilitheach na gcomheintiteas uile atá lonnaithe sa dlínse le haghaidh na bliana fiosaí.

6. Má tá an cháin bhreisiúcháin dhlínsiúil ann mar thoradh ar athríomh de bhun Airteagal 28(1) agus mura bhfuil aon ghlanioncam cáilitheach sa dlínse le haghaidh na bliana fioscaí, leithdháilfear an cháin bhreisiúcháin ar gach comheintiteas trí bhíthin na foirmle a leagtar amach i mír 5, bunaithe ar ioncam cáilitheach na gcomheintiteas sna blianta foscacha a ndéantar na hathríomhanna de bhun Airteagal 28(1) ina leith.
7. Maidir le cáin bhreisiúcháin na gcomheintiteas gan stát, ríomhfar le haghaidh gach bliana fioscaí í ar leithligh ó cháin bhreisiúcháin na gcomheintiteas eile uile.

Airteagal 27

An t-eisiamh ioncaim bunaithe ar shubstaint

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'fostaithe incháilithe' fostaithe lánaimseartha nó páirtaimseartha comheintitis agus conraitheoirí neamhspleácha a ghlacann páirt i ngnáthghníomhaíochtaí oibriúcháin an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála faoi stiúir agus faoi rialú an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála;
  - (b) ciallaíonn 'costais phárolla incháilithe' caiteachais chun fostaithe a chúiteamh, lena n-áirítear tuarastail, pá agus caiteachais eile lena soláthraítear sochar pearsanta díreach ar leithligh don fhostaí, amhail árachas sláinte agus ranníocaíochtaí pinsin, cáin phárolla agus fostaíochta agus ranníocaíochtaí slándála sóisialta fostóra;

- (c) ciallaíonn 'sócmhainní inláimhsithe incháilithe' na nithe seo a leanas:
- (i) maoin, gléasra agus trealamh atá lonnaithe sa dlínse;
  - (ii) acmhainní nádúrtha atá lonnaithe sa dlínse;
  - (iii) ceart úsáide léasaí ar shócmhainní inláimhsithe atá lonnaithe sa dlínse; agus
  - (iv) ceadúnas nó socrú comhchosúil ón rialtas le haghaidh úsáid maoine do-aistrithe nó saothrú acmhainní nádúrtha a bhfuil infheistíocht mhór i sócmhainní inláimhsithe i gceist leis.
2. Ach amháin i gcás ina roghnaíonn comheintiteas is comhdaitheoir de ghrúpa FIN nó de ghrúpa náisiúnta mórsála, i gcomhréir le hAirteagal 43(2), gan an t-eisiamh ioncaim bunaithe ar shubstaint a chur i bhfeidhm le haghaidh na bliana fiosaí, laghdófar an glanioncam cáilitheach le haghaidh dlínse, chun an cháin bhreiseiúcháin a ríomh, faoi mhéid atá cothrom le hiomlán an ghearrtha amach párolla agus an ghearrtha amach sócmhainní inláimhsithe le haghaidh gach comheintitis atá lonnaithe sa dlínse.
3. Beidh gearradh amach párolla comheintitis atá lonnaithe i ndlínse cothrom le 5 % dá chostais phárolla incháilithe le haghaidh fostaithe incháilithe a dhéanann gníomhaíochtaí le haghaidh an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála sa dlínse sin, ach amháin costais phárolla incháilithe a bhfuil na nithe seo a leanas i gceist leo:
- (a) tá siad caipitlithe agus áirítear leis an luach de réir na leabhar maidir le sócmhainní inláimhsithe incháilithe iad;
  - (b) tá siad inchurtha i leith ioncam a eisiatar i gcomhréir le hAirteagal 16.

4. Gearradh amach sócmhainní inláimhsithe comheintitis atá lonnaithe i ndlínse, beidh sé cothrom le 5 % de luach na sócmhainní inláimhsithe incháilithe de réir na leabhar, ar sócmhainní iad atá lonnaithe sa dlínse, seachas na nithe seo a leanas:
- (a) luach maoine de réir na leabhar, lena n-áirítear talamh agus foirgnimh, atá ar seilbh chun a díol, chun a ligean ar léas nó le haghaidh infheistíochta;
  - (b) luach sócmhainní inláimhsithe de réir na leabhar, ar sócmhainní iad a úsáidtear chun ioncam atá eisiata i gcomhréir le hAirteagal 16 a dhíorthú.
5. Chun críoch mhír 4, is éard a bheidh i luach sócmhainní inláimhsithe incháilithe de réir na leabhar meán luach na sócmhainní inláimhsithe incháilithe de réir na leabhar ag tús na bliana fiosaí agus ag deireadh na bliana fiosaí, mar a thairfeadtar chun ráitis airgeadais an mháthaireintitis deiridh a ullmhú, arna laghdú faoi aon dímheas, amúchadh nó ídiú carntha agus arna mhéadú faoi aon mhéid is inchurtha i leith caipitliú costas párolla.
6. Chun críoch mhíreanna 3 agus 4, is éard a bheidh i gcostais phárolla incháilithe agus i sócmhainní inláimhsithe incháilithe comheintitis ar buanbhunaíocht é na costais phárolla incháilithe agus na sócmhainní inláimhsithe incháilithe sin a chuimsítear ina chuntais airgeadais ar leithligh i gcomhréir le hAirteagal 17(1) agus 17(2) ar choinníoll go bhfuil na costais phárolla incháilithe agus na sócmhainní inláimhsithe incháilithe lonnaithe sa dlínse chéanna leis an mbuanbhunaíocht.
- Ní chuirfear costais phárolla incháilithe agus sócmhainní inláimhsithe incháilithe buanbhunaíochta san áireamh i gcostais phárolla incháilithe agus sócmhainní inláimhsithe incháilithe an phríomheintitis.

I gcás inar eisiadh ioncam buanbhunaíochta, go hiomlán nó i bpáirt, de bhun Airteagal 18(1) agus Airteagal 36(5), eisiafar costais phárolla incháilithe agus sócmhainní inláimhsithe incháilithe na buanbhunaíochta sa chomhréir chéanna ón ríomh faoin Airteagal seo le haghaidh an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála.

7. Costais phárolla incháilithe le haghaidh fostaithe incháilithe a n-íocann eintiteas tréshreafa iad agus sócmhainní inláimhsithe incháilithe atá ar úinéireacht ag eintiteas tréshreafa, ar costais agus sócmhainní iad nach leithdháiltear faoi mhír 6, leithdháilfear orthu seo a leanas iad:
- (a) úinéirí comheintitis an eintitis tréshreafa, i gcomhréir leis an méid a leithdháiltear orthu de bhun Airteagal 18(4), ar choinníoll go bhfuil na fostaithe incháilithe agus na sócmhainní inláimhsithe incháilithe lonnaithe sa dlínse chéanna leis na húinéirí comheintitis; agus
  - (b) an t-eintiteas tréshreafa más é an máthaireintiteas deiridh é, arna laghdú i gcomhréir leis an ioncam a eisiatar ón ríomh ar ioncam cáilitheach an eintitis tréshreafa de bhun Airteagal 36(1) agus Airteagal 36(2), ar choinníoll go bhfuil na fostaithe incháilithe agus na sócmhainní inláimhsithe incháilithe lonnaithe sa dlínse chéanna leis an eintiteas tréshreafa.

Na costais phárolla incháilithe agus na sócmhainní inláimhsithe incháilithe eile uile de chuid an eintitis tréshreafa, eisiafar iad ó ríomhanna an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála maidir leis an eisiamh ioncaim bunaithe ar shubstaint.

8. Eisiamh ioncaim na gcomheintiteas uile gan stát, ar eisiamh ioncaim bunaithe ar shubstaint é, ríomhfar an t-eisiamh, le haghaidh gach bliana fioscaí, ar leithligh ó eisiamh ioncaim na gcomheintiteas eile uile.
9. An t-eisiamh ioncaim atá bunaithe ar shubstaint, ar eisiamh é a ríomhtar faoin Airteagal seo, ní chuireofar leis gearradh amach párolla ná gearradh amach sócmhainní inláimhsithe na gcomheintiteas ar comheintiteas infheistíochta sa dlínse sin iad.

Airteagal 28

Cáin bhreisiúcháin bhreise

1. I gcás, de bhun Airteagal 10(3), Airteagal 15(7), Airteagal 21(6), Airteagal 24(1), Airteagal 24(4) agus Airteagal 38(5), ina bhfuil sé mar thoradh ar choigeartú ar chánacha cumhdaithe nó ar ioncam nó ar chaillteanas cáilitheach go n-athríomhtar ráta cánach éifeachtach nó cáin bhreisiúcháin an ghrúpa FIN le haghaidh bliain fhioscach roimhe seo, athríomhfar an ráta cánach éifeachtach agus an cháin bhreisiúcháin i gcomhréir leis na rialacha a leagtar amach in Airteagail 25 go 27. Aon mhéid cánach breisiúcháin incrimintí a eascraíonn ó athríomh den sórt sin, caithfear leis mar cháin bhreisiúcháin chun críoch Airteagal 26(3) le haghaidh na bliana fioscaí ina ndéantar an t-athríomh.
2. I gcás ina bhfuil cáin bhreisiúcháin bhreise ann agus nach bhfuil aon ghlanioncam cáilitheach ann le haghaidh na dlínse i gcomhair na bliana fioscaí, is éard a bheidh in ioncam cáilitheach gach comheintitis atá lonnaithe sa dlínse méid atá cothrom leis an gcáin bhreisiúcháin a leithdháiltear ar na comheintitis sin de bhun Airteagail 26(5) agus 26(6) arna roinnt ar an íosráta cánach.
3. I gcás, de bhun Airteagal 20(5), ina bhfuil cáin bhreisiúcháin bhreise dlite, is éard a bheidh in ioncam cáilitheach gach comheintitis atá lonnaithe sa dlínse méid atá cothrom leis an gcáin bhreisiúcháin a leithdháiltear ar an gcomheintiteas sin arna roinnt ar an íosráta cánach. Déanfar an leithdháileadh ar bhonn pro rata ar gach comheintiteas, bunaithe ar an bhfoirmle seo a leanas:

*((Ioncam cáilitheach v caillteanas cáilitheach x an t
– íosráta cánach))– cánacha cumhdaithe coigeartaithe*

Ní leithdháilfear an cháin bhreithe bhreise ach ar chomheintitis a thaifeadann méid cánach cumhdaithe coigeartaithe atá níos lú ná nialas agus níos lú ná ioncam nó caillteanas cáilitheach na gcomheintiteas sin arna iolrú faoin íosráta cánach.

4. I gcás ina leithdháiltear cáin bhreisiúcháin bhreise ar chomheintiteas i gcomhréir leis an Airteagal seo agus le hAirteagal 26(5) agus 26(6), caithfear leis an gcomheintiteas mar comheintiteas ísealchánach chun críoch Chaibidil II.

Airteagal 29
Eisiamh de minimis

1. De mhaolú ar Chaibidil V, arna roghnú sin don chomheintiteas is comhdaitheoir, beidh an cháin bhreisiúcháin dhlite le haghaidh na gcomheintiteas atá lonnaithe i ndlínse cothrom le nialas le haghaidh bliain fhioscach, má tá na nithe seo a leanas i gceist leis an mbliain fhioscach sin:
  - (a) tá meánioncam cáilitheach na gcomheintiteas uile atá lonnaithe sa dlínse sin níos lú ná EUR 10 000 000; agus
  - (b) is éard atá i meánioncam nó i meánchailteanas cáilitheach na gcomheintiteas uile sa dlínse sin cailteanas nó is lú ná EUR 1 000 000 an meánioncam nó meánchailteanas cáilitheach sin.

Déanfar an roghnú ar bhonn bliantúil i gcomhréir le hAirteagal 43(2).

2. An meánioncam cáilitheach nó an meánioncam nó an meánchailteanas cáilitheach dá dtagraítear i mír 1, is éard a bheidh ann meán ioncam cáilitheach nó ioncam nó cailteanas cáilitheach na gcomheintiteas atá lonnaithe sa dlínse le haghaidh na bliana fiosaí agus an dá bhliain fhioscacha roimhe sin.

Mura bhfuil aon chomheintiteas ag a bhfuil ioncam cáilitheach nó cailteanas cáilitheach lonnaithe sa dlínse sa chéad nó sa dara bliain fhioscach roimhe sin, eisíofar na blianta fhioscacha sin ón ríomh ar mheánioncam cáilitheach nó ar mheánioncam nó ar mheánchailteanas cáilitheach na dlínse sin.

3. Maidir le hioncam cáilitheach na gcomheintiteas atá lonnaithe i ndlínse le haghaidh bliain fhioscach, is éard a bheidh ann iomlán ioncaim uile na gcomheintiteas atá lonnaithe sa dlínse sin, arna laghdú nó arna méadú faoi aon choigeartú a dhéantar i gcomhréir le Caibidil III.
4. Maidir le hioncam nó cailiteanas cáilitheach na gcomheintiteas atá lonnaithe i ndlínse le haghaidh bliain fhioscach, is éard a bheidh ann glanioncam nó glanchailiteanas cáilitheach na dlínse sin mar a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 25(2) é.
5. Ní bheidh an t-eisiamh de minimis infheidhme maidir le comheintitis gan stát ná eintitis infheistíochta. Eisiafar ioncam agus ioncam nó cailiteanas cáilitheach na n-eintiteas sin ón ríomh ar an eisiamh de minimis.

Airteagal 30

Comheintitis faoi úinéireacht mhionlaigh

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'comheintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh' comheintiteas a bhfuil leas úinéireachta díreach nó indíreach de 30 % nó níos lú ag an máthaireintiteas deiridh ann;
  - (b) ciallaíonn 'máthaireintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh' comheintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh a bhfuil leasanna urlámhais ar seilbh aige, go díreach nó go hindíreach, i gcomheintiteas eile faoi úinéireacht mhionlaigh, ach amháin i gcás ina bhfuil leasanna urlámhais sa chéad eintiteas ar seilbh, go díreach nó go hindíreach, ag comheintiteas eile arís faoi úinéireacht mhionlaigh;
  - (c) ciallaíonn 'foghrúpa faoi úinéireacht mhionlaigh' máthaireintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh agus a fhochuideachtaí faoi úinéireacht mhionlaigh; agus
  - (d) ciallaíonn 'fochuideachta faoi úinéireacht mhionlaigh' comheintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh a bhfuil a leasanna urlámhais ar seilbh, go díreach nó go hindíreach, ag máthaireintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh.
2. An ríomh ar an ráta cánach éifeachtach agus an cháin bhreisiúcháin le haghaidh dlínse i gcomhréir le Caibidlí III go VII i ndáil le comhaltaí foghrúpa faoi úinéireacht mhionlaigh, beidh feidhm aige amháin is dá mba grúpa FIN ar leithligh nó grúpa náisiúnta mórsála gach foghrúpa faoi úinéireacht mhionlaigh.

Cánacha cumhdaithe coigeartaithe agus ioncam nó cailteanas cáilitheach comhaltaí foghrúpa faoi úinéireacht mhionlaigh, eisíofar iad ón gcinneadh faoi mhéid iarmharach ráta cánach éifeachtach an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála arna ríomh i gcomhréir le hAirteagal 25(1), agus ón nglanioncam cáilitheach a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 25(2).

3. Ráta cánach éifeachtach agus cáin bhreisiúcháin comheintitis atá faoi úinéireacht mhionlaigh nach comhalta d'fhoghrúpa faoi úinéireacht mhionlaigh é, ríomhfar ar bhonn eintitis i gcomhréir le Caibidlí III go VII iad.

Cánacha cumhdaithe coigeartaithe agus ioncam nó cailiteanas cáilitheach an chomheintitis faoi úinéireacht mhionlaigh, eisiafar iad ón gcinneadh faoi mhéid iarmharach ráta cánach éifeachtach an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála arna ríomh i gcomhréir le hAirteagal 25(1) agus ón nglanioncam cáilitheach a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 25(2).

Ní bheidh feidhm ag an mír seo maidir le comheintiteas faoi úinéireacht mhionlaigh ar eintiteas infheistíochta é.

Airteagal 30a

Tearmainn

De mhaolú ar Airteagal 25 go hAirteagal 30, áiritheoidh na Ballstáit, ar roghnú eintiteas comhdaithe, go measfar go mbeidh an cháin bhreisiúcháin atá dlite de ghrúpa i ndlínse áirithe a bheith cothrom le nialas do bhliain fhioscach má chomhlíonann leibhéal éifeachtach cánachais na gcomheintiteas atá lonnaithe sa dlínse sin na coinníollacha i gcomhaontú idirnáisiúnta cáilitheach maidir le tearmainn.

Chun críoch na míre roimhe seo, ciallaíonn comhaontú idirnáisiúnta cáilitheach maidir le tearmainn tacar rialacha agus coinníollacha idirnáisiúnta lenar thoiligh na Ballstáit go léir agus a thugann deis do ghrúpaí faoi raon feidhme na Treorach seo roghnú tairbhe a bhaint as tearmann amháin nó níos mó le haghaidh dlínse.

CAIBIDIL VI

RIALACHA SPEISIALTA MAIDIR LE hATHSTRUCHTÚRÚ

CORPARÁIDE AGUS STRUCTÚIR SEILBHE

Airteagal 31

An tairseach ioncaim chomhdhlúite a chur i bhfeidhm maidir le cumaisc agus díchumaisc grúpaí

1. Chun críoch an airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'cumasc' aon socrú lena ndéantar an méid seo a leanas:
    - (i) na heintitis ghrúpa uile a bhaineann le dhá ghrúpa ar leithligh nó níos mó, nó nach mór iad uile, tugtar faoi rialú comhchoiteann iad ar bhealach a fhágann gur eintitis chomhghrúpa iad; nó
    - (ii) eintiteas nach comhalta de ghrúpa ar bith a thugtar faoi rialú comhchoiteann le heintiteas nó le grúpa eile é ar bhealach a fhágann gur eintitis chomhghrúpa iad;
  - (b) ciallaíonn 'díchumasc' aon socrú lena ndéantar na heintitis ghrúpa a bhaineann le grúpa aonair a dheighilt ina dhá ngrúpa dhifriúla nó níos mó nach gcomhdhlúthaíonn an máthaireintiteas deiridh céanna iad a thuilleadh.
2. I gcás ina gcumascann dhá ghrúpa nó níos mó chun grúpa aonair a dhéanamh in aon cheann de na 4 bliana fhioscacha is déanaí as a chéile díreach roimh an mbliain fhioscach thástáilte, measfar tairseach ioncaim chomhdhlúite an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála dá dtagraítear in Airteagal 2 a bheith comhlíonta d'aon bhliain fhioscach roimh an gcumasc má tá iomlán na n-ioncam a chuimsítear ina ráitis airgeadais chomhdhlúite don bhliain fhioscach sin cothrom le EUR 750 000 000 nó níos mó ná sin.

3. I gcás ina gcumascann eintiteas nach comhalta de ghrúpa (an 'sprioc') é le heintiteas nó le grúpa ('an t-eintiteas is faighteoir') sa bhliain fhioscach thástáilte, agus nach bhfuil ráitis airgeadais chomhdhlúite ag an sprioc ná ag an eintiteas is faighteoir le haghaidh aon cheann de na 4 bliana fioscacha is déanaí as a chéile díreach roimh an mbliain fhioscach thástáilte, measfar tairseach ioncaim chomhdhlúite an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála a bheith comhlíonta le haghaidh na bliana sin má tá iomlán an ioncaim a chuimsítear ina ráitis airgeadais nó ina ráitis airgeadais chomhdhlúite le haghaidh na bliana sin cothrom le EUR 750 000 000 nó níos mó ná sin.
4. I gcás ina ndíchumascann grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála faoi raon feidhme na Treorach seo ina dhá ngrúpa nó níos mó (gach ceann ina 'ghrúpa díchumaiscthe'), measfar an tairseach ioncaim chomhdhlúite a bheith comhlíonta ag grúpa díchumaiscthe:
- (a) maidir leis an gcéad bhliain fhioscach thástáilte a dtagann deireadh léi tar éis an díchumaisc, má tá ioncam bliantúil EUR 750 000 000 nó níos mó ag an ngrúpa díchumtha sa bhliain sin;
  - (b) maidir leis an dara bliain nó leis an gceathrú bliain fhioscach thástáilte ar tháinig deireadh léi tar éis an díchumaisc, má tá ioncam bliantúil EUR 750 000 000 nó níos mó ag an ngrúpa díchumtha in dhá bhliain fhioscacha ar a laghad de na blianta fioscacha sin.

Airteagal 32

Comheintitis ag dul isteach i ngrúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála agus á fhágáil

1. Maidir le heintiteas (an 'sprioc') a iompaíonn ina chomheintiteas de chuid grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála nó eintiteas a éiríonn as a bheith ina chomheintiteas de sin mar thoradh ar leasanna úinéireachta díreacha nó indíreacha sa sprioc a bheith aistrithe, nó an sprioc a bheith iompaithe ina máthaireintiteas deiridh ar ghrúpa nua le linn bliain fhioscach (an 'bhliain éadála'), caithfear leis an sprioc mar chomhalta den ghrúpa FIN nó den ghrúpa náisiúnta mórsála chun críoch na Treorach seo ar choinníoll go n-áirítear sciar dá shócmhainní, dá dhliteanais, dá ioncam, dá chostais agus dá shreabha airgeadais ar bhonn líne ar líne i ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh sa bhliain éadála.

Ríomhfar ráta cánach éifeachtach agus cáin bhreiseiúcháin na sprice i gcomhréir le míreanna 2 go 8.

2. Sa bhliain éadála, ní chuirfidh grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála san áireamh ach glanioncam nó glanchaillteanas cuntasáochta airgeadais agus cánacha faoi chumhdach coigeartaithe na sprice a áirítear i ráitis chomhdhlúite airgeadais an mháthaireintitis deiridh chun críocha na Treorach seo.
3. Sa bhliain éadála, agus i ngach bliain fhioscach ina dhiaidh sin, bunófar ioncam nó cailiteanas cáilitheach agus cánacha cumhdaithe coigeartaithe na sprice ar luach stairiúil a sócmhainní agus a dliteanas de réir na leabhar.
4. Sa bhliain éadála, ní thabharfar san áireamh leis an ríomh ar chostais phárolla incháilithe na sprice de bhun Airteagal 27(3) ach na costais a léirítear i ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh.

5. An ríomh ar an luach de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe incháilithe na sprice de bhun Airteagal 27(4), coigeartófar é, i gcás inarb infheidhme, i gcomhréir leis an tréimhse a raibh an sprioc ina comhalta den ghrúpa FIN nó de ghrúpa náisiúnta mórskála le linn na bliana éadála.
6. Seachas an tsócmhainn cánach iarchurtha maidir le cailteanas cáilitheach, cuirfidh an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórskála is faighteoir san áireamh na sócmhainní cánach iarchurtha agus dliteanais chánach iarchurtha sprice a aistrítear idir grúpaí FIN nó grúpaí náisiúnta mórskála, cuirfidh sé san áireamh iad ar an mbealach céanna agus an méid céanna amhail is dá mbeadh an sprioc faoi rialú an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórskála is faighteoir nuair a tháinig na sócmhainní agus na dliteanais sin chun cinn;
7. Maidir le dliteanais chánach iarchurtha na sprice a áiríodh ina mhéid coigeartaithe cánach iarchurtha iomlán cheana, caithfidh an grúpa FIN [nó an grúpa náisiúnta mórskála] is diúscairteoir leo mar dhliteanais aisiompaithe, chun críoch Airteagal 21(7), agus mar dhliteanais ag eascairt ón ngrúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórskála is faighteoir leo sa bhliain éadála, ach amháin i gcás mar sin, go mbeidh feidhm ag aon laghdú ina dhiaidh sin ar chánacha cumhdaithe de bhun Airteagal 21(7) sa bhliain ina ndéantar an méid a athghabháil.
8. I gcás inar máthaireintiteas agus grúpeintiteas in dhá ghrúpa FIN nó i ngrúpa náisiúnta mórskála nó níos mó ná sin le linn na bliana éadála í an sprioc, cuirfidh sí an rialail um chuimsiú ioncaim i bhfeidhm ar leithligh maidir lena chion in-leithdháilte de cháin bhreisiúcháin comheintiteas ísealchánach a chinntear le haghaidh gach grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórskála.
9. De mhaolú ar mhíreanna 1 go dtí 8, maidir le héadáil nó le diúscairt leasa urlámhais i sprioc, caithfear léi mar éadáil nó mar dhiúscairt sócmhainní nó dliteanas, má chaitear le héadáil nó le diúscairt an leasa urlámhais sin ar an mbealach céanna a chaithfí le héadáil nó le diúscairt sócmhainní agus dliteanas sa dlínse ina bhfuil an sprioc lonnaithe, nó i gcás eintiteas atá trédhearcach go fíoscach, sa dlínse ina bhfuil na sócmhainní lonnaithe agus go bhforchuirtear cáin chumhdaithe ar an díoltóir bunaithe ar an difríocht idir a mbonn cánach agus an chomaoin a íoctar mar mhalairt ar an leas urlámhais nó luach cóir na sócmhainní agus na dliteanas.

Airteagal 33

Sócmhainní agus dliteanais a aistriú

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'atheagrú' sócmhainní agus dliteanais a chlaohlú nó a aistriú amhail mar a dhéanfaí i gcumasc, i ndeacra, i leachtú, nó in idirbheart comhchosúil sna cásanna seo a leanas:
    - (i) gurb é atá i gcomaoin an aistrithe, ina n-iomláine nó go páirteach, leasanna cothromais arna n-eisiúint ag an gcomheintiteas is faighteoir nó ag duine a bhfuil baint aige leis an gcomheintiteas is faighteoir, nó, i gcás leachtú, leasanna cothromais na sprice nó, i gcás nach dtugtar aon chomaoin, i gcás nach mbeadh aon tábhacht eacnamaíoch ag baint le leas cothromais a eisiúint;
    - (ii) níl gnóthachan ná cailteanas an eintitis atá ag diúscairt na sócmhainní sin faoi réir cánach, go hiomlán nó go páirteach; agus
    - (iii) ceanglaíonn dlíthe cánach na dlínse ina bhfuil an comheintiteas is faighteoir lonnaithe ar an gcomheintiteas is faighteoir ioncam inchánach a ríomh tar éis na diúscartha nó na héadála, agus é ag baint úsáid as bonn cánach an chomheintitis diúscartha sna sócmhainní, arna choigeartú i gcomhair gnóthachan nó cailteanas neamhcháilitheach ar bith ar an diúscairt nó ar an éadáil.
  - (b) ciallaíonn 'gnóthachan nó cailteanas neamhcháilitheach' an ceann is lú de ghnóthachan nó cailteanas an eintitis is aistritheoir a eascraíonn ón atheagrú atá faoi réir cánach i suíomh an eintitis is aistritheoir agus an gnóthachan nó an cailteanas cuntasaíochta airgeadais a eascraíonn ón atheagrú.

2. Comheintiteas a dhiúscaíonn sócmhainní agus dliteanais (an 't-eintiteas is aistritheoir'), áireoidh sé an gnóthachan nó an cailteanas a eascraíonn ón diúscairt sin sa ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach.

Comheintiteas a fhaigheann sócmhainní agus dliteanais (an 't-eintiteas is faighteoir'), cinntfidh sé a ioncam nó a chaillteanas cáilitheach bunaithe ar an luach de réir na leabhar a ghabhann leis na sócmhainní agus na dliteanais a fhaightear arna chinneadh faoin gcaighdeán cuntasáíochta airgeadais a úsáidtear in ullmhú chuntais airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh.

3. De mhaolú ar mhír 2, déanfar an méid seo a leanas i gcás ina ndéantar sócmhainní nó dliteanais a dhiúscairt nó a fháil i gcomhthéacs atheagraithe:

- (a) eisiafaidh an t-eintiteas is aistritheoir aon ghnóthachan nó cailteanas a eascraíonn ón diúscairt sin ón ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach; agus
- (b) cinntfidh an t-eintiteas éadála a ioncam nó a chaillteanas cáilitheach ar bhonn an luacha de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní agus le dliteanais fhaighte an eintitis is aistritheoir tráth a aistrítear iad.

4. De mhaolú ar mhíreanna 2 agus 3, i gcás ina ndéantar an t-aistriú sócmhainní agus dliteanais i gcomhthéacs atheagrú a bhfuil gnóthachan nó cailteanas neamhcháilitheach le haghaidh an eintitis is aistritheoir mar thoradh air, déanfar an méid seo a leanas:

- (a) áireoidh an t-eintiteas is aistritheoir an gnóthachan nó an cailteanas ar an diúscairt i ríomh a ioncaim nó a chaillteanais cháilithigh go feadh mhéid an ghnóthachain nó an chaillteanais neamhcháilithigh; agus

(b) cinnfidh an t-eintiteas is faighteoir a ioncam nó a chaillteanas cáilitheach tar éis na héadála agus é ag úsáid an luacha de réir na leabhar a ghabh leis na sócmhainní agus na dliteanais fhaighte ag an eintiteas is aistritheoir tráth na diúscartha, arna choigeartú i gcomhréir le rialacha cánach áitiúla an eintitis is faighteoir chun an gnóthachan nó an caillteanas neamhcháilitheach a chur san áireamh.

5. Arna roghnú sin don chomheintiteas is comhdaitheoir, i gcás ina gceanglaítear ar chomheintiteas bonn a shócmhainní agus méid a dhliteanas a choigeartú chuig luach cothrom chun críoch cánach sa dlínse ina bhfuil sé lonnaithe nó i gcás ina gceadaítear dó déanamh amhlaidh, féadfaidh an comheintiteas sin na nithe seo a leanas a dhéanamh:

(a) a áireamh, sa ríomh ar a ioncam nó ar a chaillteanas cáilitheach, méid gnóthachain nó caillteanais i leith gach ceann dá shócmhainní agus dá dhliteanais, ar méid é:

(i) cothrom leis an difríocht idir an luach de réir na leabhar a ghabh leis an tsócmhainn nó leis an dliteanas sin chun críoch cuntasáíochta airgeadais díreach roimh dháta an teagmhais lenar gníomhachtaíodh an coigeartú cánach (an 'teagmhas truíceartha') agus luach cóir na sócmhainne nó an dliteanais díreach tar éis an teagmhais truíceartha; agus

(ii) arna laghdú (nó arna mhéadú) tríd an ngnóthachan nó an caillteanas neamhcháilitheach, más ann, a eascraíonn ón teagmhas truíceartha;

(b) luach cóir na sócmhainne nó an dliteanais chun críoch cuntasáíochta airgeadais díreach tar éis an teagmhais ghníomhachtaithe a úsáid chun ioncam nó caillteanas cáilitheach a ríomh sna blianta fíoscacha ar tháinig deireadh leo tar éis an teagmhais truíceartha;

- (c) iomlán glan na méideanna a chinntear i bpointe (a) a áireamh in ioncam nó cailteanas cáilitheach an chomheintitis ar cheann de na bealaí seo a leanas:
- (i) áirítear iomlán glan na méideanna sa bhliain fhioscach ina dtarlaíonn an teagmhas truceartha; nó
  - (ii) áirítear méid atá comhionann le hiomlán glan na méideanna roinnte ar chúig sa bhliain fhioscach ina dtarlaíonn an teagmhas truceartha, agus i ngach ceann de na ceithre bliana fioscacha díreach ina dhiaidh sin, ach amháin má fhágann an comheintiteas an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórsála i mbliain fhioscach amháin sa tréimhse sin, agus sa chás sin, áireofar an méid atá fágtha go hiomlán sa bhliain fhioscach sin.

Airteagal 34

Gníomhaíochtaí comhpháirteacha

1. Chun críoch an Airteagail sin, ciallaíonn 'comhfhiontar' eintiteas a dtuairiscítear a thorthaí airgeadais faoi mhodh an chothromais i ráitis airgeadais chomhdhlúite an mháthaireintitis deiridh, ar choinníoll go bhfuil 50 % ar a laghad de leas úinéireachta an mháthaireintitis deiridh, ar seilbh go díreach nó go hindíreach ag an máthaireintiteas deiridh féin.

Ní áirítear le comhfhiontar:

- (a) máthaireintiteas deiridh grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála nach mór dó an riail maidir le cuimsiú ioncaim a chur i bhfeidhm;
- (b) eintiteas eisiata mar a shainmhínítear in Airteagal 2 é;

- (c) eintiteas a shealbhaítear a leasanna úinéireachta ag grúpa FIN nó ag grúpa náisiúnta mhórsála go díreach trí eintiteas eisiata dá dtagraítear in Airteagal 2 agus:
  - (i) a oibríonn go heisiach, nó nach mór go heisiach, chun sócmhainní a shealbhú nó chun cistí a infheistiú ar mhaithe lena infheisteoirí;
  - (ii) a dhéanann gníomhaíochtaí atá coimhdeach leo sin a dhéanann an t-eintiteas eisiata; nó
  - (iii) déantar cuid mhór dá hioncam go léir a eisiamh ó ríomh an ioncaim nó an chailteanais cháilithigh i gcomhréir le hAirteagal 15 (2) (b) agus (c).
- (d) eintiteas atá i seilbh grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála atá comhdhéanta go heisiach d'eintitis eisiata; nó
- (e) cleamhnaí comhfhiontair.

1a. Chun críoch an Airteagail seo, ciallaíonn 'cleamhnaí comhfhiontair':

- (a) eintiteas a bhfuil a shócmhainní, a dliteanais, a ioncam, a chostais agus a shreabha airgid á gcomhdhlúthú ag comhfhiontar faoi chaighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha nó a gcomhdhlúthófaí dá gceanglófaí ar an gcomhfhiontar na sócmhainní, na dliteanais, an t-ioncam, na costais agus na sreabha airgid sin a chomhdhlúthú faoi chaighdeán cuntasáíochta airgeadais inghlactha; nó
- (b) buanbhunaíocht a bhfuil a príomheintiteas ina chomhfhiontar nó ina chleamhnaí comhfhiontair. Sna cásanna sin, déileálfar leis an mbuanbhunaíocht mar chleamhnaí comhfhiontair ar leithligh.

2. Máthaireintiteas a bhfuil leas úinéireachta i gcomhfhiontar nó i gcleamhnaí comhfhiontair (dá ngairtear le chéile grúpa comhfhiontar) ar seilbh aige, go díreach nó go hindíreach, cuirfidh sé an RCI i bhfeidhm maidir lena chion in-leithdháilte de cháin bhreisiúcháin gach comhalta den ghrúpa comhfhiontar i gcomhréir le hAirteagail 5 go 9.
3. Déanfar an ríomh ar cháin bhreisiúcháin an chomhfhiontair agus a chleamhnaithe comhfhiontair i gcomhréir le Caibidlí III go VII, amhail is gur chomheintitis grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála ar leithligh iad, agus gurb é an comhfhiontar máthaireintiteas deiridh an ghrúpa sin.
4. Laghdófar an cáin bhreisiúcháin atá dlite ag an ngrúpa comhfhiontar faoi chion in-leithdháilte gach máthaireintitis den cháin bhreisiúcháin faoi mhír 2 de gach comhalta den ghrúpa comhfhiontar, cáin bhreisiúcháin a thugtar faoi réim faoi mhír 3. Aon mhéid den cháin bhreisiúcháin atá fágtha, cuirfear leis an méid cháin bhreisiúcháin UTPR iomlán de bhun Airteagal 13(2) é.

Chun críoch na míre seo, ciallaíonn 'cáin bhreisiúcháin atá dlite ón ngrúpa comhfhiontar' cion in-leithdháilte an mháthaireintitis de cháin bhreisiúcháin an chomhfhiontair agus a chleamhnaithe comhfhiontair, dá dtagraítear le chéile mar ghrúpa comhfhiontar.

Airteagal 35
Grúpaí FIN ilmháthar

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'grúpa FIN ilmháthar nó grúpa náisiúnta mórscéala' dhá ghrúpa nó níos mó ná sin a ndéanann máthaireintitis deiridh na ngrúpaí sin comhshocrú ar struchtúr stápláilte nó socrú déliostaithe é lena gcuimsítear eintiteas nó buanbhunaíocht amháin ar a laghad den ghrúpa comhcheangailte atá lonnaithe i ndlínse dhifriúil maidir le suíomh eintitis eile an ghrúpa chomhcheangailte;
  - (b) ciallaíonn 'struchtúr stápláilte' comhshocrú a dhéanann dhá mháthaireintiteas deiridh nó níos mó ná sin a bhaineann le grúpaí ar leithligh, comhshocrú a bhfuil an méid seo a leanas i gceist leis:
    - (i) 50 % nó níos mó de na leasanna úinéireachta i máthaireintitis deiridh grúpaí ar leithligh, a luaitear ar phraghas aonair má liostaítear iad agus atá comhcheangailte le chéile, de bharr foirm úinéireachta, srianta ar aistriú nó téarmaí nó coinníollacha eile, agus nach féidir a aistriú nó a thrádáil go neamhspleách; agus
    - (ii) ullmhaíonn ceann de na máthaireintitis deiridh ráitis airgeadais chomhdhlúite ina dtíolactar sócmhainní, dliteanais, ioncam, costais agus sreabha airgid na n-eintiteas uile sna grúpaí lena mbaineann le chéile mar shócmhainní, mar dhliteanais, mar ioncam, mar chostais agus mar shreabha airgid aonaid eacnamaíoch aonair, agus go gceanglaíonn córas rialála iad a bheith iniúchta go seachtrach.

(c) ciallaíonn 'comhshocrú déliostaithe' comhshocrú a dhéanann dhá mháthaireintiteas deiridh nó níos mó ná sin a bhaineann le grúpaí ar leithligh, comhshocrú faoina ndéantar an méid seo a leanas:

- (i) comhaontaíonn na máthaireintitis deiridh a ngnó a chomhcheangal trí chonradh amháin;
- (ii) de bhun socrúithe conarthacha, déanfaidh na máthaireintitis deiridh dáileadh, i ndáil le díbhinní agus faoi leachtú, ar a scairshealbhóirí, agus sin bunaithe ar chóimheas seasta;
- (iii) bainistítear gníomhaíochtaí na máthaireintiteas deiridh mar aonad eacnamaíoch aonair faoi chomhshocrúithe conarthacha ach coinnítear eintitis dhlítheanacha ar leithligh gach ceann de na máthaireintitis deiridh;
- (iv) leasanna úinéireachta na máthaireintiteas deiridh atá sa chomhaontú, déantar na leasanna sin a lua, a thrádáil agus a aistriú go neamhspleách i margáí caipitil difriúla; agus
- (v) ullmhaíonn na máthaireintitis deiridh ráitis airgeadais chomhdhlúite ina dtíolactar sócmhainní, dliteanais, ioncam, costais agus sreabha airgid eintiteas atá sna grúpaí uile mar shócmhainní, mar dhliteanais, mar ioncam, mar chostais agus mar shreabha airgid aonaid eacnamaíoch aonair a gceanglaíonn córas rialála nach mór iniúchadh seachtrach a dhéanamh orthu.

2. I gcás ina bhfuil eintitis agus comheintitis de dhá ghrúpa nó níos mó ina gcuid de ghrúpa FIN ilmháthar nó de ghrúpa náisiúnta mórscéala, caithfear le heintitis agus le comheintitis gach grúpa mar chomhaltaí de ghrúpa FIN ilmháthar nó de ghrúpa náisiúnta mórscéala amháin.

Caithfear le heintiteas, nach eintiteas eisiata é, mar chomheintiteas má chomhdhlúthaíonn an grúpa FIN ilmháthar nó an grúpa náisiúnta mórsála é ar bhonn líne ar líne, nó má tá a leasanna úinéireachta ar seilbh ag eintitis sa ghrúpa FIN ilmháthar nó sa ghrúpa náisiúnta mórsála.

3. Is éard a bheidh i ráitis airgeadais chomhdhlúite an ghrúpa FIN ilmháthar nó an ghrúpa náisiúnta mórsála na ráitis airgeadais chomhdhlúite chomhcheangailte dá dtagraítear sna sainmhínte ar struchtúr stápláilte nó ar chomhshocrú déliostaithe i mír 1, ar ráitis iad a ullmhaítear faoi chaighdeán cuntasáochta airgeadais inghlactha, caighdeán a mheastar gurb é caighdeán cuntasáochta an mháthaireintitis deiridh.
4. Is éard a bheidh i máthaireintitis deiridh na ngrúpaí ar leithligh lena gcomhdhéantar an grúpa FIN ilmháthar nó an ghrúpa náisiúnta mórsála máthaireintitis deiridh an ghrúpa FIN ilmháthar nó an ghrúpa náisiúnta mórsála.

Agus an Treoir seo á cur i bhfeidhm i leith grúpa FIN ilmháthar nó grúpa náisiúnta mórsála, beidh feidhm ag aon tagairtí do mháthaireintiteas deiridh, de réir mar is gá, amhail is gur tagairtí do roinnt máthaireintiteas deiridh éagsúil iad.

5. Máthaireintitis an ghrúpa FIN ilmháthar nó an ghrúpa náisiúnta mórsála atá lonnaithe i mBallstát, lena n-áirítear gach máthaireintiteas deiridh, cuirfidh siad an riail um chuimsiú ioncaim i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagail 5 go 9 i leith a gcion in-leithdháilte de cháin bhreisiúcháin na gcomheintiteas ísealchánach.
6. Cuirfidh comheintitis an ghrúpa FIN ilmháthar nó an ghrúpa náisiúnta mórsála atá lonnaithe i mBallstát UTPR i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagail 11, 12 agus 13, agus cuirfidh siad san áireamh cáin bhreisiúcháin gach comheintiteas ísealchánach atá ina chomhalta den ghrúpa FIN ilmháthar nó den ghrúpa náisiúnta mórsála.

7. Cuirfidh máthaireintitis deiridh an ghrúpa FIN ilmháthar nó an ghrúpa náisiúnta ilnáisiúnta an tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin isteach i gcomhréir le hAirteagal 42(2), ach amháin má cheapann siad eintiteas is comhdaitheoir ainmnithe aonair de réir bhrí Airteagal 42(3). Cuimseofar leis an tuairisceán sin faisnéis a bhaineann le gach ceann de na grúpaí lena gcomhdhéantar an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórsála ilmháthar.

CAIBIDIL VII

CÓRAIS NEODRACHTA CÁNACH AGUS CÓRAIS

DÁILEACHÁN

Airteagal 36

Máthaireintiteas deiridh ar eintiteas tréshreafa é

1. Ioncam cáilitheach eintitis tréshreafa ar máthaireintiteas deiridh é, laghdófar an t-ioncam sin, le haghaidh na bliana fioscaí, faoin méid ioncaim cháilithigh atá inchurtha i leith sealbhóir leasa úinéireachta (an 'sealbhóir úinéireachta') san eintiteas tréshreafa, ar na coinníollacha seo a leanas:
- (a) tá an sealbhóir faoi réir cánach ar an ioncam le haghaidh tréimhse inchánach a dtagann deireadh léi laistigh de 12 mhí tar éis dheireadh na bliana fioscaí sin, cáin a ghearrtar ar ráta ainmniúil atá cothrom leis an íosráta cánach nó níos mó ná sin; nó
  - (b) is féidir a mheas go réasúnach go bhfuil méid comhiomlánaithe cánacha cumhdaithe coigeartaithe an mháthaireintitis deiridh agus cánacha a íocann an sealbhóir úinéireachta ar ioncam den sórt sin laistigh de 12 mhí tar éis dheireadh na bliana fioscaí, cothrom leis an ioncam sin arna iolrú faoin íosráta cánach nó go bhfuil an méid cánach níos mó ná sin.

2. Ioncam cáilitheach eintitis tréshreafa ar máthaireintiteas deiridh é, laghdófar an t-ioncam sin chomh maith, le haghaidh na bliana fioscaí, faoin méid ioncaim cháilithigh a leithdháiltear ar an sealbhóir úinéireachta san eintiteas tréshreafa ar choinníoll gur ceann de na nithe seo a leanas an sealbhóir úinéireachta:
- (a) duine nádúrtha atá ina chónaí chun críoch cánach sa dlínse ina bhfuil an máthaireintiteas deiridh lonnaithe agus a bhfuil leasanna úinéireachta ar seilbh aige lena léirítear ceart ar 5 % de bhrabúis agus de shócmhainní an mháthaireintitis deiridh nó níos lú ná sin; nó
  - (b) eintiteas rialtais, eagraíocht idirnáisiúnta eagraíocht neamhbhrabúsach nó ciste pinsin ar a bhfuil cónaí chun críoch cánach sa dlínse ina bhfuil an máthaireintiteas deiridh lonnaithe agus a bhfuil leasanna úinéireachta ar seilbh aige lena léirítear ceart ar 5 % de bhrabúis agus de shócmhainní an mháthaireintitis deiridh nó níos lú ná sin.
3. Cailteanas cáilitheach eintitis tréshreafa ar máthaireintiteas deiridh é, laghdófar an cailteanas sin chomh maith, le haghaidh na bliana fioscaí, faoin méid cailteanais cháilithigh is inchurtha i leith an tsealbhóra úinéireachta san eintiteas tréshreafa.
- Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír sa mhéid is nach gceadaítear don sealbhóir úinéireachta an cailteanas sin a úsáid sa ríomh ar a ioncam inchánach.
4. Cánacha cumhdaithe eintitis tréshreafa ar máthaireintiteas deiridh é, laghdófar go comhréireach iad chomh maith chuig an méid ioncaim cháilithigh arna laghdú i gcomhréir le míreanna 1 agus 2.
5. Buanbhunaíocht trína ndéanann eintiteas tréshreafa ar máthaireintiteas deiridh é a ghnó go hiomlán nó go páirteach nó trína ndéantar go hiomlán nó go páirteach gnó eintitis atá trédhearcach ó thaobh cánach de, beidh feidhm ag míreanna 1, 2, 3 agus 4 maidir leis an mbuanbhunaíocht sin ar choinníoll go bhfuil leas úinéireachta an mháthaireintitis deiridh sin san eintiteas atá trédhearcach go fíoscach, go bhfuil an leas sin ar seilbh go díreach nó trí shlabhra eintiteas atá trédhearcach go fíoscach.

Airteagal 37

*Máthaireintiteas deiridh atá faoi réir córas díbhinní in-*asbhainte**

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'córas díbhinní in-*asbhainte*' córas cánach lena gcuirtear leibhéal cánach aonair i bhfeidhm ar ioncam úinéirí eintitis trí na brabúis a dháiltear ar na húinéirí a *asbhaint* nó a eisiamh ó ioncam an eintitis nó trí chomharchumann a dhíolmhú ón gcánachas;
  - (b) ciallaíonn 'díbhinn in-*asbhainte*' an méid seo a leanas i dtaca le comheintiteas atá faoi réir córas díbhinní in-*asbhainte*:
    - (i) dáileachán brabús ar shealbhóir leasa úinéireachta sa chomheintiteas, dáileachán is in-*aisbhainte* ó ioncam inchánach an chomheintitis faoi dhlíthe na dlínse ina bhfuil sé lonnaithe; nó
    - (ii) díbhinn phátrúnachta a íoctar le comhalta comharchumainn; agus
  - (c) ciallaíonn 'comharchumann' eintiteas a mhargaíonn nó a fhaigheann earraí nó seirbhísí go comhpháirteach thar ceann a chomhaltaí ar eintiteas é atá faoi réir córas cánach sa dlínse ina bhfuil sé lonnaithe lena n-áirithítear an neodracht cánach i leith earraí nó seirbhísí a dhíolann na comhaltaí tríd an gcomharchumann nó a fhaigheann na comhaltaí tríd an gcomharchumann.

2. Máthaireintiteas deiridh grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála atá faoi réir córas díbhinní in-asbhainte, laghdóidh sé a ioncam cáilitheach suas go nialas, le haghaidh na bliana fioscaí, faoin méid a dháiltear mar dhíbhinn in-aisbhainte laistigh de 12 mhí tar éis dheireadh na bliana fioscaí, ar na coinníollacha seo a leanas:
- (a) tá an díbhinn faoi réir cánach faoi chúram an fhaighteora le haghaidh tréimhse inchánach a dtagann deireadh léi laistigh de 12 mhí tar éis dheireadh na bliana fioscaí, cáin a ghearrtar ag ráta ainmnithe atá cothrom leis an íosráta cánach nó níos mó ná sin; nó
  - (b) is féidir a mheas go réasúnach go bhfuil méid comhiomlánaithe cánacha cumhdaithe coigeartaithe agus cánacha an mháthaireintitis deiridh a íocann an faighteoir ar an díbhinn sin cothrom leis an ioncam sin arna iolrú faoin íosráta cánach nó go bhfuil an cháin níos mó ná sin.
3. Máthaireintiteas deiridh grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála atá faoi réir córas díbhinní in-asbhainte, laghdóidh sé a ioncam cáilitheach suas go nialas le haghaidh na bliana fioscaí faoin méid a dháileann sé mar dhíbhinn in-aisbhainte laistigh de 12 mhí tar éis dheireadh na bliana fioscaí, ar choinníoll gur ceann de na nithe seo a leanas é an faighteoir:
- (a) duine nádúrtha, agus is díbhinn phátrúnachta ó chomharchumann soláthair í an díbhinn a fhaightear;
  - (b) duine nádúrtha atá ina chónaí chun críoch cánach sa dlínse chéanna ina bhfuil an máthaireintiteas deiridh lonnaithe agus a bhfuil leasanna úinéireachta ar seilbh aige lena léirítear ceart ar 5 % de bhrabúis agus de shócmhainní an mháthaireintitis deiridh nó níos lú ná sin; nó
  - (c) eintiteas rialtais, eagraíocht idirnáisiúnta, eagraíocht neamhbhrabúsach nó ciste pinsin seachas eintiteas seirbhísí pinsin ar a bhfuil cónaí chun críoch cánach sa dlínse ina bhfuil an máthaireintiteas deiridh lonnaithe.

4. Cánacha cumhdaithe máthaireintitis deiridh, seachas na cánacha ar ceadaíodh an asbhaint díbhinne ina leith, laghdófar na cánacha sin go comhréireach chuig an méid ioncain cháilithigh arna laghdú i gcomhréir le míreanna 2 agus 3.
5. I gcás ina bhfuil leas úinéireachta i gcomheintiteas eile atá faoi réir córas díbhinní in-asbhainte ar seilbh ag an máthaireintiteas deiridh go díreach nó trí shlabhra comheintiteas den sórt sin, atá faoi réir an chórais díbhinní in-asbhainte, beidh feidhm ag míreanna 2 go dtí 4 maidir le haon chomheintiteas eile atá lonnaithe i ndlínse an mháthaireintitis deiridh atá faoi réir an chórais díbhinní in-asbhainte, a mhéid a dháileann an máthaireintiteas deiridh a ioncam cáilitheach a thuilleadh ar fhaighteoirí a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach i míreanna 2 agus 3.
6. Chun críoch mhír 2, díbhinn pátrúnachta a dháileann comharchumann soláthair, caithfear léi mar dhíbhinn atá faoi réir cánach faoi chúram an fhaighteora a mhéid a laghdaíonn an díbhinn sin speansas nó costas in-aisbhainte sa ríomh ar ioncam nó ar chailteanas inchánach an fhaighteora.

Airteagal 38

Córais cánach dáileachán incháilithe

1. Féadfaidh comheintiteas is comhdaitheoir roghnú a dhéanamh dó féin nó i dtaca le comheintiteas eile atá faoi réir córas cánach dáileachán incháilithe an méid a chinntear mar cháin dáileachán measta i gcomhréir le mír 2 den Airteagal seo a chuimsiú i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe an chomheintitis le haghaidh na bliana fioscaí.

Déanfar an roghnú go bliantúil i gcomhréir le hAirteagal 43(2) agus beidh feidhm aige maidir leis na comheintitis uile atá lonnaithe sa dlínse sin.

2. Is éard a bheidh i méid na cánach dáileachán measta an ceann is lú díobh seo a leanas:
  - (a) an méid cánacha cumhdaithe coigeartaithe is gá chun an ráta cánach éifeachtach, mar a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 26(2) le haghaidh na dlínse i gcomhair na bliana fioscaí, a mhéadú chuig an íosráta cánach; nó
  - (b) an méid cánach a bheadh dlite dá ndáilfeadh na comheintitis atá lonnaithe sa dlínse a n-ioncam iomlán atá faoi réir an chórais cánach dáileachán incháilithe le linn bliain den sórt sin.

3. I gcás ina ndéantar roghnú faoi mhír 1, bunófar cuntas athghabhála um cháin dáileachán measta le haghaidh gach bliana fioscaí a bhfuil feidhm ag an roghnú sin maidir léi. An méid cánach dáileachán measta a chinntear i gcomhréir le mír 2 don dlínse, cuirfear leis an gcuntas athghabhála um cháin dáileachán measta é le haghaidh na bliana fioscaí inar bunaíodh é.

Ag deireadh gach bliana fioscaí, laghdófar in ord croineolaíoch na méideanna amuigh sna cuntais athghabhála um cháin dáileachán measta le haghaidh blianta foscacha roimhe sin, suas go nialas, faoi na cánacha a d'íoc an comheintiteas le linn na bliana fioscaí i ndáil le dáileacháin mheasta nó iarbhír.

Aon mhéid iarmharach sna cuntais athghabhála um cháin dáileachán measta atá fós iontu tar éis an dara fomhír a chur i bhfeidhm, laghdófar é, suas go nialas, faoi mhéid atá cothrom leis an nglanchaillteanas cáilitheach ó dhlínse arna iolrú faoin íosráta cánach.

4. Aon mhéid iarmharach de ghlanchaillteanas cáilitheach arna iolrú faoin íosráta cánach atá fós ann tar éis an fhomhír dheireanach i mír 3 a chur i bhfeidhm le haghaidh na dlínse, tabharfar ar aghaidh é chuig na blianta foscacha ina dhiaidh sin agus laghdófar leis aon mhéid iarmharach sna cuntais athghabhála um cháin dáileachán measta atá fós ann tar éis mír 3 a chur i bhfeidhm.

5. An t-iarmhéid gan íoc, más ann dó, atá sa chuntas athghabhála um cháin dáileachán measta ar an lá deireanach den cheathrú bliain fhioscach tar éis an cuntas sin a bhunú, caithfear leis mar laghdú ar na cánacha cumhdaithe coigeartaithe a cinneadh roimhe sin do bhliain den sórt sin. Ní mór ráta cánach éifeachtach agus cáin bhreisiúcháin do bhliain fhioscach den sórt sin a ríomh dá réir, i gcomhréir le hAirteagal 28(1).

6. Cánacha a íoctar le linn na bliana fiosaí i ndáil le dáileacháin mheasta nó iarbhír, ní chuimseofar le cánacha cumhdaithe coigeartaithe iad a mhéid a laghdaíonn siad cuntas athghabhála um cháin dáileachán measta i gcomhréir le míreanna 3 agus 4.
7. I gcás ina bhfágann comheintiteas atá faoi réir roghnú faoi mhír 1 an grúpa FIN nó an grúpa náisiúnta mórsála nó i gcás ina n-aistrítear a shócmhainní uile nach mór chuig duine nach comheintiteas é de chuid an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála chéanna atá lonnaithe sa dlínse chéanna, aon iarmhéid gan íoc sna cuntais athghabhála um cháin dáileachán measta i mblianta fiosaí sin inar bunaíodh na cuntais sin, caithfear leis na hiarmhéideanna sin mar laghdú ar na cánacha cumhdaithe coigeartaithe le haghaidh gach ceann de na blianta fiosaí sin i gcomhréir le hAirteagal 28(1).

Aon mhéid cánach breisiúcháin breise atá dlite, iolrófar faoin gcóimheas seo a leanas é chun an cháin bhreisiúcháin bhreise atá dlite le haghaidh na dlínse a ríomh:

Ioncam cáilitheach an chomheintitis
Glanioncam cáilitheach na dlínse

sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás ina gcinnfear ioncam cáilitheach an chomheintitis i gcomhréir le Caibidil III le haghaidh gach bliana fiosaí ina bhfuil iarmhéid gan íoc sna cuntais athghabhála um cháin dáileachán measta le haghaidh na dlínse; agus
- (b) i gcás ina gcinnfear an glanioncam cáilitheach le haghaidh na dlínse i gcomhréir le hAirteagal 25(2) le haghaidh gach bliana fiosaí ina bhfuil iarmhéid gan íoc sna cuntais athghabhála um cháin dáileachán measta le haghaidh na dlínse.

Airteagal 39

An ráta cánach éifeachtach agus cáin bhreisiúcháin eintitis infheistíochta a chinneadh

1. I gcás inar eintiteas infheistíochta nach bhfuil trédhearcach go fíoscach agus nach ndearna roghnú i gcomhréir le hAirteagail 40 agus 41 é comheintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála, ríomhfar ráta cánach éifeachtach an eintitis infheistíochta sin ar leithligh ó ráta cánach éifeachtach na dlínse ina bhfuil sé lonnaithe.
2. Beidh ráta cánach éifeachtach an eintitis infheistíochta dá dtagraítear i mír 1 cothrom lena chánacha cumhdaithe coigeartaithe arna roinnt ar mhéid atá cothrom le cion in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála in ioncam nó i gcaillteanas cáilitheach an eintitis infheistíochta.

I gcás ina bhfuil níos mó ná eintiteas infheistíochta amháin lonnaithe i ndlínse, ríomhfar a ráta cánach éifeachtach trína gcánacha cumhdaithe coigeartaithe mar aon le cion in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála ina n-ioncam nó ina gcaillteanas cáilitheach a chomhcheangal le chéile.

3. Is éard a bheidh i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe eintitis infheistíochta dá dtagraítear i mír 1 na cánacha cumhdaithe coigeartaithe atá inchurtha i leith chion in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála in ioncam cáilitheach an eintitis infheistíochta agus na cánacha cumhdaithe a leithdháiltear ar an eintiteas infheistíochta i gcomhréir le hAirteagal 23. Ní áirítear i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe an eintitis infheistíochta aon chánacha cumhdaithe a d'fhabhraigh an t-eintiteas infheistíochta i leith ioncaim nach cuid é de sciar in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála d'ioncam an eintitis infheistíochta.

4. Is éard a bheidh i gcáin bhreisiúcháin eintitis infheistíochta dá dtagraítear i mír 1, méid atá cothrom le céatadán cánach breisiúcháin an eintitis infheistíochta arna iolrú faoi mhéid atá cothrom leis an difríocht idir cion in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála in ioncam cáilitheach an eintitis infheistíochta agus an t-eisiamh ioncaim bunaithe ar shubstaint a ríomhtar le haghaidh an eintitis infheistíochta.

Is éard a bheidh i gcéatadán cánach breisiúcháin an eintitis infheistíochta méid dearfach atá cothrom leis an difríocht idir an t-íosráta cánach agus ráta cánach éifeachtach an eintitis infheistíochta sin.

I gcás ina bhfuil níos mó ná eintiteas infheistíochta amháin lonnaithe i ndlínse, ríomhfar a ráta cánach éifeachtach trína méideanna eisiata ioncaim bunaithe ar shubstaint mar aon le cion in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála ina n-ioncam nó ina gcaillteanas cáilitheach a chomhcheangal le chéile.

5. Cinnfear eisiamh ioncaim eintitis infheistíochta bunaithe ar shubstaint i gcomhréir le hAirteagail 27(1) go 27(7). Sócmhainní inlámhsithe incháilithe agus costais phárolla incháilithe le haghaidh fostaithe incháilithe a tugadh san áireamh le haghaidh eintiteas infheistíochta den sórt sin, laghdófar iad i gcomhréir le cion in-leithdháilte an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála in ioncam cáilitheach an eintitis infheistíochta arna roinnt ar ioncam cáilitheach iomlán an eintitis infheistíochta sin.

6. Chun críoch an Airteagal seo, cinnfear an sciar in-leithdháilte den ghrúpa FIN nó den ghrúpa náisiúnta mórsála in ioncam nó cailteanas cáilitheach eintitis infheistíochta i gcomhréir le hAirteagal 8 gan a chur san áireamh ach leasanna nach bhfuil faoi réir roghnaithe i gcomhréir le hAirteagail 40 agus 41.

Airteagal 40

Roghnú chun caitheamh le heintiteas infheistíochta mar eintiteas atá trédhearcach go fíoscach

1. Chun críoch an Airteagail seo, ciallaíonn eintiteas infheistíochta árachais eintiteas a chomhlíonfadh na sainmhínithe ar chiste infheistíochta a leagtar amach in Airteagal 3, pointe (25) nó ar mheán infheistíochta réadmhaoine a leagtar amach in Airteagal 3, pointe (26) mura mbunófaí i ndáil le dliteanais faoi chonradh árachais nó faoi chonradh blianachta é agus mura mbeadh sé ar úinéireacht iomlán ag eintiteas atá faoi réir rialáil sa dlínse ina bhfuil sé lonnaithe mar chuideachta árachais.
2. Arna roghnú sin don chomheintiteas is comhdaitheoir, féadfar caitheamh le comheintiteas is comhdaitheoir gur eintiteas infheistíochta é nó le heintiteas infheistíochta árachais mar eintiteas atá trédhearcach go fíoscach má tá an t-úinéir comheintitis faoi réir cáin sa dlínse ina bhfuil sé lonnaithe faoi luach margaidh cóir nó córas comhchosúil atá bunaithe ar na hathruithe bliantúla ar luach cóir a leasanna úinéireachta san eintiteas sin agus má tá an ráta cánach is infheidhme maidir leis an úinéir comheintitis i dtaca leis an ioncam sin cothrom leis an íosráta cánach nó níos mó ná sin.
3. Comheintiteas a bhfuil leas úinéireachta in eintiteas infheistíochta nó in eintiteas infheistíochta árachais ar úinéireacht indíreach aige trí leas úinéireachta díreach in eintiteas infheistíochta eile nó trí eintiteas infheistíochta árachais eile, measfar é a bheith faoi réir cáin faoi luach margaidh cóir nó faoi chóras comhchosúil i leith a leasa úinéireachta indírigh san eintiteas nó san eintiteas infheistíochta árachais céadluaite má tá sé faoi réir luach margaidh cóir nó córas comhchosúil i leith a leasa úinéireachta dhírigh sa dara heintiteas nó sa dara heintiteas infheistíochta árachais a luaitear.
4. Déanfar an roghnú faoi mhír 2 i gcomhréir le hAirteagal 43(1).

Má chúlghairtear an roghnú, aon ghnóthachan nó aon chaillteanas ó dhiúscairt sócmhainne nó dliteanais a bhí ar seilbh ag an eintiteas infheistíochta nó eintiteas infheistíochta árachais, cinnfear é ar bhonn luach margaidh cóir na sócmhainne nó an dliteanais ar an gcéad lá den bhliain ina ndéantar an chúlghairm.

Airteagal 41

Roghnú modh dáilte inchánach a chur i bhfeidhm

1. Arna roghnú sin don chomheintiteas is comhdaitheoir, féadfaidh úinéir comheintitis eintitis infheistíochta modh dáilte inchánach a chur i bhfeidhm i leith a leasa úinéireachta san eintiteas infheistíochta, ar choinníoll nach eintiteas infheistíochta é an t-úinéir comheintitis agus gur féidir a mheas go réasúnach go mbeidh sé faoi réir cáin ar dháileacháin ón eintiteas infheistíochta ag ráta cánach atá cothrom leis an íosráta cánach nó níos mó ná sin.
2. Faoin modh dáilte inchánach, áireofar dáileacháin agus dáileacháin mheasta ioncain cháilithigh eintitis infheistíochta in ioncam cáilitheach an úinéara comheintitis a fuair an dáileachán, ar choinníoll nach eintiteas infheistíochta é.

An méid cánacha cumhdaithe a thabhaíonn an t-eintiteas infheistíochta atá inchreidiúnaithe in aghaidh dhliteanas cánach an úinéara comheintitis a eascraíonn ó dháileachán eintitis infheistíochta, áireofar an méid sin in ioncam cáilitheach agus i gcánacha cumhdaithe coigeartaithe an úinéara comheintitis a fuair an dáileachán.

Cion an úinéara comheintitis i nglanioncam cáilitheach neamhdháilte an eintitis infheistíochta sa tríú bliain roimh an mbliain fhioscach (an 'bhliain thástáilte'), caithfear leis an gcion sin mar ioncam cáilitheach de chuid an eintitis infheistíochta sin le haghaidh na bliana fioscaí. An méid atá cothrom leis an ioncam cáilitheach sin arna iolrú faoin íosráta cánach, caithfear leis mar cháin bhreisiúcháin comheintitis ísealchánach le haghaidh na bliana fioscaí chun críoch Chaibidil II.

Ioncam nó cailteanas cáilitheach eintitis infheistíochta agus na cánacha cumhdaithe coigeartaithe is inchurtha i leith an ioncain sin le haghaidh na bliana fioscaí, eisiafar iad ón ríomh ar an ráta cánach éifeachtach i gcomhréir le Caibidil V agus Airteagail 39(1) go 39(4), ach amháin le haghaidh an mhéid cánacha cumhdaithe dá dtagraítear sa dara fomhír.

3. Is éard a bheidh i nglanioncam cáilitheach neamhdháilte eintitis infheistíochta le haghaidh bliain fhioscach thástáilte méid ioncaim cháilithigh an eintitis infheistíochta sin le haghaidh na bliana tástáilte arna laghdú, suas go nialas, faoi na nithe seo a leanas:
- (a) cánacha cumhdaithe an eintitis infheistíochta;
  - (b) dáileacháin agus dáileacháin mheasta ar scairshealbhóirí nach eintitis infheistíochta iad le linn na tréimhse ón gcéad lá den tríú bliain roimh an mbliain fhioscach agus ag críochnú ar an lá deiridh den bhliain fhioscach tuairiscithe ina sealbhaíodh an leas úinéireachta (an 'tréimhse thástála');
  - (c) cailteanais cháilitheacha a thagann chun cinn le linn na tréimhse tástála; agus
  - (d) aon mhéid iarmharach de chailteanais cháilitheacha nár laghdaigh glanioncam cáilitheach neamhdháilte an eintitis infheistíochta sin cheana le haghaidh bliain thástáilte roimhe sin (an 'tabhairt ar aghaidh cailteanas infheistíochta').

Ní laghdófar glanioncam cáilitheach neamhdháilte eintitis infheistíochta le dáileacháin nó le dáileacháin mheasta lenar laghdaíodh glanioncam cáilitheach neamhdháilte an eintitis infheistíochta sin cheana le haghaidh bliain thástáilte roimhe sin agus pointe (b) den chéad fhomhír á chur i bhfeidhm.

Ní laghdófar glanioncam cáilitheach neamhdháilte eintitis infheistíochta faoin méid cailteanas cáilitheach lenar laghdaíodh glanioncam cáilitheach neamhdháilte an eintitis infheistíochta sin cheana le haghaidh bliain thástáilte roimhe sin agus pointe (c) den chéad fhomhír á chur i bhfeidhm.

4. Chun críoch an Airteagail seo, measfar dáileachán measta a bheith ann nuair a aistrítear leas úinéireachta díreach nó indíreach san eintiteas infheistíochta chuig eintiteas nach leis an ngrúpa FIN é agus atá cothrom leis an gcion den ghlanioncam cáilitheach neamhdhálte is inchurtha i leith an leasa úinéireachta sin ar dháta an aistrithe sin, arna chinneadh gan aird a thabhairt ar an dáileachán measta.
5. Déanfar an roghnú faoi mhír 1 i gcomhréir le hAirteagal 43(1).

Má chúlghairtear an roghnú, caithfear le cion an úinéara comheintitis i nglanioncam cáilitheach neamhdhálte an eintitis infheistíochta le haghaidh na bliana tástáilte ag deireadh na bliana fiosaí a dhéantar roimh bhliain fhioscach na cúlghairme, mar ioncam cáilitheach de chuid an eintitis infheistíochta le haghaidh na bliana fiosaí. An méid atá cothrom leis an ioncam cáilitheach sin arna iolrú faoin íosráta cánach, caithfear leis mar cháin bhreisiúcháin comheintitis ísealchánach le haghaidh na bliana fiosaí chun críoch Chaibidil II.

Caibidil VIII

FORÁLACHA RIARACHÁIN

Airteagal 42

Oibleagáidí comhdúcháin

1. Chun críoch an Airteagail seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:
  - (a) ciallaíonn 'eintiteas áitiúil ainmnithe' comheintiteas grúpa FIN nó grúpa náisiúnta mórsála atá lonnaithe i mBallstát agus ar cheap na comheintitis eile de chuid an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála atá lonnaithe sa Bhallstáit céanna é chun an tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin a chomhdú nó chun na fógraí a chur isteach i gcomhréir leis an Airteagal seo thar a gceann;
  - (b) ciallaíonn 'comhaontú údarás inniúil cáilitheach' comhaontú nó comhshocrú déthaobhach nó iltaobhach idir dhá údarás inniúil nó níos mó ná sin lena ndéantar foráil maidir le malartú uathoibríoch tuairisceán faisnéise bliantúil maidir le cáin bhreisiúcháin.
2. Comhdóidh comheintiteas atá lonnaithe i mBallstát tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin lena údarás fíoscach i gcomhréir le mír 5.

Féadfaidh eintiteas áitiúil ainmnithe an tuairisceán sin a chomhdú thar ceann an chomheintitis.

3. De mhaolú ar mhír 2, ní bheidh oibleagáid ar chomheintiteas tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin a chomhdú lena údarás fioscach má chomhdaigh aon cheann díobh seo a leanas tuairisceán den sórt sin i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i mír 5:
- (a) an máthaireintiteas deiridh atá lonnaithe i ndlínse a bhfuil, le haghaidh na bliana fioscaí tuairiscithe, comhaontú údarás inniúil cáilitheach i bhfeidhm aici leis an mBallstát ina bhfuil an comheintiteas lonnaithe; nó
  - (b) an t-eintiteas is comhdaitheoir ainmnithe atá lonnaithe i ndlínse a bhfuil, le haghaidh na bliana fioscaí tuairiscithe, comhaontú údarás inniúil cáilitheach i bhfeidhm aici leis an mBallstát ina bhfuil an comheintiteas lonnaithe.
4. I gcás ina bhfuil feidhm ag mír 3, tabharfaidh an comheintiteas atá lonnaithe i mBallstát fógra dá údarás fioscach faoi chéannacht an eintitis a chomhdóidh an tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin agus faoin dlínse ina bhfuil sé lonnaithe nó tabharfaidh eintiteas áitiúil ainmnithe an fógra sin thar ceann an chomheintitis.

5. Comhdófar an tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin i dteimpléad caighdeánach agus áireofar ann an fhaisnéis seo a leanas i leith an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála:
- (a) céannacht na gcomheintiteas, lena n-áirítear a n-uimhir aitheantais chánach, más ann dóibh, sa dlínse ina bhfuil siad lonnaithe agus a stádas faoi rialacha na Treorach seo;
  - (b) faisnéis faoi struchtúr corparáide foriomlán an ghrúpa FIN nó an ghrúpa náisiúnta mórsála, lena n-áirítear na leasanna urlámhais sna comheintitis atá ar seilbh ag comheintitis eile;
  - (c) an fhaisnéis uile is gá chun na nithe seo a leanas a ríomh:
    - (i) an ráta cánach éifeachtach le haghaidh gach dlínse agus cáin bhreisiúcháin gach comheintitis;
    - (ii) cáin bhreisiúcháin comhalta grúpa comhfhiontar;
    - (iii) an leithdháileadh cánach breisiúcháin faoin riail um chuimsiú ioncaim agus leithdháileadh méid cháin bhreisiúcháin RÍFTC ar gach dlínse; agus
  - (d) taifead ar na roghnuithe a dhéantar i gcomhréir leis na forálacha ábhartha den Treoir seo.

6. De mhaolú ar mhír 5, i gcás ina bhfuil comheintiteas lonnaithe i mBallstát agus ina bhfuil máthaireintiteas deiridh lonnaithe i ndlínse tríú tír ina gcuirtear i bhfeidhm rialacha a mheastar a bheith coibhéiseach le rialacha na Treorach seo de bhun Airteagal 51, comhdóidh an comheintiteas nó an t-eintiteas áitiúil ainmnithe tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin ina bhfuil an fhaisnéis seo a leanas:
- (a) an fhaisnéis uile is gá chun Airteagal 7 a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear na nithe seo a leanas:
- (i) céannacht na gcomheintiteas uile ina bhfuil leas úinéireachta ar seilbh, go díreach nó go hindíreach, ag máthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht atá lonnaithe i mBallstát tráth ar bith le linn na bliana fiosaí agus struchtúr na leasanna úinéireachta sin;
  - (ii) an fhaisnéis uile is gá chun ráta cánach éifeachtach na ndlíní ina bhfuil leasanna úinéireachta ag comheintitis a shainithnítear faoi (i) ar seilbh ag máthaireintiteas faoi pháirt-úinéireacht atá lonnaithe i mBallstát agus an cháin bhreisiúcháin atá dlite a ríomh; agus
  - (iii) an fhaisnéis uile is ábhartha chun na críche sin i gcomhréir le hAirteagail 8, 9 agus 10;
- (b) an fhaisnéis uile is gá chun Airteagal 12 a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear na nithe seo a leanas:
- (i) céannacht na gcomheintiteas uile atá lonnaithe i ndlínse an mháthaireintitis agus struchtúr na leasanna úinéireachta sin;
  - (ii) an fhaisnéis uile is gá chun ráta cánach éifeachtach dhlínse an mháthaireintitis deiridh agus a cháin bhreisiúcháin atá dlite a ríomh; agus
  - (iii) an fhaisnéis uile is gá chun an cháin bhreisiúcháin sin a leithdháileadh bunaithe ar fhoirmle leithdháilte RÍFTC a leagtar amach in Airteagal 13.

(c) an fhaisnéis uile atá riachtanach chun cáin bhreisiúcháin náisiúnta cháilithe a chur i bhfeidhm ag aon Bhallstát a roghnaigh cáin bhreisiúcháin den sórt sin a chur i bhfeidhm, i gcomhréir le hAirteagal 10.

7. An tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin dá dtagraítear i míreanna 5 agus 6 agus aon fhógra ábhartha, comhdófar iad le húdarás fioscach an Bhallstáit ina bhfuil an comheintiteas lonnaithe tráth nach déanaí ná 15 mhí tar éis an lae dheireanaigh sa bhliain fhioscach tuairiscithe.

Airteagal 43

Roghnuithe

1. An roghnú dá dtagraítear in Airteagail 2(3), 15(3), 15(9), 40 agus 41, beidh sé bailí le haghaidh tréimhse 5 bliana, ó thús na bliana ina ndéantar an roghnú. Athnuafar an roghnú go huathoibríoch ach amháin má chúlghaireann an comheintiteas is comhdaitheoir de bhun Airteagal 42 an roghnú ag deireadh na tréimhse 5 bliana. Beidh cúlghairm an roghnaithe bailí ar feadh tréimhse 5 bliana, ó dheireadh na bliana ina ndéantar an cúlghairm.
2. Beidh an roghnú dá dtagraítear in Airteagail 15(6), 15(7), 21(1)(b), 24(1), 27(2), 29(1) agus 38(1) bailí ar feadh tréimhse bliana. Athnuafar an roghnú go huathoibríoch ach amháin má chúlghaireann an comheintiteas is comhdaitheoir an roghnú ag deireadh na bliana.
3. Déanfar an roghnú chuig údarás fioscach an Bhallstáit ina bhfuil an comheintiteas is comhdaitheoir lonnaithe.

Airteagal 44

Pionóis

Déanfaidh na Ballstáit na rialacha a leagan síos maidir leis na pionóis is infheidhme maidir le sárú forálacha náisiúnta arna nglacadh de bhun na Treorach seo, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann leis an oibleagáid atá ar chomheintiteas a sciar cánach breisithe a chomhdú agus a íoc nó costas breise cánach airgid a bheith aige, agus déanfaidh siad gach beart is gá chun a áirithiú go gcuirfear i bhfeidhm go héifeachtach iad. Beidh na pionóis dá bhforáiltear éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.

CAIBIDIL IX

RIALACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 45

Cóireáil cánach ar shócmhainní cánach iarchurtha, ar dhliteanais chánach iarchurtha agus ar shócmhainní aistrithe tráth an trasdula

1. Chun críoch an Airteagail seo, ciallaíonn idirbhliain, i gcás dlínse, an chéad bhliain fhioscach a thagann grúpa FIN nó grúpaí náisiúnta mórsála faoi raon feidhme na Treorach seo i leith na dlínse sin.
2. Agus an ráta cánach éifeachtach á chinneadh le haghaidh dlínse in idirbhliain agus le haghaidh gach bliana fiosaí ina dhiaidh sin, cuirfidh an grúpa FIN nó an grúpaí náisiúnta mórsála san áireamh na sócmhainní cánach iarchurtha agus dliteanais chánach iarchurtha uile a léirítear nó a nochtar i gcuntais airgeadais na gcomheintiteas uile i ndlínse le haghaidh na hidirbhliana.

Cuirfear sócmhainní cánach iarchurtha agus dliteanais chánach iarchurtha san áireamh ag an íosráta cánach nó ag an ráta cánach náisiúnta is infheidhme, pé acu is ísle. Maidir le sócmhainn cánach iarchurtha a thaifeadadh ag ráta cánach atá níos ísle ná an t-íosráta cánach, áfach, féadfar í a chur san áireamh ag an íosráta cánach más féidir leis an gcáiníocóir a léiriú go bhfuil an tsócmhainn cánach iarchurtha inchurtha i leith cailiteanas cáilitheach.

Tabharfar neamhaird ar thionchar aon choigeartaithe luachála nó aon choigeartaithe aitheanta cuntasáíochta i leith sócmhainn cánach iarchurtha.

3. Sócmhainní cánach iarchurtha a eascraíonn ó mhíreanna a eisiatar ón ríomh ar ioncam nó ar chaillteanas cáilitheach i gcomhréir le Caibidil III, eisiafar ón ríomh dá dtagraítear i mír 2 iad i gcás ina ngintear na sócmhainní cánach iarchurtha sin in idirbhearta a dhéantar tar éis an 30 Samhain 2021.
4. I gcás aistriú sócmhainní idir comheintitis tar éis an 30 Samhain 2021 agus roimh thús idirbhliana, bunófar bunús na sócmhainní a fuarthas, seachas fardal, ar an luach a bhí ag gabháil leis na sócmhainní aistrithe tráth na diúscair le sócmhainní agus dliteanais cánach iarchurtha arna gcinneadh ar an mbonn sin.

Airteagal 46

Faoiseamh idirthréimhseach le haghaidh an eisiaimh ioncaim bunaithe ar shubstaint

1. Chun críoch Airteagal 27(3) a chur i bhfeidhm, déanfar luach 5 % a ionadú, i gcás gach bliana fioscaí ag tosú amhail ón 31 Nollaig gach bliain féilire ina dhiaidh sin, leis na luachanna a leagtar amach sa tábla seo a leanas:

2023	10 %
2024	9.8 %
2025	9.6 %
2026	9.4 %
2027	9.2 %
2028	9.0 %
2029	8.2 %
2030	7.4 %
2031	6.6 %
2032	5.8 %

2. Chun críoch Airteagal 27(4) a chur i bhfeidhm, déanfar luach 5 % a ionadú, i gcás gach bliana fioscaí ag tosú amhail ón 31 Nollaig gach bliain féilire ina dhiaidh sin, leis na luachanna a leagtar amach sa tábla seo a leanas:

2023	8 %
2024	7.8 %
2025	7.6 %
2026	7.4 %
2027	7.2 %
2028	7.0 %
2029	6.6 %
2030	6.2 %
2031	5.8 %
2032	5.4 %

Airteagal 47

An chéim thosaigh d'eisiamh grúpaí FIN agus grúpaí náisiúnta mórscéala ó RCI agus UTPR

1. Déanfar an cháin bhreisiúcháin atá dlite ag máthaireintiteas deiridh atá lonnaithe i mBallstát i gcomhréir le hAirteagal 5(2), nó ag máthaireintiteas idirmheánach atá lonnaithe i mBallstát i gcomhréir le hAirteagal 6a(2) nuair is eintiteas eisiata é an máthaireintiteas deiridh, a laghdú go nialas sna cásanna a leanas:
  - a) sa chéad 5 bliana den chéim thosaigh de ghníomhaíocht idirnáisiúnta an ghrúpa FIN d'ainneoin na gceanglas a leagtar síos i gCaibidil V;
  - b) sna chéad 5 bliana, ag tosú ón gcéad lá den bhliain fhioscach ina dtagann grúpa náisiúnta mórscéala faoi raon feidhme na Treorach seo den chéad uair.
2. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas deiridh grúpa FIN lonnaithe i ndlínse tríú tír, an cháin bhreisiúcháin atá dlite ag comheintiteas atá lonnaithe i mBallstát i gcomhréir le hAirteagal 13(2), laghdófar go nialas í sa chéad 5 bliana de chéim thosaigh ghníomhaíocht idirnáisiúnta an ghrúpa FIN sin d'ainneoin na gceanglas a leagtar síos i gCaibidil V.

3. Measfar grúpa FIN a bheith sa chéim thosaigh dá ghníomhaíocht idirnáisiúnta má tá na nithe seo a leanas fíor ina thaobh:

- (a) níl comheintitis aige i níos mó ná sé dhlínse; agus
- (b) iomlán an ghlanluacha de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe chomheintitis uile an ghrúpa FIN atá lonnaithe i ngach dlínse seachas sa dlínse thagartha, níl an t-iomlán sin níos mó ná EUR 50 000 000.

Chun críoch phointe (b), ciallaíonn dlínse thagartha an dlínse ina bhfuil an t-iomlán is mó de luachanna sócmhainní inláimhsithe de réir na leabhar ag comheintitis an ghrúpa FIN sa bhliain fhioscach ina dtagann an grúpa FIN faoi raon feidhme na Treorach seo ar dtús. Is éard atá i luachanna iomlána sócmhainní inláimhsithe i ndlínse iomlán na nglanluachanna de réir na leabhar a ghabhann le sócmhainní inláimhsithe comheintiteas uile an ghrúpa FIN atá lonnaithe sa dlínse sin.

4. An tréimhse 5 bliana dá dtagraítear i míreanna 1(a) agus 2, tosóidh sí ó thús na bliana fioscaí ina dtagann an grúpa FIN faoi raon feidhme na Treorach ar dtús.

Maidir le grúpaí FIN a bheidh faoi raon feidhme na Treorach seo tráth a thiocfaidh sí i bhfeidhm, tosóidh an tréimhse 5 bliana dá dtagraítear i mír 1(a) ar an 31 Nollaig 2023.

Maidir le grúpaí FIN a bheidh faoi raon feidhme na Treorach seo tráth a thiocfaidh sí i bhfeidhm, tosóidh an tréimhse 5 bliana dá dtagraítear i mír 2 ar an 31 Nollaig 2024.

Maidir le grúpaí náisiúnta mórsála a bheidh faoi raon feidhme na Treorach seo tráth a thiocfaidh sí i bhfeidhm, tosóidh an tréimhse 5 bliana dá dtagraítear i mír 1(b) ar an 31 Nollaig 2023.

5. Cuirfidh an t-eintiteas is comhdaitheoir ainmnithe dá dtagraítear in Airteagal 42 údarás fioscach an Bhallstáit ina bhfuil sé lonnaithe ar an eolas faoi thús na céime tosaigh de ghníomhaíocht idirnáisiúnta an ghrúpa.

Airteagal 47a

Roghnú cur i bhfeidhm RCI agus UTPR a chur siar

1. De mhaolú ar Airteagail 5 go 13, féadfaidh na Ballstáit nach bhfuil níos mó ná 12 mháthaireintiteas deiridh de ghrúpaí atá faoi raon feidhme na Treorach seo lonnaithe iontu a roghnú gan an IIR ná an UTPR a chur i bhfeidhm go ceann 6 bliana fhioscacha as a chéile ag tosú amhail ón 31 Nollaig 2023. Tabharfaidh na Ballstáit a roghnaíonn amhlaidh fógra don Choimisiún faoin dáta trasuite a leagtar síos sa chéad mhír d'Airteagal 55.
2. I gcás ina bhfuil máthaireintiteas deiridh grúpa FIN lonnaithe i mBallstát a rinne roghnú de bhun mhír 1, áiritheoidh na Ballstáit, seachas an ceann ina bhfuil an máthaireintiteas lonnaithe, go bhfuil comheintitis an ghrúpa seo faoi réir, sa Bhallstát ina bhfuil siad lonnaithe, méid cháin bhreisiúcháin UTPR arna leithdháileadh ar an mBallstát sin do na blianta fhioscacha ag tosú amhail ón 31 Nollaig 2023 i gcomhréir le hAirteagal 13.

Ainmneoidh an máthaireintiteas deiridh a luaitear sa chéad fhomhír eintiteas comhdaithe ainmnithe i mBallstát seachas an Ballstát ina bhfuil an máthaireintiteas deiridh lonnaithe nó – mura bhfuil eintiteas bunaithe ar an ngrúpa i mBallstát eile de chuid an Aontais – i ndlínse tríú tír ag a bhfuil comhaontú údaráis inniúil cáilitheach don bhliain fhioscach tuairiscithe atá i bhfeidhm leis an mBallstát ina bhfuil an máthaireintiteas deiridh lonnaithe.

I gcásanna den chineál sin, déanfaidh an t-eintiteas is comhdaitheoir ainmnithe tuairisceán faisnéise cánach a chomhdú i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i mír 5 d'Airteagal 42 agus déanfaidh na comheintitis atá lonnaithe sa Bhallstát a d'fheidhmigh an rogha i gcomhréir le mír 1, cuirfidh sé an fhaisnéis is gá chun mír 5 d'Airteagal 42 a chomhlíonadh ar fáil don eintiteas is comhdaitheoir ainmnithe agus díolúine aige ón gceanglas maidir le taisceadh dá dtagraítear i mír 2 d'Airteagal 42(2).

3. Measfar an céatadán UTPR a cinneadh do Bhallstát a rinne roghnú de bhun mhír 1 a bheith ag nialas don bhliain fhioscach.

Airteagal 48

Faoiseamh idirthréimhseach le haghaidh oibleagáidí comhdúcháin

D'ainneoin Airteagal 42(7), comhdófar an tuairisceán faisnéise maidir le cáin bhreisiúcháin agus na fógraí dá dtagraítear in Airteagal 42 le húdarás fíoscach na mBallstát tráth nach déanaí ná 18 mí tar éis an lae dheireanaigh den bhliain fhíoscach tuairiscithe arb í an idirbhliain dá dtagraítear in Airteagal 45.

CAIBIDIL XI

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 51

Measúnú ar choibhéis

1. An creat dlíthiúil a chuirtear chun feidhme i ndlí náisiúnta dlínse tríú tír, measfar é a bheith choibhéiseach le riail maidir le cuimsiú ioncaim a leagtar amach i gCaibidil II, agus ní chaithfear leis mar chóras cánach cuideachtaí eachtracha rialaithe, má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas leis:
  - (a) cuirtear tacar rialacha chun feidhme ar i gcomhréir leo a ríomhfaidh máthaireintiteas grúpa FIN a chion is in-leithdháilte den cháin bhreisiúcháin i leith chomheintitis ísealchánach an ghrúpa FIN agus a bhaileoidh sé an cháin sin;
  - (b) bunaítear íosráta cánach éifeachtach de 15 % ar a laghad faoina meastar comheintiteas a bheith ina chomheintiteas ísealchánach;
  - (c) chun an t-íosráta cánach éifeachtach a ríomh, ní cheadaítear ach ioncam eintiteas atá lonnaithe sa dlínse chéanna a chumas; agus
  - (d) chun críoch cáin bhreisiúcháin a ríomh faoin riail choibhéiseach maidir le cuimsiú ioncaim incháilithe, forálfar ann maidir le faoiseamh i leith aon chánach breisiúcháin a íocadh i mBallstát agus an riail maidir le cuimsiú ioncaim á cur i bhfeidhm agus maidir le haon cháin bhreisiúcháin náisiúnta incháilithe a leagtar amach sa Treoir seo.

2. Údaraítear don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 52, chun cinneadh a dhéanamh maidir leis an liosta de dhlínsí tríú tír a chuir creat dlíthiúil chun feidhme ina ndlí náisiúnta, ar féidir a mheas é a bheith coibhéiseach le RCI cáilithe i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos i mír 1, agus an liosta sin a nuashonrú mar thoradh ar mheasúnú ina dhiaidh sin ar an gcreat dlíthiúil arna chur chun feidhme ag dlínse tríú tír ina dlí náisiúnta.

Airteagal 52

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 51 a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse neamhchinntithe ama amhail ó dháta theacht i bhfeidhm na Treorach seo.
3. Féadfaidh an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 51 a chúlghairm aon tráth. Le cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh, cuirfear deireadh le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghnímh tharmligthe atá i bhfeidhm cheana.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith don Chomhairle.
5. Ní thiochfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagal 51 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh an Chomhairle tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh sí aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú 2 mhí ar thionscnamh na Comhairle.

Airteagal 53

Parlaimint na hEorpa a chur ar an eolas

Cuirfear Parlaimint na hEorpa ar an eolas maidir le gníomhartha tarmligthe a bheith glactha ag an gCoimisiún, maidir le haon agóid ina leith, agus maidir le cúlghairm na gcumhachtaí tarmligthe ag an gComhairle.

Airteagal 54

Comhaontú déthaobhach maidir le hoibleagáidí tuairiscithe simplithe

Féadfaidh an tAontas comhaontuithe a thabhairt i gcrích le dlínsí tríú tír ar measadh a gcreataí dlíthiúla a bheith coibhéiseach le RCI cáilithe i gcomhréir le hAirteagal 51 d'fhonn creat a shocrú chun na nósanna imeachta tuairiscithe atá leagtha síos in Airteagal 42(6) a shimpliú.

Airteagal 55

Trasuí

Na forálacha reachtaíochta, rialúcháin agus riaracháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh, déanfaidh na Ballstáit iad a thabhairt i bhfeidhm faoin 31 Nollaig 2023.

Cuirfidh na Ballstáit téacs na bhforálacha sin in iúl don Choimisiún láithreach.

Cuirfidh siad na forálacha sin i bhfeidhm i leith na mblianta foscacha ag tosú amhail ón 31 Nollaig 2023.

Cé is moite den socrú dá bhforáiltear in Airteagal 47a(2) áfach, cuirfidh siad i bhfeidhm na forálacha is gá chun Airteagail 11, 12 agus 13 a chomhlíonadh i leith na mblianta foscacha ag tosú amhail ón 31 Nollaig 2024.

Áireofar leis na dlíthe, na rialacháin agus na forálacha riaracháin sin tagairt don Treoir seo nó luafar tagairt den sórt sin ina bhfoilseachán oifigiúil. Is iad na Ballstáit a chinnfidh an tslí le tagairt den sórt sin a dhéanamh.

Airteagal 55a

Athbhreithniú ag an gCoimisiún ar Chur Chun Feidhme Cholún a hAon

Déanfaidh an Coimisiún, faoin 30 Meitheamh 2023, tuarascáil a chur faoi bhráid na Comhairle ina ndéanfar measúnú ar an staid maidir le cur chun feidhme Cholún a hAon de Ráiteas ECFE/G20 maidir le Réiteach Dhá Cholún chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair a comhaontaíodh i mí Dheireadh Fómhair 2021 agus, más iomchuí, cuirfidh sé togra reachtach faoina bráid chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chánach sin in éagmais chur chun feidhme réiteach Cholún a hAon.

Airteagal 56

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 57

Seolaithe

Is chuig na Ballstáit a dhírítear an Treoir seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

DRÉACHTRÁITEAS ÓN gCOMHAIRLE

Déanann an Chomhairle an méid seo a leanas:

ATHDHEARBHAÍONN SÍ tiomantas an Aontais don ráiteas maidir le réiteach dhá cholún chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair agus a phlean cur chun feidhme, a formheasadh i mí Dheireadh Fómhair 2021, agus IARRANN SÍ ar chomhaltaí uile Chreat Cuimsitheach ECFE/G20 um Chreimeadh an Bhoinn agus Aistriú Brabúis (BEPS) seasamh lena ngealltanas maidir leis an dá cholún;

TUGANN SÍ DÁ hAIRE go bhfuil aghaidh á tabhairt ag an Aontas, ó 2017 i leith, ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair agus gur chuir an obair leanúnach atá á déanamh aige leis an gcomhaontú domhanda maidir leis an réiteach dhá cholún;

DEARBHAÍONN SÍ go leanfaidh sí de thacaíocht a thabhairt don obair ar Chreat Cuimsitheach um BEPS ECFE maidir le CBAB agus tá sí tiomanta go hiomlán go dtabharfar an obair leanúnach ar ghnéithe de Cholún 1 chun críche go rathúil, lena n-áirítear an coinbhinsiún iltaobhach;

MEABHRAÍTEAR DI go bhfuil sé de rún daingean againn Colún 1 agus Colún 2 araon a chur chun feidhme mar a comhaontaíodh i mí Dheireadh Fómhair 2021; chun na críche sin, DÉANFAIDH SÍ DLÚTHFHAIREACHÁN ar an gcaibidlíocht leanúnach maidir leis an gcoinbhinsiún iltaobhach (MLC) i ndáil le Colún 1 agus CUIREANN SÍ I bhFIOS GO LÁIDIR go ndéanfar, dá réir sin, athmheasúnú ar an staid, de réir mar is gá agus go tráthrialta d'fhonn réiteach mear a áirithiú ar na dúshláin chánach a eascraíonn as digiteáil an gheilleagair;

IS DÍOL SÁSAIMH DI gur thángthas ar chomhaontú go gasta maidir leis an gcomhad seo; CUIREANN SÍ i bhFIOS GO LÁIDIR nár cheart úsáid an ghnímh tharmligthe sa chomhad sonrach seo a fheiceáil mar fhasach d'ionstraimí reachtacha eile a ghlactar faoin nós imeachta speisialta reachtach is infheidhme maidir le cúrsaí cánach.